

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08346

DER ONFANGER

Yaakov Levin

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

יעקב לעוין

דער אַנפֿאָגֶעֶר

לערכות צו לערנען קינדער ליענען און שרייבען אידיש

**מיט זיינט פיל אלוסטר אציעס
או בילדער אין טעקסט**

אָוֹרִיַּטְעָר טִיל

**היברו פאבלישינג קאמפאנ
77-79 דילענסי סטראיט, נוֹיִאַרְק**

Copyright 1923

**THE TALMUDIC DICTIONARY
OF THE TALMUD AND THE MIDRASH**

*Copyright 1923 by Jacob L. Levin
All rights reserved*

*PRINTED IN U.S.A.
BY THE AMERICAN JEWISH*

**Copyright, 1923, by
JACOB L. LEVIN**

AMERICAN JEWISH

THIRTEENTH EDITION

**Printed in United States
Hebrew Publishing Company
New York**

*PRINTED BY THE AMERICAN JEWISH
PUBLISHING COMPANY, NEW YORK*

אַיִן הָאֵלֶת :

זְיוּט:

- דער העפאנער און דער שנידער.
- איינדייש מעשיה לע — 44
- די מאלפע און די ברויז. — 45
- פאל, נאך קריילאוו. — 46
- אַ באָראָטונג פֿוֹן די מַיִוִּין. — 47
- פֿוֹן עַזָּאת. — 48
- דער האָו אָוֹן די פרעַשׁ. פֿוֹן עַזָּאת. — 49
- דער פרַרְיַינְדֶן. לִיד. ש. י. לאָנְגֶן-דִּינְקְקִי. — 50
- די גַּעֲמָסְטָן. לִיד. טַאלְסְטָאַי. — 51
- פרַרְיַינְגֶן. לִיד. גַּפְתָּלְגָּרָאַס. — 52
- מיין באָגְרִיסְוָונְג. לִיד. מ. טַוְרוֹן-גַּאטְשִׁין. — 53
- די פִּינְגְּלָאַדְרָה. פֿוֹן רַוטְשִׁין. — 54
- דער ראָב אָוֹן דער קְרוֹגָן. פֿוֹן עַזָּאת. — 55
- גּוֹטָם פָּאָר גּוֹטָם. פֿוֹן עַזָּאת. — 56
- דער קְלִינְעָר פִּישְׁ. — 57
- די פְּלִינְגָן. — 58
- די יְוָנְגָעָ פְּלִינְגָן. — 59
- דער ערְשְׁטָעָר אַרוֹיְסְפְּלִי פֿוֹן די בִּינְעָן. — 60
- די חִינְעָלָאָד אָוֹן די שְׁפִּין. — 61
- פֿוֹן העַבְרִיאַוִּישׁ. — 62
- עַפְלְ-בִּיּוּמְעַלְעָ. לִיד. עַפְשְׁטִינוֹן. — 63
- די יַאֲלָקָע. — 64
- אוֹן פְּעָלָד. לִיד. לאָחָ קְאַפְּלִיאַלוֹוִין. — 65
- די זַאנְגְּעָן. — 66
- צְוֹוִי פְּעַמְעָר. פָּאָל. פֿ. קְאַפְּלָאָן. — 67
- נאָךְ קְרִילָאוֹו. — 68
- אוֹן גָּארְטָן. לִיד. לאָחָ קְאַפְּלִיאַלוֹוִין. — 69
- וֹויַ רְפַּטְמַעַן אָוֹן די זָוָן. לִיד. — 70
- הָאָס מִידְעָלָע אָוֹן די זָוָן. לִיד. — 71
- ש. י. לאָגְדוּבְּקָעָן. — 72
- דער רְעַנְגְּבוֹינְג אָוֹן די זָוָן. — 73
- זּוּמְעַרְעָנוֹן. לִיד. מַאנְגָן לִיבָן. — 74
- עַדְרַן דְּנוּעָן. לִיד. טַאלְסְטָאַי. — 75
- דער שְׁוַפְּעָרָה. לִיד. י. ג. בְּרָאָן. — 76
- דער וּוֹינְטָן. לאָחָ קְאַפְּלִיאַלוֹוִין. — 77
- סְעָן אַידְןִיטְ פְּאַרְשְׁטָאַיְן. — 78
- פִּיעָן. לִיד. וּתְוָאַשׁ. — 79

- פָּאָרְדֶּעָ — 80
- שְׁלָאָת. פָּאָלְקְסְלִוְן. — 81
- שִׁיקְטָן דָּעָרְהָאָר אָ פּוּוּרְלִי. — 82
- פָּאָלְקְסְלִוְן. — 83
- וּוָאָס אַיְוִן דָּאָס שֻׁעְנְסְטָאַע. — 84
- פָּאָלְקְסְלִוְן. — 85
- קְעַסְטְּעַלְאָד. פָּאָלְקְסְלִוְן. — 86
- דָּעָרְהָאָוֹן דָּעָרְ קְרִיְיעָרְ. — 87
- גַּאֲרָן עַגְלִישָׁן. — 88
- דָּאָס בְּרוּיטָן. פָּאָלְקְסְ-מַעְשָׁהְלָעְן. — 89
- די קָאָז אָוֹן די מַיִוִּין. פָּאָלְקְסְ — 90
- מַעְשָׁהְלָעְן. — 91
- דָּעָרְ אַסְמָ אָוֹן דָּעָרְ חָנְטָן. — 92
- פֿוֹן עַזָּאת. — 93
- גַּאֲרָן אָוֹן דָּאָס אַיְנְגָעָלָעְן. — 94
- גַּאֲרָן עַגְלִישָׁן. — 95
- מַיִוִּין קְיֻלָּעְן. לִיד. א. בְּהָן. — 96
- אַיְנְגָעָלָעְן אָוֹן אָ פִּינְגְּעָלָעְן. לִיד. — 97
- דָּאָס טִיכְלָל אָוֹן דָּאָס פִּינְגְּעָלָעְן. — 98
- גַּאֲרָן עַגְלִישָׁן. — 99
- דָּעָרְ פּוֹקְסְ אָוֹן דָּעָרְ בָּאָקְ. — 100
- פָּאָלְקְסְ-מַעְשָׁהְלָעְן. — 101
- די אַלְפְּעָרְ פֿוֹרְיָ אָוֹן די מַיִוִּין. — 102
- אַ הִיוּזְ אַוִּירָ וּוּינְטָרָ. פָּאָלְקְסְ — 103
- מַעְשָׁהְלָעְן. — 104
- דָּעָרְ פְּעַטְעָרְ שְׁנִיְיעָרְ. לִיד. — 105
- מַאֲנִיךְ לִיבָן. — 106
- די שְׁלַעְכְּטָמָעָ קָאָז. לִיד. — 107
- אָבָן. וּוּיקְשָׁאָן. — 108
- די קָאָז אָוֹן דָּעָרְ פּוֹקְסְ. — 109
- פָּאָלְקְסְ-מַעְשָׁהְלָעְן. — 110
- דָּעָרְ פּוֹקְסְ אָוֹן די זּוּיְנְטְּרוּבִּין. — 111
- מ. רְיוּוּסְמָאָן. גַּאֲרָן קְרִילָאוֹו. — 112
- דָּאָס קְעַצְלָן אָוֹן דָּעָרְ חָנְטָן. — 113
- פֿוֹן עַגְלִישָׁן. — 114
- דָּעָרְ וּאֲלָאָט. דָּאָס פְּעַרְדָּ אָוֹן בָּאָרָאָן. פָּאָלְקְסְ-מַעְשָׁהְלָעְן. — 115
- די צְוֹוִי שְׁעַפְסָן. פֿוֹן עַזָּאת. — 116
- דָּעָרְ אַלְטָעָרְ לִיבָן. פֿוֹן עַזָּאת. — 117
- דָּעָרְ לִיבָן אָוֹן די מַיִוִּין. פֿוֹן עַזָּאת. — 118

זט

- דער באקסערבוים. איד. —
 לעגענדען. —
 99 צווער פולגונ. —
 100 העזריכטט. לוד. א. ריויזען. —
 101 פרילינגן-לידן. א. ריויזען. —
 101 די פיר צויטן פון יאלר.
 פון קינדערוועטלט. —
 102 די שטערדרנאלאר. גרים. —
 102 דער רעטאד. י. ראוווין. —
 105 קעניגן מידאָס. גראַבישׁ לעגענדען.
 110 די פיקסלאלאר און דער לֵיב.
 פון ענגלאַש. —
 114 די ריבעהָר. גרים. —
 118 די קאָז. וואָס האָט געווארט.
 נאָר ריטשאָרדס.
 126 די דריינּוּ בערּוּ. נאָר. טאלטסטאָן.
 129 צווער ווינּוּט. פון ג. טוועונגאָן.
 133 צוילּוּ זיך. —
 137 פראנּוֹ אָנוּ רעטענִישׁוֹן. —
 138

ז' יונ

- דְּדָאַס רִיטִישְׁקָעַלְעַ, לֵיד. ל. קוֹוַיְיךָ. 81
 וּוֹיְ מָעֵרִי הַאֲטַזְבָּן זִיךְ אַוִיסְגָּלְעָרְנְטָן
 גַּוְיִן. 82
 זִיךְ חַוִּידָעַן. לֵיד. פּוֹן ל. סְטִוִּי
 וּוֹעֲנָסָן. 83
 אַיְזָן שָׁוֹלְאַרְיוֹן. לֵיד. מ. גִּיטְלִיאָן.
 עַנְיָן. נַאֲכָל. טַאלְסָטָאָן. 84
 שְׂרִירְבָּנְדָק אַיְזָן וְאַמְדָה. לֵיד. 85
 לְאַחַת קָאָפְּלָאוֹוִיזָן. 86
 אַבְּרָכָם אַנוֹ שְׁפִילָן. פּוֹן עַגְלִישָׁן.
 אַקְלָוְגָּעָר עַנְטָפָעָר. אַיְד. לְעַגְנָדָעָן. 87
 טְרִיקָנְטָן דָּעַם צְקוּרָן.
 פּוֹן הַעֲבָרְיוֹאִישׁ. 88
 דְּרָעֶר הַוּנְגָנְקָעָר אַראָכָבָר. 89
 אַ גְּנוּשָׁר דְּאַקְטָעָר. לֵיד. לְאַחַת
 קָאָפְּלָאוֹוִיזָן. 90
 דְּרִי אַלְטִיטְשָׁקָעָן אָזְנוֹ דָעַר דְּאַקְטָעָר.
 פּוֹן עַזְפָּן. 91
 אַקְלָוְגָּעָר מְעַנְשָׁן. אַיְד. לְעַגְנָדָעָן.
 דְּרִי מְאָלָא אַ שְׁפָרוֹנוֹן. אַד. 92
 לְעַגְנָדָעָן. 93

ענפערם אויף די רעטנישן פון זויט 1881: ציוויל, קראש, בוד, איניכם, זיגגר, עבא. שטערן. אויגן. שנוי. נאדל. האר. וווען אין א קאניבל.

פָּאָרְדָּעַדְעַ

דאס דאָזַקָּע לערבען „דער אַבְּגָעֶר“, צוֹוִוָּטָר טַוֵּל, דָּאָרָה גַּוִּוּת דָּעָר
איְדִיעָע פָּוָנִים פָּרָפָאָסָר אוֹסְכָּגָנוֹצָט וּוּרְעָן אֲוֹפָ צָוּוּוּרְלָיָו אָפָּנְסָוָם.
עַד שְׁכָב — אלְסָ דִּירָעָכָתָן פָּרָזָעָצָוָגָן פָּוָנִים „אַנְפָאָנְגָּרָה“ וְתָמָרְסָוָל
דָּעָם לערבען אוֹסְכָּלָלָעָרְבָּן דַּי קִינְדָּעָר לְיוּנְגָּעָן אִידָּוּשׁ. דָּעָר מָאָטָרְוָאָל פָּוָנִים דָּאָז
זַיְקָן בִּיכָּל אַיז אַלְוָכְּמָעָר. זַעַלְטָן וּוּעַן עַמְּ זַיְעָגָעָן אַיְן אַיְם פָּאָרָאָז זַאָכָן, וּוּאוֹ דַּי
קִינְדָּעָר וּוּלְזַן זַיְד אַדְרָפָן בָּאַזְוְגָּדָעָרָט אַנְשָׁעָרָעָגָעָן, כְּדַי צַוְּפָאָרְשָׁתָיְין דָּאָס דָּוְרְגָּגָעָ
לְיוּנְגָּעָר. אַמְּתָה, וּוּגָּעָן יְעָדָעָר זַאָה, וּוּאָס וּוּוּרָת גַּעַלְעָרָתָן אַיְן קְלָאָס, אַיז וּוּגָּנָאָס
וּוּוּרָת אָזָן נְיוּתִיךְ צַו שְׁמוּעָסָן, כְּדַי דָּאָס קִינְדָּז זָאָל פָּוָן דָּעָם אַרְוִוְוָתָרָאָגָן אַלְאָ, יוּאָס
עַס אַיז נָאָר בְּכוֹחַ צַו פָּאָרְשָׁתִיְּין. אַכְּבָר קוּיָן בָּאַזְוְגָּדָעָרָט שָׁוּעָרָעָז זַאָכָן זַיְעָגָעָן דָּאַגְּנָאָתָה.
דָּעָר מָאָטָרְוָאָל פָּוָן בָּזָק דָּאָרָה גַּעֲבָן דַּי קִינְדָּעָר דַּי גַּעַלְעָגָהָיוֹת אַיְ רַיְכָעָי צַו
וּוּרָעָן מִיטַּנְיָה עַזְגָּרְפָּן, אַיְ פָּאָרְפָּאָלְקָאָמָעוֹן זַיְד אַיז לְיוּנְגָּעָן.

צ ו י ט נ ס — קאָן דאס בּוֹךְ בְּגַנְגַּזְתָּן וְעוֹרָן אלְס אַסְמָעָן אַנְפָאָנוּגָּער.
די ווֹאָס האַלְטָן צוֹאָמָעָן מִיטְדֵּי פֿאָכְלִיכְסְּקוֹל לְלֻרְעָם, אָז דָעַר קְלָאנְגְּעַן-מִיטְאָה,
אַפְּגָלוֹ אָז זַיְן מַאֲדִיבִּיכְרָעָטְרָפָּרְם, ווֹאָס אַז אַוְיסְגָּדְרִיךְ אַזְדָּעָן דָעַם
פֿאָנְגָּעָר טַוְילְג, אָזְזַיְתָּשׁ דָעַר מַעְמָהָה, ווֹאָס אַז אַס בְּעַסְטָן צוֹגְעַבָּאָסְטָן צַו אַוְיסְלָעָנָעָן
לְיוֹעָנָעָן אַידִישָּׁן, אָזְזַיְתָּשׁ דָעַר אַנוֹנוּוּרָאָסְלְבָעָטָשָׁעָר מַעְמָאָד אָזְזַיְתָּשׁ דָעַר וּוּזָעָלָעָר —
קָוק אָזְזַיְתָּשׁ לְיוֹעָן, — פֿאָר אַט דִי לעַרְעָר קָאָן דאס דָזְקִיעָבָן בּוֹר — אָזְזַיְתָּשׁ בּוֹר
עַרְשָׁטָעָר טַוְילְזַוְינָעָר — דָגְעָן אַלְס מַאֲכָעָטְרִיאָל פֿאָר אַט דָעַם מַעְמָאָד.
די אַלְעַזְלְקָסְלְדָעָר אָזְזַיְתָּשׁ בּוֹן בּוֹךְ מֶשֶׁת די וּוּדְעָרָחָלְגָּונָעָן זַוְיעָרָע,
די לִידָעָר, ווֹאָס מַעַן לְעַטְמַט גַּעֲוָוִינְגָּאָר אַוְוָפָּט אַוְסְוָוִינְיָיק אָזְזַיְתָּשׁ בּוֹן זַוְינְגָּט, זַוְוִיְתָן
בּוֹן אַגְּוָטָעָר מַאֲכָעָרִיאָל פֿאָר דָעַם רַוְיָנָעָם וּזְיוּזָעָלָן מַעְמָאָד. אָזְזַיְתָּשׁ בּוֹן
די זַאְכָן אָזְזַיְתָּשׁ בְּכָל אָזְזַאְזָא, אָז בּוֹן אַפְּמָטָעָר וּוּדְעָרָחָלְגָּונָעָן גַּוְיִת דָס קִינְד בִּיסְטָן
לְאַבְוּוֹוִי אַיְבָעָר בּוֹן וּוּיְנוֹקָעָר אַפְּטָעָן אַזְדָּעָנָפָּק אָז זַאְכָן אַיְגָגָגָגָן אָז וּוּדָעָר
הַאֲלָנוֹגָן.

די אפטטע בילודער צו כמעט אלע לעז-שטיקער וועלן פיל ארויסעהלפּן סיינט קינדער בעיימ לויינגען, סיינט דעם לערער ביימ שמעען. בכל דארך דער שמועס פארדי געמען גיט ווינקער פלאין, וו דיאס לויינגען. — סיינט צוליך דער אנטויניקונג פון די קינדער, סיינט צוליך דער אנטויניקונג פון זוינער פיאאקייט אומצ'זרויקון זיך אונז אונזונדרהיט — אונזאנדרויבטען גוד אונז אונז.

צולב באיזובערן דעם זאָקַבָּלָאוֹרִוּם פֿוֹן די קִינְדֶּרֶן אָוִיךְ בְּדֵי צָו
אנְטוֹנְיוֹקָלָעַן זַיְעַד פּֿרְיאָקָיָה צָו לְיַעֲנַעַן מִשְׁאָוִיסְטְּרוֹקָה, צָו דָעַלְאָמִירָן, אַיְזָוְנוֹ
שָׁבָסּוּרָת צָו לְעַרְכַּעַן מִיטְ די קִינְדֶּרֶן לְידֶרֶן אָוִיסְנוּוֹיָנִיקָה.

אויסטער גאנץ קליגען אויסטנאמען, זיינגען אלע לעוֹשְׁתִּיקָעֵר אוֹגֶם בּוֹךְ גַּעַד

דרוקט אין גרעטער אוותיות. קיון העבריאישע ווערטער זייןגען אונס בוד אין
גאנצן ניטא. די ארטאגראפיע פונגס בוד איז די בייע.
דער מאטעןיאל פון בוד איז קינדרערשר. פראזן אויך מעשה/לעמעטיקער,
מייט אן עלעמעט פון בּ אַ שְׁ – בּ אַ שְׁ – בּ עֲ – בּ גְּ – אַ שְׁ – רְ – לְ – אַ – כְּ – יְ – מְ,
מעשה/אלך וועגן חיוט. אבער קיון אַ – בּ עֲ – בּ גְּ – אַ – שְׁ – רְ – לְ – אַ – בּ עֲ –
איין אונז זיין גאנצן. ניטא און דער אויך קיון מעשות וועגן מכשפות אונז פיוועם,
וועגן פירענץ און פרוינצעטס, וועגן שדים און רוחות מייט די אלע אנדערער איבער-
כל, יאבקץן פון די אלטע גוטע יארן, וועגן אונזערע איגענע מעאממעס און באבעס האבן
איין דעם געגלובט. דער ארט דעכקען פונגס מעשנן גויס אלץ מער איבער פון
פאנטאטישן צו דערעלן, אונז די ערzieונג פון די קינדרער דארף אויך וואס וויטער
אליך מער געפירות ווערן אין דער רוכטונג.
אייך בעט זוייער אלע לרעדער צו שיוקן מיר זוייער בעמערקונגען וועגן בוד
אלס גאנצן, ווי אויך וועגן אינגעעלע זאנן, כדיע עס זאל מעגלאלך זיין צו מאבן די
נויטיקע ענדערונגען און די וויטערדייק אונסאבן. מײַן טיפֿן דענק פאָרוֹוִוִּים.
דער אדרעס אויף צו שיוקן דאס איז: יעקב לעוווין, 143 איסט 108-107 גאט,

יעקב לעזווין.

שלאט, שלאט, שלאט.

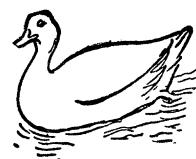
שלאט, שלאט, שלאט !
דער טאטע ווועט פאָרָן
אין דארַת,
וועט ער ברענגען אָן עפֿעלָע,
וועט זיין א געזונט אָין
קעפֿעלָע.

שלאט, שלאט, שלאט !
דער טאטע ווועט פאָרָן
אין דארַת,
וועט ער ברענגען אָן ניסעלָע,
וועט זיין א געזונט אָין
פִיסעלָע.

שלאט, שלאט, שלאט !
דער טאטע ווועט פאָרָן
אין דארַת,
וועט ער ברענגען אָן ענטעלָע,
וועט זיין א געזונט אָין
הענטעלָע.

שְׁלָאָת, שְׁלָאָת, שְׁלָאָת!

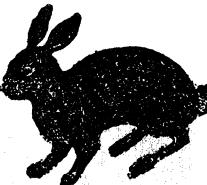
דָעַר מְאַטָּע וּוּעַט פָּאָרֶן.

אֵין דָאָרָה,

וּוּעַט עֲרֵבָעָנָגָע אַהֲזָעָלָע,

וּוּעַט זִינָן אַגְּוֹזָנָט אֵין

הַזָּעָלָע.

שְׁלָאָת, שְׁלָאָת, שְׁלָאָת!

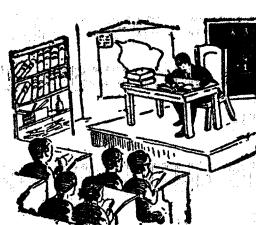
דָעַר מְאַטָּע וּוּעַט פָּאָרֶן

אֵין דָאָרָה,

וּוּעַט עֲרֵבָעָנָגָע אַפְּיוֹגָעָלָע,

וּוּעַט זִינָן אַגְּוֹזָנָט אֵין

הַזָּעָלָע.

שיקט דער האר א פוייערל.

שיקט דער האר א פוייערל אין זיאַלד,
א פוייערל אין זיאַלד,
ער זאל דארט באָרעלאָר רײַסן,
ער זאל דארט באָרעלאָר רײַסן.
פוייערל וויל ניט באָרעלאָר רײַסן,
באָרעלאָר וויל ניט פֿאַלּוֹן,
באָרעלאָר וויל ניט פֿאַלּוֹן.

שיקט דער האר א הינטעלע אין זיאַלד,
א הינטעלע אין זיאַלד,
עם זאל דעם פוייערל בִּיסְן,
עם זאל דעם פוייערל בִּיסְן.
הינטעלע וויל ניט פוייערל בִּיסְן,
פוייערל וויל ניט ניט באָרעלאָר רײַסן,
באָרעלאָר וויל ניט פֿאַלּוֹן,
באָרעלאָר וויל ניט פֿאַלּוֹן.

שיקט דער האָר אַ שטעהַקעַלְע אַין וּאַלְד,
אַ שטעהַקעַלְע אַין וּאַלְד,
עם זָאַל דָּאָם הִינְטָעַלְע שְׁלָאָגָנוֹ,
עם זָאַל דָּאָם הִינְטָעַלְע שְׁלָאָגָנוֹ.
שטעהַקעַלְע ווֵיל נִיט הִינְטָעַלְע שְׁלָאָגָנוֹ,
הִינְטָעַלְע ווֵיל נִיט פְּיִיעָרֶל בִּיסָּן,
פְּיִיעָרֶל ווֵיל נִיט בָּאָרָעַלְאָד רִיסָּן,
בָּאָרָעַלְאָד ווֵילָן נִיט פָּאָלוֹ,
בָּאָרָעַלְאָד ווֵילָן נִיט פָּאָלוֹ.

שיקט דער האָר אַ פְּיִיעָרֶל אַין וּאַלְד,
אַ פְּיִיעָרֶל אַין וּאַלְד,
עם זָאַל דָּאָם שטעהַקעַלְע בְּרָעַנְעָן,
עַם זָאַל דָּאָם שטעהַקעַלְע בְּרָעַנְעָן,
פְּיִיעָרֶל ווֵיל נִיט שטעהַקעַלְע בְּרָעַנְעָן,
שטעהַקעַלְע ווֵיל נִיט הִינְטָעַלְע שְׁלָאָגָנוֹ,
הִינְטָעַלְע ווֵיל נִיט פְּיִיעָרֶל בִּיסָּן,
פְּיִיעָרֶל ווֵיל נִיט בָּאָרָעַלְאָד רִיסָּן,
בָּאָרָעַלְאָד ווֵילָן נִיט פָּאָלוֹ,
בָּאָרָעַלְאָד ווֵילָן נִיט פָּאָלוֹ.

שיקט דער האָר אַ וּאַסְעָרֶל אַין וּאַלְד,
אַ וּאַסְעָרֶל אַין וּאַלְד,
עם זָאַל דָּאָם פְּיִיעָרֶל לְעָשָׂן,

עם זאל דאם פיעירל לעשן.
וואסערל וויל ניט פיעירל לעשן,
פיעירל וויל ניט שטעהלע ברענען,
שטעהלע וויל ניט הינטעלע שלאנן,
הינטעלע וויל ניט פיעירל ביטסן,
פיעירל וויל ניט בארעלאד ריטסן,
בארעלאד ווילן ניט פאלן,
בארעלאד ווילן ניט פאלן.

שיקט דער האר און עקסעלע איין
וואילד,

און עקסעלע איין וואילד,
ער זאל דאם וואסערל טרינקען,
ער זאל דאם וואסערל טרינקען.
עקסעלע וויל שוין וואסערל
טרינקען,

וואסערל וויל שוין פיעירל לעשן,
פיעירל וויל שוין שטעהלע ברענען,
שטעהלע וויל שוין הינטעלע שלאנן,
הינטעלע וויל שוין פיעירל ביטסן,
פיעירל וויל שוין בארעלאד ריטסן,
בארעלאד ווילן שוין פאלן,
בארעלאד ווילן שוין פאלן.

וזאם איז דאס שענסטע.

וואר איז דאס שענסטע אויף דער וועלט ?
א שיינער וואלד.

וואלד פון דער וועלט, טאמ-טיידעראם.
טאמ-טיידעראם, טאמ-טיידעראם, טאמ-טיידעראם !

וואר איז דאס שענסטע איז דעם וואלד ?
א שיינער בויים.

בויים פון דעם וואלד,
וואלד פון דער וועלט, טאמ-טיידעראם.

וואר איז דאס שענסטע אויף דעם בויים ?
א שיינער צויניג.

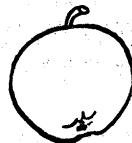
צויניג פון דעם בויים,
בויים פון דעם וואלד,
וואלד פון דער וועלט, טאמ-טיידעראם,

וואר איז דאס שענסטע אויף דעם צויניג ?
א גריין בלאט.

בלאט פון דעם צויניג,
צויניג פון דעם בויים,
בויים פון דעם וואלד,
וואלד פון דער וועלט, טאמ-טיידעראם.

וואם איז דאם שענטטע אויף דעם בלאט ?
א שיינער עפל.

עפל פון דעם בלאט,
בלאט פון דעם צויניג,
צויניג פון דעם בוים,
בוים פון דעם וואלד,
וואלד פון דער וועלט, טאמ-טיידעראם.
טאמ-טיידעראם, טאמ-טיידעראם, טאמ-טיידעראם !

קעסטעלאָד.

שפילן מיר איז קעסטעלאָד, איז קעסטעלאָד,
גיניט ארויס א האָן, א האָן.

האוּן, האָן, וואם ניסטו דערצּו ?
וואם ניסטו דערצּו ?

— איז ניב א קריין, א קריין !

דער האָן זיון קריין, דער האָן זיון קריין ! —
שפילן מיר ווייטער אוּוִי.

שפילן מיר איז קעסטעלאָד, איז
קעסטעלאָד.

גיניט ארויס א הוּן, א הוּן.
הוּן, הוּן, וואם ניסטו דערצּו ?
וואם ניסטו דערצּו ?

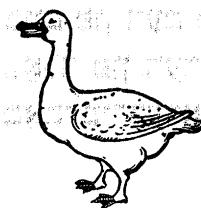
— איך ניב אן איני, און אוני!
די הון איר איני,
דער האן זיין קריי —
שפילן מיד ווינטער אוני.

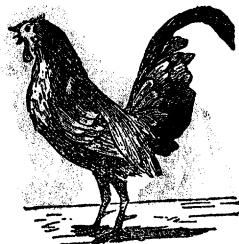
שפילן מיר אין קעסטעלאָר, איז קעסטעלאָר,
גוייט ארוים אַ גאנָן, אַ גאנָן
גאנָן, גאנָן, וואָם ניסטו דערצָנו?
ויאָם ניסטו דערצָנו?
— איך ניב אַ גאנָן!

גאנָן גאנָן,
די הון איר איני,
דער האן זיין קריי,
דער האן זיין קריי —
שפילן מיד ווינטער אוני.

שפילן מיד איז קעסטעלאָר, איז קעסטעלאָר,
גוייט ארוים אַ אַינְדִּיק, אַ אַינְדִּיק.
אַינְדִּיק, אַינְדִּיק, וואָם ניסטו דערצָנו?
ויאָם ניסטו דערצָנו?
— איך ניב אַ האַלְדֶּעֶרֶ-בָּאַלְדֶּעֶר!

אַינְדִּיק האַלְדֶּעֶרֶ-בָּאַלְדֶּעֶר,
גאנָן גאנָן,
די הון איר איני,
דער האן זיין קריי —
שפילן מיד ווינטער אוני.

דער האן דער קרייער.

עם איז געווען און אלטער מאן,
האט ער געהאט א האן א קרייער.
דער האן פלענט קרייען אין דער פרו
און אויפוועקן דעם אלטן מאן.

קומט אמאָל א שלעכטע קאַז
און עסט דעם האן דעם קרייער אוּוּת
וועאָס האט געקרייעט אין דער פרו
און אויפגעוועקט דעם אלטן מאן.

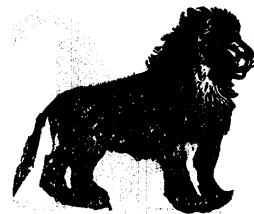

קומט דערנֶאָר א כיטרעד פוקס
און צעביזט די בייזע קאַז,
וועאָס האט דעם קרייער אויפגעגעסן,
וועאָס האט געקרייעט אין דער פרו
און אויפגעוועקט דעם אלטן מאן.

קומט א וואָלָט א בייזער אָן
און דערשטייקט דעם כיטרען פִּיקְם,
וועאָס האט די שלעכטע קאַז
צעביסן,
וועאָס האט דעם קרייער אויפגעגעסן,
וועאָס האט געקרייעט אין דער פרו
און אויפגעוועקט דעם אלטן מאן.

קומט אַ לְיִיב אַ שְׁטָאַרְקָעָרָ אָן
אָן צִירִיסֶט דֻּעַם בֵּיןְן וּוְאַלְתָּ,
וּוְאַם הָאָט דֻּעַם בִּיטְרָעָן פּוֹקָם
וּוְאַם הָאָט דַּיְ שְׁלַעַכְתָּעָ קָאַזְ
צְעַבְּיסָן,

וּוְאַם הָאָט דֻּעַם קְרִיּוּעָר אַוְיְפְּגָנְעָנָסָן,
וּוְאַם הָאָט גַּעֲקָרְיוּעָט אִין דַּעַר פְּרִי
אוֹן אַוְיְפְּגָנְעָוָעָקָט דֻּעַם אַלְטָן מָאָן.

לוּופְּט דַּעַר לְיִיב פָּאַרְבָּנִי אַ טִּינְדָּ,
פָּאַלְטָ אַרְבִּין אִין שְׁנַעַלְוָן טִינְדָּ;
דַּעַרְטְּרִינְקָט דַּעַר טִינְדָּ דֻּעַם
שְׁטָאַרְקָן לְיִיב;

וּוְאַם הָאָט דֻּעַם בֵּיןְן וּוְאַלְתָּ צְעַבְּיסָן,
וּוְאַם הָאָט דֻּעַם בִּיטְרָעָן פּוֹקָם
דַּעַרְשְׁטִיקָט,

וּוְאַם הָאָט דַּיְ שְׁלַעַכְתָּעָ קָאַזְ
צְעַבְּיסָן,
וּוְאַם הָאָט דֻּעַם קְרִיּוּעָר אַוְיְפְּגָנְעָנָסָן,
וּוְאַם הָאָט גַּעֲקָרְיוּעָט אִין דַּעַר פְּרִי
אוֹן אַוְיְפְּגָנְעָוָעָקָט דֻּעַם אַלְטָן מָאָן.

דָּאָם בְּרוֹיזֶט.

- מיאמע, ניב מיר א שטיקל ברויט.
— גוּ צוֹם בעקער, וועט ער דיר אויסבאָקָן א ברויט.
— טַיְיעַרְעַר בעקער, באָקָט מיר אוּסָט
א ברויט.
— גוּ, מִין קִינְד, צוֹם מִילְנָעָר, וועט ער
דיַר גַּעֲבָן מַעַל, וועַל אֵיךְ דיַר אויסבאָקָן א ברויט.
— מִילְנָעָר טַיְיעַרְעַר! נִיב מִיר א בִּיסְלָ מַעַל!
— גוּ, מִין זָוָן, צוֹם פַּאֲרָמָעָר, וועט ער דיַר גַּעֲבָן
וּוַיְיָא, וועַל אֵיךְ זָוָן אַפְמַאָלָן אָוָן וועַל דיַר גַּעֲבָן מַעַל.
— לִיבָּעָר פַּאֲרָמָעָר! נִיב מִיר א בִּיסְלָ וּוַיְיָא!
— גוּ, מִין טַיְיעַרְעַר, אֵין פָּעַלְד, נַעֲפִין דָּאָרְטָן זָאנָן
גַּעֲבָן אָוָן בְּרַעֲנָג אַהֲעָר צוֹ מִיר. וועַל אֵיךְ זָוָן אַוְיסְדְּרָעָשָׂן אָוָן
גַּעֲבָן דיַר וּוַיְיָא.
— אָוָן דָּאָם קִינְד גַּעֲגָנְגָעָן אָוָן פָּעַלְד. הָאָט ער דָּאָרְטָן
גַּעֲפָנוּן זָאנָגָעָן. הָאָט ער זָוָן גַּעֲבָרָאָכָט צוֹם פַּאֲרָמָעָר.
הָאָט דָּעָר פַּאֲרָמָעָר זָוָן אַוְיסְגַּעְדְּרָאָשָׂן אָוָן גַּעֲבָן אִים אַ
בִּיסְלָ וּוַיְיָא.
— הָאָט ער גַּעֲנוּמָעָן דִּי וּוַיְיָא אָוָן גַּעֲבָרָאָכָט דָּעָם מַיְלָ
נָעָר. הָאָט דָּעָר מִילְנָעָר זָוָן אַפְנַעַמָּאָלָן אָוָן גַּעֲבָן אִים
אַ בִּיסְלָ מַעַל.

האָט ער גענומען דאס מעַן און געבראָכט צום בע־
קער. האָט דער בעקער פֿאַרְקְּנָאָטָן דאס מעַן און פֿוֹן
דעַם טײַג אַוִיסְגַּעֲבָאָקְט אַ ברוּיט, און עַס געגעבען דעם
קינְד.

האָט דאס קינְד גענומען דאס ברוּיט, באָדָאנְקְט
דעַם בעקער און אַיז אָוּוּק צו זְנֵין מָאָמָען.

די קאָז אָז דִּי מְוִיָּו.

אַמְּאָלָה האָט אַ

קָאָז אָפְנָעָהִיט אַ
מוֹיָן

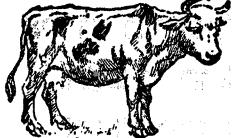
זַיְהַ האָט אַ
שְׁפְרוֹנָג גַּעַטְמָאָז אָז
אָפְנָעָרִיטָן בַּיְ דַּעַר מְוִיָּו דַּעַם עַק.

האָט זַיְדִי מְוִיָּו גַּעַשְׁטָעַלְט אַז אַ וַיְנְקָעַלְע אָז
גַּעַבְעַטָּן:

— קָאָז, קָאָז, גּוֹטָעַ קָאָז! נִיב מִיר צְוַדְיק מִינְיָן עַק!

האָט די קָאָז גַּעֲזָאָנֶט:

— גַּנוֹ צַוְּ דַעַר קוֹ אָז בַּעַט בַּיְ אַידָּ מַילְךָ פָּאָר מִיר
אָז בְּרַעֲנֵג מִיר. וּוּלְ אַיךְ עַסְוֹן פֿוֹן די מַילְךָ אָז וּוּלְ דִּידָּ
אָפְנָעָבָן דַּעַם עַק.

אייז דיז מוייז גענאנגען צו דער קו

 און געבעטן בי איר מילך.
 האט די קו ניט געוואָלט געבן אייז
 מילך, ביז דיז מוייז וועט איר ברענאנגען
 דיזן.

און דיז איז בים פארמער. און דער פארמער האט
 ניט געוואָלט געבן קיזן הײַ, בי
 דיז מוייז וועט אים ניט ברענאנגען
 קיזן ברויט.

און ברויט איז בים בעקער.

אייז דיז מוייז אָזועהָן צום בע-

קער און געאגנט :

— טיעערער בעקער! זע, ניב
 מיר ברויט, וועל איך געבן דאס
 ברויט דעם פארמער, וועט ער מיר געבן הײַ. וועל איך
 געבן דאס דיז דער קו, וועט זי מיר געבן איר מילך. וועל
 איך געבן דיז מילך דער קאָז, וועט זי מיר אָפֿגעַבָּן צוֹדִיק
 מײַן עַך.

דער בעקער אייז געווען אַ גוּ-
 מעָר. האט ער געגעַבָּן דער מוייז
 פון זיין ברויט.
 אייז דיז מוייז געלֶאָפָּן אַז גע-
 געבן דעם פארמער דאס בְּדוּיט.

האָט דער פֿאַרְמַעַד גַּעֲנַבָּן דִּעֵר מַוִּז אַ-בִּינְטָלֶן.
אייז די מַוִּז גַּעֲנַבָּן אָוֹן גַּעֲנַבָּן דִּעֵר כּוֹ דָּאַסְּ-הַנִּי.
האָט די כּוֹ גַּעֲנַבָּן דִּעֵר מַוִּז פָּוֹ אַיר-מִילֶּד.
אייז די מַוִּז גַּעֲנַבָּן אָוֹן גַּעֲנַבָּן דִּעֵר קָאַץ-די-מִילֶּד.
האָט די קָאַץ גַּעֲנוּמָעַן דִּי-מִילֶּד אָוֹן אַפְּגַּעַנְבָּן דִּעֵר
מוֹז אַיר עַק.
האָט די מַוִּז גַּעֲנוּמָעַן אַיר עַק, צְנוּעָרִיכְתָּם אַם צְרוּרִים
אוֹן אייז אַוּוּק מִיטְ פְּרִינְד אַין אַיר לְאָד.

דִּעֵר אַקְסָם אָוֹן דִּעֵר חֹונֶט.

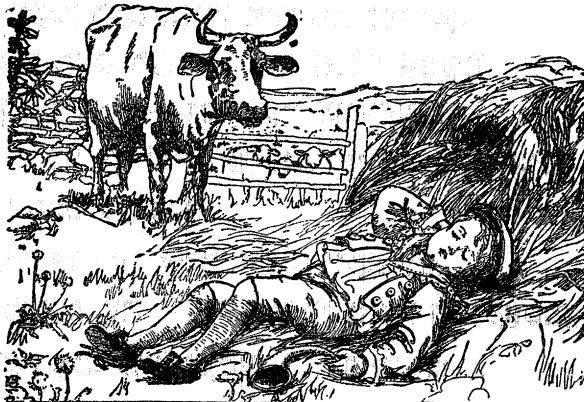
אוֹן אַקְסָם אייז אַרְצִין אַין אַ שְׂטָאַל,
איַן שְׂטָאַל אייז גַּעֲוָעַן אַ-הַיִּיךְ-קָאַסְטָן.
דִּעֵר הַנִּיכְ-קָאַסְטָן אייז גַּעֲוָעַן פּוֹל מִיטְ הַנִּי.
דִּעֵר אַקְסָם אייז גַּעֲוָעַן מִיד:

ער האט געארבעט דעם גאנצן מאג.
דעך אקס איז געוועז הונגעריך :
ער האט דעם גאנצן מאג ניט געגעסן.
איצט האט דער אקס געוואלט אפֿעַסּוֹן,
און דערנְאָך — האט ער געטראכט —
וועט ער זיך לֵיִגְנָן אָזֶן אָפְּרַזְוּן אָזֶן וועט אַיבָּעַרְקִיעַן,
וואָס ער האט געגעסן.

גוייט צו דער אקס צום זיינְ-קָאַסְטָן .
דערזעט ער — אַהוֹנְטַ לִיגְט אַזְיְ-קָאַסְטָן,
דער אקס וויל געמען עסּוֹן דָּאָסּ הַגְּיָן
שטעלט זיך דער הוֹנְט אַוִּיפּ
און ער עפְּנַט זִין מַוְיל,
און ער שטעלט אוּסּ זִין עַזְיְנָעַר,
און ער נעומט הוֹיךְ, הוֹיךְ בַּילְן .
און ער לאָזֶט ניט דעם אקס עסּוֹן דָּאָסּ הַגְּיָן .
זאגט דער אקס : „וואָס לאָזְסָטוּ מַיר נִיט עַסּ ? “
אייך בין זיינְר הונגעריך, אייך האָב דעם גאנצן מאָן ;
געארבעט ;

און אַוִּיפּ ווּאָסּ דָּאָרְפְּסָטוּ דָּאָסּ הַגְּיָן ?
דוֹ קָעַנְסַט דָּעַן עַסּ הַגְּיָן ?
דוֹ לִיגְסַט אַוִּיפּ דעם הַגְּיָן ,
אלְיִזְן עַסְטַן נִיט אָזֶן אַנדְרַעַ לאָזְסָטוּ נִיט .
גַּיִי, גַּיִי, הוֹנְט, דוֹ בִּיסְטַ אַשְׁלַעַכְתָּעַר ! ”

די קו אזו דאס אינגעלאַע.

אמאל איז געווען אָכוֹ,
אָ גרויסע וויניסע קָנוּ.

אַיר באַלעבאָם אַיז געווען אָ שלעכטער,
זִיעֶר אָ שלעכטער;

עַר פְּלעַגְתָּ אַיר נִיט גַּעֲבָן גַּעֲנָגָן עַסְן:

עַר פְּלעַגְתָּ אַיר נִיט גַּעֲבָן גַּעֲנָגָן הַגִּי,

עַר פְּלעַגְתָּ אַיר נִיט גַּעֲבָן גַּעֲנָגָן שְׁטוּרִי,

עַר פְּלעַגְתָּ אַיר נִיט גַּעֲבָן קִין וּאוֹרִימָן טְרִינָקָה.

אייז די קו אַנטְלָאָפָן פָּוּן אַיר באַלעבאָם.

וי אייז אַרְוִים פָּוּן שְׂטָאָל אַוְיפָּז הוֹיוֹת,

אוֹן פָּוּן הוֹיוֹפָאַיז וּאַרְוִים אַיז פָּעַלְדָּ.

אַיז פָּעַלְדָּ הָאָט די קו דָּעֵרְזָעָן אָ שְׁטוֹיגָן מִיטָּהָאָזָן,

אָ חַיְיכָן שְׁטוֹיגָן מִיטָּהָאָזָן.

„גויינער פֿינַן“, — האט די קו געזאנט, —
„דאָס איז פֿאָר מִיר, גַּעוֹוִים פֿאָר מִיר; אַיך וּוּלְ דָּס עַסּוֹ, עַסּוֹ צַו זָאת,
אוֹן אַז אַיך וּוּלְ זָאת וּוּהָן, וּוּלְ אַיך זִיד אַוּעֲקְלִינוֹן אוֹן קִיבְּיעַן,
אַיבְּעַרְקְּיעַן, וּזָאת אַיך הַאָב גַּעֲנַעַסּוֹן.“
אוֹן די קו אַז צַו צּוֹם שְׁטוֹיַין,
אוֹיפּ דָּעַם שְׁטוֹיַין מִימֵּת דָּהֵי אַז גַּעֲלַעַן אָנוֹ אַינְגַּעַלְעַ
אָ קְלִינוֹן שְׁיוֹן אַינְגַּעַלְעַ
גַּעַלְעַן אָנוֹ גַּעַשְׁלָאָפּוֹן,
גַּעַשְׁמָאָח גַּעַשְׁלָאָפּוֹן.
הַאָט די קו דָּעַרְזָעַן דָּס אַינְגַּעַלְעַ
וּ הַאָט זִיד אַינְגַּעַקְוּקְטָן אַז דָּעַם אַינְגַּעַלְעַ
אוֹן וּזָהָאָט אַים דָּעַרְקָעַנְתָּ.
דאָס אַז גַּעַוּוֹן דָּס אַינְגַּעַלְעַ פָּוֹן אַיר בָּאַלְעַבָּאָם.
„מִיחְדוֹ! — הַאָט גַּעַזְאָנַט די קו. —
דאָס אַז דָּאָךְ מִינְזָן בָּאַלְעַבָּאָם אַינְגַּעַלְעַ
עַר אַז אַנוֹט אַינְגַּעַלְעַ
אוֹן עַר שְׁלָאָפּט גַּעַשְׁמָאָח,
אַיך וּוּלְ אַים נִיט וּוּהָן,
אַיך וּוּלְ אַוּעַם פָּוֹן שְׁטוֹיַין,
אַיך וּוּלְ מִיר גַּיְזָן צַו די קָאַרְנְפָעַלְדָּאָר,
אוֹן אַיך וּוּלְ דָּאָרְטָן עַטָּאָ,
זִיד אַנְעַסּוֹ צַו זָאת.

און איז איד וועל זאט וווען,
וועל איד זיך אָוועַעַלְיִינְג און קביין,
איבערקייען, וואס איך האָב געגעטען.
זיך געזונט, אַינְגַּעַלְעַ ! שְׁלָאָפֶג עַזְוַנְטַעַדְזִיטַּ! ”
און די קו איז אָוועַק פֿוֹן שְׁטוֹיגַג,
אָוועַק צו די קָאָרְנְפָּעַלְדָּעַר,
וואאו זיך האָט זיך אַנְגַּעַעַסְן צו זאט.

מִינְזָן קְיֻלָּעַ.

אוֹי, וַיְיִלְבֶּן מִינְזָן רְוִיְתָעַ קְיֻלָּעַ אַיְזָן מִירַ !
אַיך הָאָב אַנְגַּעַרְיִיסְן גְּרוֹזְעַלְאָד פָּאָר אַיך :
עַם זֵיכַן צו זאט, אוֹי, קְיֻלָּעַ דּוֹ פְּיִין !
זָאָל דִּיר וּזְאַוְיל בָּאָקוּמוֹן, רְוִיְתִּינְקָעַ דּוֹ מִינְזָן !
אוֹי, וַיְיִלְבֶּן מִינְזָן רְוִיְתָעַ קְיֻלָּעַ אַיְזָן מִירַ !
כְּהָאָב אֲצַעְבָּר קְלִיְיָעַן אָוִיך פָּאָר מִישְׁטָט פָּאָר אַיך,
הָאָבָן זָאָל מִינְזָן קְיֻלָּעַ אַיך עַסְן צו גַּעַנְגָּן,
גַּעַבְן זָאָל מִינְזָן רְוִיְתִּינְקָעַ מִיר מַילְךָ אֲפּוֹלְן קְרוֹבָּג

א אינגעַלע און א פִוְינְגָעַלְעַ.

אםאל איז געווען א אינגעַלע,
אייז ער געווען א שטיפערל,
א שטיפערל, א שטיפערל.

האט ער געכאנט א פִוְינְגָעַלְעַ,
אייז זי געווען א זינגעַרְקָעַ,
א זינגעַרְקָעַ, א זינגעַרְקָעַ.

האט ער געקייפט א שטיבינגעַלְעַ,
אוועקניעווצט דאס פִוְינְגָעַלְעַ,
דאס פִוְינְגָעַלְעַ, דאס פִוְינְגָעַלְעַ.

האט ער געוואנט צום פִוְינְגָעַלְעַ:
„דו זונגעַ מיר א שיין לִידְעַלְעַ,
א לִידְעַלְעַ, א לִידְעַלְעַ.“

האט אים געוואנט דאס פִוְינְגָעַלְעַ:
„איך זונגעַ נאר שיין לִידְעַלְאַר
אין נְרִינְעָם שְׂיִינְעָם וּוּלְדְעַלְעַ.“

דאָם טיכָל אָז דָאָם פִּינְגָּלָע.

עם לויפט אַטְיכָל, דָאָם וּאָסָעָר שְׁפִילָט.
בַּיָּמִים טיכָל שְׁטִוִיטָט אַבְוִימַ.
אוֹן אוֹף דָעַם בַּוִימַ, אוֹף אַצּוֹוִינְג,
צְוִוִישָׁן גְּרִינָע בְּלָעַטָּעָר,
איֶזְ פָּאָרָאָן אַנְעַסְטָמַ.
איֶזְ נְעַסְטָמַ זִיצְטָאַט אַפִּינְגָּלָע.
פְּרָעָנָט דָעָרַטְ מְנִידָ : „פִּינְגָּלָע קְלִינְנָס !
זָאָגַ מֵיר, וּזָאָם זִיצְסָטוֹ אָזְוִי לְאָנָגַ
איֶזְ דִּיןְ נְעַסְטָמַ ? ”

וְאָגָט דָאָם פִּינְגָּלָע : „אִיךְ הָאָבָ פִּנְהָ אַיְיָעָלָאָר,
פִּינְתָּ קְלִינְנָע וּוִיסְעָ אַיְיָעָלָאָר,
אוֹן מְנִין נְעַסְטָמַ.
אִיךְ דָאָרָפְ זַיְהָאָלָטָנוֹ וּוְאָרָעָם.

אין די איניעלֶאָך זייןען קלַיְינַע פִּינְגָּעֶלֶאָך,
קלַיְינַע פִּינְגָּעֶלֶאָך באַהֲאלָטָן.

איך וואָרָעָם זיין מײַט מײַן ברוֹסְט.

איך וואָרָעָם זיין מײַט מײַנַּע פֿעַדְעָרֶלֶאָך.

בָּאַלְהָ וּוּעָלָן פָּוּן די אַנְיַעַלְאָך

אַרוֹסְט פִּינְגָּעֶלֶאָך.

אוֹן אַיך וּוּעָל זיין עָסָן גַּעֲבָן,

אוֹן אַיך וּוּעָל זיין האַדְעָוָוָן.

זַיְנֵג טַיְכָעָלָע, זַיְנֵג טַיְיכָעָרָע,

זַיְנֵג צַוְּלִיב די פִּינְגָּעֶלֶאָך.

וּוָאָס וּוּעָל בָּאַלְד אַרוֹסְט פָּוּן די אַנְיַעַלְאָך,

פְּרַעַנְתְּ דָעַר טִירָך: "אוֹן דָו, מײַן בוּים,

וּוָאָס וּוּאָקְסָן אָזְוִי שְׁנָעָל

די בְּלַעַטָּעָר דִּינְיָעָ, די גְּרִינְעָ בְּלַעַטָּעָר?"

עַנְטְּפָעָרְטָן אִים דָעַר בוּים:

"די בְּלַעַטָּעָר, די גְּרִינְעָ בְּלַעַטָּעָר מִינְיָעָ,

וּוּאָקְסָן שְׁנָעָל, וּוּאָקְסָן נִידָּך,

די נַעֲסָט צָו באַהֲאלָטָן,

די נַעֲסָט צָו פָּאָרְדָעָקָן.

עַם זָאָל די קָאָז, די אַלְטָע שְׁלַעַכְטָע קָאָז,

נוֹתָן גַּעֲפִינְגָּעָן אוֹן נַיְתָן אַיְפָעָסְטָן

דָאָס פִּינְגָּעֶלֶאָך, די מַאֲמָעָן,

אוֹן די קלַיְינִינְקָעָ פִּינְגָּעֶלֶאָך,

וּוָאָס וּוּעָל בָּאַלְד אַרוֹסְט פָּוּן די אַנְיַעַלְאָך."

דער פוקם און דער באָק.

עם איז געוווען אַ פוקם.
אייז דער פוקם געוווען חונגערכֶּךָ.
אייז ער גענאָנגען זוכֶּן עסן.
אייז ער געקומען צו אַ ברונען.

ער אייז אַרוֹפְּנָעַשְׁפְּרָוְנָגָעָן אַוִּיפָּה אַוִּינְטָלְ פָּוּן בְּרוֹנָעָם:
ער האָט געווֹאַלְטָן זעַן, ווֹאָס אַיְן בְּרוֹנָעָם אֵין.
הָאָט ער זִיךְּ — אַיסְגָּעַלְטִישָׂט אָוָן ער אַיְן אַרְבִּינְגָּעָן
פָּאַלְנוּ אַיְן בְּרוֹנָעָם.
זַעַט דער פוקם — עַמְּ אַיְן שְׁלַעַכְּתָן:

דער בְּרוֹנָעָם אַיְן טִיף, אָוָן ער קָעָן נִיט אַרוֹוִים.
ער שְׁפְּרִינְגָּט אָוָן ער שְׁפְּרִינְגָּט — אָוָן ער קָעָן נִיט
אַרוֹוִים.

גְּנוּיט פָּאַרְבִּיטָן אַ באָק.

אוֹ אַלְטָעָר, אַלְטָעָר באָק.
ער גְּנוּיט אָוָן קְנִיט אָוָן טְרִינִיסְלָט מִיט
זַיְן בָּאָרֶד.

הָעָרֶת דער באָק, אַינְגָּעָר אַיְן אַיְן
בְּרוֹנָעָם.

שְׁטָמְלָט ער זִיךְּ אַוִּיפָּה זַיְן דִּינְגָּן
טְרִישְׁטָע פִּים אָוָן קוֹקָט אַרְבִּין אַיְן
בְּרוֹנָעָם.

זעט ער דארטן דעם פוקם.

פרענט דער באק : „וואם טוסטו דארטן, פיקסל ?“

— „איך טרינק דא דאס טיעדר ויסע וואסער.

קומ אראפ, וועסטו איך טרינקען.“

און דער באק איז געווען דארשטייך.

איז ער אריינגעשפֿוּנְגָּן אין וואסער.

אייז דער פוקם אריינגעשפֿוּנְגָּן צום באק אוית דעם

רוֹקָן.

און פון רוֹקָן איז ער אריינגעשפֿוּנְגָּן אוית זינען

הערנער, און ער איז אריינגעשפֿוּנְגָּן פון ברונען.

און ער האט געלאכט און האט געזאגט :

„א גוטן מאָג, גוטער באק !

דו בימט א נאָר און איך בין א קלונגער ;

ביסטו אַרְיִין, און איך בין אַרְוִים.

ויזיטער זאלטטו ניט גלויבן איז אלֶאָז,

ויאָס יעדער אַגְּנוּנָר זאנט דָּר.

פריער געפֿין אוים, צו עם איז רייכטיך.“

אַלְטָעַ פֿרְוִי אָזֶן דֵּי מַיוֹן.

אמַל אֵין גַּעֲוֹעַן אָזֶן אַלְטָעַ פֿרְוִי,
הָאָטֶן זַי גַּעֲוֹאַיְנַט אֵין אָזֶן אַלְטָעַ הָוִינְגֶן.
אֵין הָוִינְגֶן גַּעֲוֹעַן אָזֶן אַלְמָעַר אָזֶן אַלְטָעַ,
אֵין אַלְמָעַר בָּאַהֲלָתָן אָזֶן מַיוֹן.
אַנְיָנְמַאל, בִּינְאָכְט, לִיגְטַּדְיָ אַלְטָעַ אָזֶן שְׁלַאָפְטַּה
הָעָרֶט מִיט אַמְּיאָל זַי — אַסְקְּרוֹד אָזֶן אַרְיָם.
שְׁפְּרִינְגֶן גַּלְיִיךְ דֵּי אַלְטָעַ אַרְאָפְטַּה פֿוֹן אַירְבָּעַט,
כָּאָפְטַּה אַירְעַ שְׁטַעַק־שִׁיד אַרְוִיָּה אַוִּיהָ דֵּי פִּים,
דְּרִיזְט אֵין דָעַם לְעַמְּפָל דָּאָם פְּנִיעָר אַרְוִיָּם,
בִּינְגַּט זַיְךְ אַרְוַנְטָעַ אָזֶן קַוְקַט אַנְטָעַר טִישׁ.
ニְטָאַ דָּאַרְטָן קִינְגַּרְ. נִיְּמַט זַי צָוָם
שְׁטוֹלָן,
בִּינְגַּט זַיְךְ אַרְוַנְטָעַ אָזֶן קַוְקַט אָזֶן
טָעַר שְׁטוֹלָן.
ニְטָאַ דָּאַרְטָן קִינְגַּרְ. נִיְּמַט זַי צָוָם
בִּעַט.
בִּינְגַּט זַיְךְ אַרְוַנְטָעַ אָזֶן קַוְקַט אָזֶן
טָעַר בִּעַט.
ニְטָאַ דָּאַרְטָן קִינְגַּרְ. נִיְּמַט זַי צָוָם
אַלְמָעַר, עֲפַנְתָּם טִירְלָ פֿוֹן אַלְמָעַר אָזֶן — בְּרוּדְרַ!...
אָזֶן שְׁפְּרִינְגֶן פֿוֹן דָּאַרְטָן אַגְּרִיסְטַּעְ אַרְוִיָּם.

א שפֿרונָג — אָוֹן זַי אִיז אָונְטָעֶר
שְׁטוּל. אָוֹן פָּוּן דָּאָרְטָן אַ לְּאָפָּ — אָוֹן
זַי אִיז אָונְטָעֶר טִיש. אָוֹן פָּוּן דָּאָרְטָן
אַ טָּאנְצָ — אָוֹן זַי אִיז אָונְטָעֶר בָּעֵט.
אָוֹן עַמְּהָאָט בָּאַהֲאַלְטָן זַיְךְ דָּאָרְטָן
איַין אַ וַיְינְקָל דַּי מַוִּין. **דָּעַרְשָׂרָאָקָן הָאָט שְׁטָאָרָק זַיְךְ דַּי**
אַלְטָן-אַלְטָעָ פְּרוּיָן.

די הענט אוּרָע טְרִיבִיסְלָעָן זַיְךְ, עַמְּ קְלָאָפָּן דַּי צִיּוֹן.
זַי וְעַצְתָּ זַיְךְ אָוּעָק אַוִּיפָּ אַהֲרָהָטָן שְׁטוּל.
זַי שְׁפָאָרָט אָוֹן דָּעַם כָּאָפָּ אַוִּיפָּ דַּי הָעַנט. זַי וְוַיְלָאָפָּן.
זַי וְוַיְלָאָבָּעָר מַעַר זַיְךְ נִימָּט לְיִינְגָּן אַיְן בָּעֵט.
אַזְוִי אִיז דַּי אַלְטָעָן, — **דָּעַרְשָׂרָאָקָן צָוָם טָוִיט**
דוֹרֶךְ אַ מַוִּין, דוֹרֶךְ אַ נָּאָרִישָׁעָרָ מַוִּין, —
נִימָּט גַּעַשְׁלָאָפָּן שְׁוִין מַעַרְעָרָ דַּי גַּאנְצָעָנָעָ נַאֲכָטָן.

אַ חַיּוֹל אָזְוָף זַוְינְטָעָה.

עַמְּ אִיז אָוּעָק דָּעַר זַוְּמָעָר, — **עַמְּ אִיז גַּעַוּאָרָן קָאָלָטָן.**
די שְׁעַפְסָ הָאָט אִין אִיד וּוְאָרִימָן מַאֲנָטָל אַוִּיךְ דָּעַרְךְ
פִּילְטָן דַּי קָעַלְטָן.
גַּנְיָמָט זַי, **די שְׁעַפְסָ, אִין וּוְאָלָד:** זַי וְוַיְלָ
זַיְךְ דָּאָרְטָן אַוִּיפָּבְיוּעָן אַ חַיּוֹל.
גַּנְיָמָט זַי אִין גַּנְיָמָט אַנְגָּנָן.

— וואוּהַיּוֹן גַּעֲנְסְטָוּן שְׁעֶפֶם? — פַּרְעָנֵט

— אִיךְ נָנוֹ אַיִן וּוְאַלְדָּזִיךְ בּוֹיְעַן אַחְוִין.

— נָעַם מִירְ מִיטְ, וּוְעַל אִיךְ דִּירְ הַעַלְפָן.

— מִיטְ וּוְאַסְטָקְעַנְסְטָוּן הַעַלְפָן? — פַּרְעָנֵט דִּי שְׁעֶפֶם.

— וּוְאַסְטָקְעַנְסְטָוּן טָאָן?

— אִיךְ קָעוֹ אַנְכְּלִיבָּן מֵאָד אָוֹן אַנְשְׁטָאָפָּן עַם מִיטְ
מִינְן שְׁנָאָבָּל אַיִן דִּי לְעַבְּדָרְ צְוּוִישָׁן דִּי קְלָעָצָר.

— גּוֹטֶן, קָומְ מִיטְ מִירְ.

גַּיְיָעַן זַיְיָ בְּיַדְעָ — דִּי שְׁעֶפֶם אָוֹן דִּי גַּאַנְגָּן.

גַּיְיָעַן זַיְיָ אָוֹן גַּיְיָעַן אָוֹן בְּאַגְּעַנְעַנְעַן אַחְאָן.

— וְוְאַוְהַיּוֹן גַּיְיָטְ אַירְ? — פַּרְעָנֵט דָּעָרְ

— מִירְ גַּיְיָעַן אַיִן וּוְאַלְדָּזִיךְ בּוֹיְעַן אַחְוִין.

— נָעַמְתָּ מִירְ מִיטְ, אִיךְ וּוְעַל אַנְיךְ

הַעַלְפָן.

— מִיטְ וּוְאַסְטָקְעַנְסְטָוּן הַעַלְפָן? — פַּרְעָנוֹן דִּי שְׁעֶפֶם

אָוֹן דִּי גַּאַנְגָּן. — וּוְאַסְטָקְעַנְסְטָוּן טָאָן?

— אִיךְ קָעוֹ אַפְּנָאָגָן פְּלָעָקָעָר אָוֹן אַונְטְּעַרְשְׁפָאָרָן

דָּאָסְ דְּבִיּוֹלְ.

— זַיְיָעַן גּוֹטֶן, קָומְ מִיטְ אָוֹן.

גַּיְיָעַן זַיְיָ זְאַלְבָּעָדְרוּתְּ: דִּי שְׁעֶפֶם, דִּי גַּאַנְגָּן אָוֹן דָּעָרְ

הַאָגָן.

גִּיעָן זַיְן אָוֹן גִּיעָן אָוֹן בְּאֶגְעָנָנוּ אָ
הָאָן.

— וְוֹאָהָהַן גִּיעָט אַיר? — פְּרָעָנָט דָּעָר

הָאָן.

— מִיר גִּיעָן אֵין וּוֹאָלָד זַיְד בְּוִיעָן אַחֲרִין.

— נָעָמָט מַיְד מִיט, — זָאנָט דָּעָר הָאָן, — אַיךְ וּוּלְּ

אַיךְ הַעַלְפָן?

— מִיט וּוָסְטָם קַעַנְסָטוּ הַעַלְפָן? וּוָסְטָם קַעַנְסָטוּ טָאָן?

— אַיךְ קָעוּ קָרְיוּעָן אִין דָּעָה פְּרִי אָוּ אַוְפּוּעָם אַיךְ

אִין צִיטַת.

— גִּיעָר גּוֹט. קָוָם מִיט אָונָן.

זַיְנָעָן זַיְיָ אַלְעָ גַּעַנְגָּעָן אָוֹן גַּעַקְוָמָעָן אֵין וּוֹאָלָד.

זַיְיָ הָאָבָן זַיְד אַוְסָגְעָוָכְט אַגְוָטָן פְּלָאָצָן אָוֹן גַּעַנְגָּעָן בְּוִיעָן
אַחֲרִין.

די שְׁעָפָם הָאָט גַּעַרְאָכָט צָו שְׁלָעָפָן קְלָעָצָעָר אָוֹן
צְוֹאָמָעַנְגָּלְיִוָּגָט דָּאָם הַנִּיזָּל.

די גָּאָנוּ הָאָט אַגְּנָעָרִיסָן מַאֲךְ אָוֹן מִיט אַיר שְׁנָאָבָל
אַגְּנָעָשְׁתָּאָפְט די מַאֲךְ אִין די לְעָכָר צְוַיְשָׁן די קְלָעָצָעָר,
עַמְּזָאָל נִיט אַרְיִינְבָּלָאָוּן קִיבָּן וּוּינָט.

דָּעָר הָאָן הָאָט אַוְסָגְעָוָכְט פְּלָעָקָעָר, אַפְּגָעָנָאָגָט זַיְיָ,
גַּעַמְאָכָט שָׁאָבָט אָוֹן אַוְנָטָעָר גַּעַנְשָׁפָאָרָט דָּאָם הַנִּיזָּל, דָּעָר
וּוִינָט זָאָל עַמְּזָאָל נִיט אַנְיָנוֹאָרָפָן.

אוֹן דָּעָר הָאָן הָאָט גַּעַרְיוּעָט אוֹן גַּעַוְיָוִן די צִיטַת
נַאֲךְ בְּעַסְעָר פָּוּן אַגְּנָעָר.

אווי האבן זי אלע דורך געלעבט דעם ווינטער אין
ויארימקניט.

זוי פלענן אפטן כאפּן א שמוועס צווישן זיך און דער
ציזילן אוינגערד דעם אנדרוין וווענו זייןער לעבן זומער ציזיט.
זוי האבן געווארטן, בי זי זוועט אנטזיזבן שטארקער צו
ויארימען. און איז די זוועט האט אונגעוויבן שטארקער צו ויאריבּ
מען, האבן זוי פאראלאוט דאס חנייל און זינגען אועום איז
דער פריזיער וועלט ארטין.

דער פטעער שנוייער.

גָּלְעַלְאָד קָלְגָּעָן : גָּלְיָן-גָּלְיָן-גָּלְאָן

פּוֹן דִּי וּזְיסֻעַ וּזְיִיטַן.

עַמֵּץ קוּמֶּט אַ וּזְיסֻעַ אַ
אוּתָה אַ גְּרוּסָן שְׁלִיטָן.

קָלִיפִּ-קָלָאָפּ ! קָלִיפִּ-קָלָאָפּ ! — בָּאַלְעָבָּאָס,

עֲפָן אוּתָה דַּעַם טְוִיעָר !

קָלִיפִּ-קָלָאָפּ ! קָלִיפִּ-קָלָאָפּ ! — וּזְעָר אִיז דָּאָס ?
— אִיך, דָּעַר פֿעַטְעָר שְׁנִיּוּר ...

— “נו, טָא גַּי גַּעֲונְטָעַרְתִּים !

קוּמֶּט דִּי מְעַנְשָׂן וּזְעָטָן” ...

אין דער נאָרָע אַוִיפֶּן דער קִיְּט
געמֶט דער הונְט זִיד ווּקְזָן;
אוֹפְּזֶן בּוֹיְדָעָם קִרְיִיט דַּעַר הָאָן.
— הַנִּידָּא, פַּעֲטָעָר שְׁנִיּוּעָר!
גַּלְעַכְלָאָךְ קְלִינְגָּנוּן: גְּלִיזְ-גְּלִיזְ-גְּלָאָן —
אין דֵּי ווּוִיסְעָן ווּנְיָטָן.

די שלעכטע קאָז.

געבראָכֶט האָט פָּא אַ פִּישְׁעַלְעָ,
אַ נְּאַלְדָּנָס אָוּן אַ שְׂוִינְס;
אַיךְ האָלָט עַמְּ אַיְן אַ שִׁימְעַלְעָ,
אַ שִׁימְעַלְעָ אַ רְיִינְס.

געכוּיפֶט האָט מָא אַ פִּינְגְּעַלְעָ,
אַ פִּינְגְּעַלְעָ ווּאַס זִינְגָּט;
אַיךְ האָלָט עַמְּ אַיְן אַ שְׁטִינְגְּעַלְעָ,
ער צוּוִיטְשָׁעַרְטָן, טָאנְצָט אָוּן שְׁפְּרִינְגָּט.

דאָם פִּישְׁעַלְעָ אַיְן שִׁימְעַלְעָ —
עַמְּ שְׂוִוִּימְט זִיד שְׁטִיל אַרוּם;

איך בעט עס : „זינגע אַ בִּיסְעָלָע !“
עם שווימט זיך וויטער שטומ.

איךنعم זיך צו מניין פיגנעלע :
— „אין שיכל שווימען גוי !“
עם פינטלט מיט און אינגעלאַע,
און צאפלט זיך איז.
בליב ויצן בויזערהינט אלזין,
עם וורטט מיר איז טריב ;
צו מיר שפֿרִינְגְט צו דאס קעצל קלזין,
און מורךט איז ליב.

איך גלעת עם צארט איז גלעת, און גלעת,
און דריימל איז איזין ;
מיר דוכט — צו מיר קיין אינגעַד ווועט
ויז קעצל צערטלאָך זיין.
בשטי אוית, ריב איז און אינגעַע,
זיך : קעצלס מויל איז דויט ;
מנין פישעלע, מניין פיגנעלע —
גוי זינגען בויזער טויט... .

די קאץ און דער פוקם.

אמאל האט א קאץ געשפֿאצידט אין וואלד. אונד-
טער א גריינעם בוים האט זי באגענט א פוקם.
— גוט מאָרְנוּן, טבייערער פוקם! — האט זיך די קאץ
זו אים געווענדט. — איך בין איזוי צופֿרְדִּין, ווֹאַס אַיך האָב
דיַך באגענט. ווֹאַס מאָסְטּוּ עַפְּעַמְּ ?

דער פוקם איז געווען א גרויסהָאלטער. ער האט א
קוק געטָאוּ אוֹיפֿ דער קאָז, האט אַיך אַבעָר נָאָרְנִישְׁטָט
נִיט גַּעֲנְטַפְּעֶרֶת. ערְשָׁת שְׁפַעְטָעָר האט ער אַיך אַיז
גַּעֲזָאנְט :

— אָוּמְגָלֵיקְלָאָד באַשְׁעַפְּעַנְיִישׁ ווֹאַס דָו בִּיסְט ! זַוִּי
וֹאַסְטּוּ צוֹ דָעַן מִיט אַיִינָעַם, ווֹאַס אַיז פִּילּ, פִּילּ קְלִיגְעָר
אַיְידָעָר דָו ? ווֹאַס ווֹיְסָטוּ דָעַן אַזְוִינָם, ווֹאַס האט עַפְּעַמְּ אַ
וּעְרֶת ?

— אַיך ווֹיְסָטָאָכָע נִיט פִּילּ, — האט די קאָז גַּעַן
זָאנְט, — אַיך קָעָן נָאָר אַיִינְ קָוְנִיז.
— ווֹאַס אַיז דָאָס פָּאָר אַקְ�נָז ? — האט דָעַה פּוֹקָם
גַּעֲפְּרֶעֶנְט.

— אַיך קְלַעְטָעָר אַרְוִוָה אוֹיפֿ אַ בוּם, ווֹעַן חִינְטָיָאן
זַיך נָאָך מִיר. דָאָס אַיז מִינְן קָוְנִיז.
— דָאָס אַלְץ ? — האט דָעַר פּוֹקָם גַּעֲלָאָכָט. —
אַיך קָעָן הָוְנְדָעָרְטָן קָוְנָזָן בְּעַסְעָרָע וַיַּדְעָר. קָוָם מִיט מִיר,
וּוְלָאַיך דִּיר בָּאוּזִין, וַיַּאַזְוִי מַעַן בָּאָפְּרִיאִיט זַיך פָּוּן חִינְטָן.

איו די קאץ גענאנן מיט דעם
פוקם וווײט איז ואלד אריין.
פליצלונג איז אַנגעכומען אַיעַ
גער. ער האט מיט זיך געהאט
פיר שנעל-לויפנדיקע הינט.
די קאץ איז נלייך צונעללאפֿן
זו אַ בוים און האט אַרויפֿגעלע-
טערט גאנץ הויך. די געדיכטע
גרינע בלעטער האבן זי אַינגעאנצָן
פארשטעלט.
— און איצט, פרײַנְד פוקם,
האָט די קאץ אויסגערוּפָן, — באָ
ווײַז אַינְגעָם פֿוֹן דִּינְעַן קָונְצָן.

אַבעָר דער פוקם האָט נִימֶט גַּעוּוֹאָסֶט, וּוְאָם צוֹ טָאָן.
ער איז אַמְּנוּלָאָפָן הוּוֹן אַזְּהָר, בֵּין די הִינְטָהָבָן אַיְם
אַנְגַּעַיָּאנְט.
וּוְעַד דער פוקם האָט דַּעֲרַפְּילָט אוּתָהָזֶיךָ זִיךְ רִישָׁאָרְפָּעָ
צִינוֹ פֿוֹן די הִינְטָהָבָן, האָט ער אויסגערוּפָן: „אָ, וּוְעַד אַיךָ
וּוְאָלָט גַּעוּוֹאָסֶט בְּלוּזָן אַזְּוֹן זָאָר, אַבעָר גַּוְטָה, וּוְאָלָט אַיךָ
הָאָר אַיצְט נִימֶט פְּאַרְלָאָרְן מִינְזָן לְעָבָן!“

דעד פוקס אוז די ווינגערטן.

א פיקסל גויט פארבי א ווינגערטן,
אוּן טרויבן זעט ער וואקון דארטן...
אַים ווילט זיך זיעער גענין
פָּוֹן דָּעֵם גַּעֲשָׁמָהּ בִּיסְוּ :
ער האט אָן אָפָעַטִּיט אָשְׁטָאָרְקוּ ;
נָאָר סְאִין צָו חַיְךְ דָּעֵר פָּאָרְקוּ .
ער קָוְקָט אָהָזֶן, אָהָעֶר —
אַרְיִינְגְּרִיבָן אַיז זַיְעֶר שְׂוּעוּ...
„עַט, — זָאנְטָה עֶר, — כִּמְנִין,
די טרויבן זַיְנְעָן נָאָר פָּוֹן ווַיְנִיטָן שְׁוֹן.
עַם קָאָן זַיְיָ נָאָר נִיט עַסְוָן קִינְגָּעָר,
וַיְנִיל הַנְּלִיכָּמָאָכָן זַיְיָ דִּי צִוְּנָעָר“.

דאַם קעַצֵּל אָזֶן דָּעֵר הוֹנְט.

איך האָב געהאט אַ קעַצֵּל אַ שִׁינְוּס, שְׂוֹאוֹרֶץ אָזֶן
וּוַיִּסְתָּ.

איך האָב אוּיר געהאט אַ הוֹנְט, אַ גְּרוּיטְסָן הוֹנְט. עַר
אוֹזֶן גְּעוּוֹעַן אָזֶן גְּרוּיטָס, אוֹ אָיךְ האָב גְּעַקְעַנְטָס פָּאָרְן רִיבְּטָן
דיַיק אֲוֹיָה אִים. אָיךְ האָב אִים אַ נְּאָמָעָן גְּעַנְעַבָּן „הָעָלָד“.
מיַרְהָאָבָן גְּעוֹוֹאָוִינְט אָוִיפְּזָן בְּרָעָג פָּוּן אַ טִּיכְלָן. בַּיִּם
טִיכְלָן הָאָבָן גְּעוֹוֹאָקָסָן בְּיִמְעָרָן.

איְינְמָאָלְהָאָט מִיןְ קֻעַצֵּל אָרוּיפְּגָעָמָל עַטְעַרְטָן אֲוֹיָה
אַ בַּיִּם בַּיִּם בְּרָעָג טִיכְדָּן אוֹזֶן פָּוּן דָּאָרְטָן אָרוּפְּגָעָמָלָן
אוֹזֶן וּוְאָסָעָר אָרְיִין.

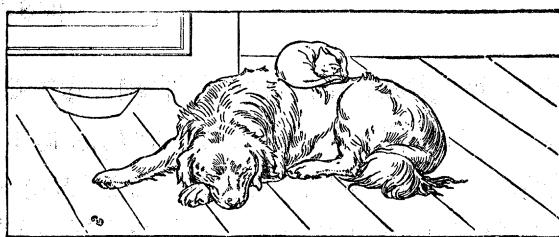
איך האָב נִיט גְּעוֹוֹאָסָט, וּוְאָסָט צָוָן, וּוְצָו הָעָלָפָן
דָּעֵר קָאָז. אָיךְ בֵּין גְּעוּוֹעַן זִיכְעָר, אוֹזֶן זִיכְעָר זִיכְעָר דָּעֵר
קָעָן.

אָיךְ בֵּין נַעַשְׂתָּאָנָעָן בַּיִּם טִיכְדָּן אוֹזֶן האָב גְּעוֹוֹיְינָט.
פְּלוֹצְלָוָנָג אָזֶן גְּעַקְעַמָּעָן צְוָלוּפָן הָעָלָד.
וּוְנָאָר עַר הָאָט דָּעַרְזָעָן דִּי קָאָז אַיְן טִיכְלָן, אוֹזֶן עַר
אָרְיִינְגָעָשְׂפָרְנוּגָעָן אַיְן וּוְאָסָעָר אוֹזֶן מִיטָּן דִּי צִיְינָעָר אָרוּסָט
גַּעַשְׁלָעָפָט דִּי קָאָז.

אָ, וּוְקָאָמִישָׁן זִי הָאָט דָּעַמְאָלָט אַיְסְגָעָעָן, דִּי קָאָז,
מִיטָּן אִירָעָן נַאֲסָעָן צְעַפְאַטְלָטָעָן הָאָר !
אָיךְ האָב זִי אַ רְוָה גְּעַטָּאָן, אַבְעָר זִי הָאָט נִיט גַּעַד
וּוְאַלְטָן גַּיְינָן. זִי אָזֶן אַנְטְּלָאָפָן אַיְן חָווִי אָרְיִין.

א בימל שפערטער בין איד אידין אין הווען — א קומ
טאן, וויאם זי מאכטן.

וואם, דענקט איד, האב איד דערזען ?
העלד אויז געלען אוייפז דיל און געללאפן.
אויז בי אים אוייפז רוקן אויז געלען דאס קעצל אויז
האט איך רואיך געללאפן.

דער וואלה, דאס פערד אויז דער באָראָן.

דער וואלה אויז געווארן הונגעריך, אויז ער אַזועיך צו
א פערד אויז אים געואנט :
— הער אים, פערד ! איך בין הונגעריך אויז איך
ויל דיך אוייפען.

— זיער גוט, — האט דאס פערד גענטפערט, —
אבער איך האב פארשטיין א פום מיט א לאָגנו טשוואָם.
אויז וועסטו מיך אוייפען מיטיז טשוואָק, וועסטו זיך דער-
וועגן. נעם דערפֿאָר פריער אַרוּם דעם טשוואָק פום
פום, דערנְאָך וועסטו מיך אוייפען.

— גוט. — האט דער וואַלָּה אַינְגַּעַשְׁתִּימֶט.
האט דאס פערד אויפגעהויבן זיין הינטערשטן פום,
אָז ווען דער וואַלָּה אֵיז צונגעאנגען נאָענט אַרוֹיסְשַׁלְעַפְן
דעַם טשוואָק, האט דאס פערד אַים אָזָא קְלָאָפּ געגעבן
מיט זיינע הינטערשטע פִּים אֵין קְאָפּ אַרְבֵּין, אָז דער
וואַלָּה האט זיך דריינ מאָל אַיבְּרגַּעַדְרִיכִיט. אָז דאס פערד
איַן אַנְטַלְאָפּן.

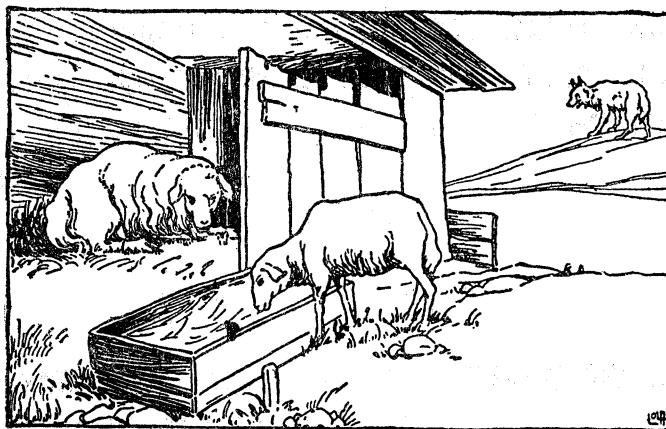
2

גִּוְיִיט דָּעַר וְוָאַלָּה וְוַיְוַטְּעַר אָז בְּאַרְאָן:
— בְּאַרְאָן, אַיך מָז דִּיר אַוְיָפָעָסּוּ, אַיך בֵּין הַוְּנָגָעָרִיךְ:
— גִּיְעַר גּוֹט, עַם מִיךְ אֹוִיתּ, אֹוִיב דָו וְוַיְלַסְטּוּ.
עַנְטַפְּעַרְתּ דָעַר בְּאַרְאָן. — נָאָר עַם וְאַל דִּיר זַיִן לְיִכְטַּעַר,
וּוְעַל אַיך זַיִן שְׁטַעַלְן אַוְיָפְזּ בְּעַרְגֵּל אָזָן וּוְעַל אַרְיִינְשְׁפְּרִינְ
גַּעַנְגַּלְעַד צַו דִּיר אֵין מַוְיל אַרְבֵּין.
האט זיך דער וואַלָּה גַּעַשְׁטַעַלְטּ אַונְטַעַרְץ בְּעַרְגֵּל אָז
גַּעַעַפְּנַט זַיִן מַוְיל, דָעַר בְּאַרְאָן זַאַל אַים אַרְיִינְפְּאָלְן גַּלְעַיד
אֵין מַוְיל אַרְבֵּין. אָזָן דָעַר בְּאַרְאָן אֵיז אַרוֹוִת אַוְיָפּ בְּעַרְגֵּל
אָזָן האט זיך מִיט זַיִן גַּאנְצַעַר קְרַאָפְטּ גַּעַלְאָזְטּ לְוַיְפּוּן צָוּם
וְוָאַלָּה.

אוֹן עַר האט מִיט זַיִן הַעֲרָנָעָר אֵיז שְׁטַאָרְקָן קְלָאָפּ
גַּעַעַבְּן דָעַם וואַלָּה אֵיז קְאָפּ אַרְבֵּין, אָז דָעַר וואַלָּה האט
זַיִן אַיבְּרגַּעַדְרִיכִיט.
אוֹן וועַן דָעַר וואַלָּה אֵיז צַו זַיִן גַּעַקְוּמָעָן אָזָן זַיִה
אַרְיִומַגְעַקְטּ, האט עַר שְׂוִין מַעַר דָעַם בְּאַרְאָן נִימְטַגְעַזְעַן.

די צוּווַי שׁעֲפָסָן.

אמאל האבן צוּווַי שׁעֲפָסָן געוֹאוֹינְט אַין אַיִן שׁטָאַל.
אַבָּעַר זַיְהַאָבָן שׁטָאַרְקָ פְּיַינְט גַּעַהַאָט אַיִינָעַ דֵי אַנְדָעַרְעַ.
יעַדְעַ אַיִינָעַ פָּוָן דֵי שׁעֲפָסָן הַאָט יַד גַּעַהַלְטָן פָּאָר
בַּעֲסָעַר פָּוָן דָּעַר אַנְדָעַרְעַ.
יעַדְעַ אַיִינָעַ פָּוָן זַיְהַאָט גַּעַרְעַנְקָט, אָז זַי אַיְן שַׁעַנְעַר
אוֹן גַּרְעַסְעַר אוֹן הַאָט מַעַר וּוֹאָל פָּוָן דָּעַר אַנְדָעַרְעַ.

אַיִינְמַאָל אַיְן גַּעַקְוָמָעַ אַ וּוֹאָלָף אוֹן הַאָט גַּעַוְאַלְטָט
אוֹיפָעַסָּן אַיִינָעַ פָּוָן דֵי שׁעֲפָסָן.
„הַעַלְתָּה מִיר פָּאַרְטְּרִיבָן דָּעַם וּוֹאָלָה!“ — הַאָט דֵי
שׁעֲפָסָן גַּעַבְעַטְנָ דֵי אַנְדָעַרְעַ. — אַלְיַיְן אַיְן מִיר אַוְמְעַגְּ
לְפָאָר אִים בַּיְצָוְקוּמָעַן. אַבָּעַר וּוֹעַן דַּו הַעַלְפָסְטָמִיר, וּוֹעַן
מִיר זַיְן אַיְן צְוַיְיַעַן אוֹן מִיר וּוֹעַן אִים קַעַנְעַן פָּאַרְטְּרִיבָן.“
— וּוֹאָם אַרְטָמִיר פָּאָר דִּיךְ? — הַאָט דֵי אַנְדָעַרְעַ

שעפם זיך אויסגעלאכט. — פון מינטווען זאל ער דיך איזיפען.

דער וואלה פאייז צונעקומווען און האט די שעפם מסקע אייפגעגעטן.

אבער אויה מארגן איז דער וואלה ווירער געקומווען און האט זיך גענווען פאר דער צוויתער שעפם.

די שעפם האט דעריזען, איז איד ענדע איז נאענט, האט זי געווינט און געטראכט:

„יענע שעפם איז געווען גערעכט. ווען איד וואלט איד נעצנן געהאלפֿן פֿאַרטֿרִיבֿן דעם וואלה, וואלט איד הינט איז געלֿיבֿן לְעָבָן. און איז קומט איצט מײַן טויט.“

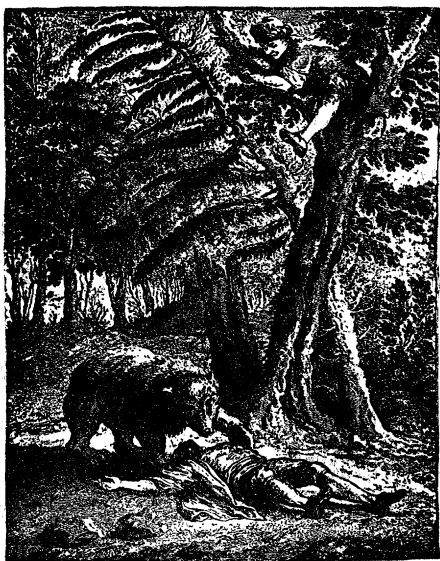
צווויי פרינדר זינגען צויזאמען אין זועג.

פלוצלונג האבן זייז באנגעננט א בער. איזינער פון זייז האט גלייך פֿאַרגֿעַטֿן אַז זייז פרינדר,

אייז צונגעלאפֿן צו א הויין בוים, וואס איז געתשטיינן ניט וווײַט פון זועג, און האט אויה אים אַרוּפַֿנְּגַעַלְּטַעַטְּמַטְּרַטְּ.

דער צוויתער האט געזען, איז ער איז געלֿיבֿן איזינער אלַיְין און איז ער קאַן זיך ניט שטעלֵן אלַיְין אַנְטַּקְּעַן א בער. האט ער זיך א וואָרָפֿ געטאֹן אויה דער ערַז איז געמאכט, ווי ער וואָלְטַּגְּ געווען טויט. ווילַ עַן

האט אמאָל געהערט אַנגנדייך, אָז אַבער טשעפעט קיינְז
מאָל ניט קיינְז טויטן קערפער. אַבער דער אַנגנעההייבן
דער בער איז צונגענןגען צו אַים אָז אַנגנעההייבן
אַרום שמעקו. ער האט אַרום גענשמעקט זיין נאָז, זיין
אויערן, זיין ברוסט. אַבער דער מאָן איז געלען אַומבאָ
ווענלאָר אָז האט אַינְגנעהאלטן דעם אַטעם. דער בער

האט געמיינט, אָז דער מאָן איז טויט, האט ער אַים ניט
געטעפעט אָז אַוועק וווײַטער.
וועו דער בער איז שוין געוווען וווײַט, וווײַט אַוועק,
אייז דער צוויטער מאָן אַראָפ פון בוים. ער איז צונגעַ
גאנגען צו זיין פרײַנְד אָז געזָאנְט :
— אַיך האָב געזָען, ווי דער בער האט דיר עפֿעַם

געשעפטשעט אוייפֶן אויער. קאנסטע מיר ניט דערציזין, זואם האט ער דיר געואנט ? — האט יענער געענטפערט ; — יא, געוויס ; — האט יענער געענטפערט ; האס איז ניט קיין סעקרעט. ער האט מיר געואנט, איך זאל וויטעד ניט האבן צו מאן מיט מענשן, זואם פארט לאון זיינער פרײינַה, ווען עם קומט א נוימט.

דעָר אלטער לֵיב.

א לֵיב איז געווארן אלט און שוואָד. ער האט מער ניט געקאנט לְוִיפֶן און שפֿרינַגָּן. ער האט געמוֹזַט בלֵיבָן לִינָן אַיְן זַיְן הַיִּיל. און ער איז געווען שטארק הונגעַרְיך.

דרזעט ער, עם לְוִיפֶט פָּרְבִּי אַהֲזָעַלְעַד.
— גוט מאָרגָן, הער האו ! — האט זיך אַפְּגַּעַרְופַּן
דעָר לֵיב. — דוֹ זַעַט, איך בֵּין קְרָאנָק. קָוָם אַרְיָין גַּעַד
וואָר ווּרוֹן מִיד.
— אַ דָּאנָק דִּיר, הער לֵיב ! — האט דַעַר האו גַּעַד
זַעַט ; און ער איז אַרְיָין צוֹם לֵיב אַיְן הַיִּיל. אַבָּעָר ער איז
פָּוֹן דָּאָרטָן שְׁוִין מַעַר נִיט אַרְוִים.
לִיגַּט ווּוִיטַעַר דַעַר לֵיב בֵּין אַרְיָינָגָּן פָּוֹן הַיִּיל.
לַעַט ער — עַמְּגִיט פָּרְבִּי אַהֲנָט.
— גוט מאָרגָן, הער הַונְּט ! — שְׁטַעַט אַיְם אַפְּדַעַר
לֵיב. — דוֹ זַעַט, איך בֵּין קְרָאנָק און שוֹאָר, און דוֹ

נויסט נאָר ניט אַריין געווֹאָר ווועָרוּ מֵיד, זעַן, ווְאָם אִיךְ
מֵאָךְ? — אַ דָּאנֶק דִּיר, הַעֲרֵ לְיֵיב! — הָאָט דַּעֲרֵ חֻונֶת גַּעַד
וְאַגְּנֶט; אָוֹן עַד אַיְזָאַרְיֵין צָוֵם לְיֵיב אַיְן חַיֵּל. אַבְּעָר עַד אַיְזָאַר
פָּוֹן דָּארְטָן שְׁוֵין מַעַד נִיט אַרְוִוִּים.
אוֹן ווִידַעַר הָאָט דַּעֲרֵ לְיֵיב זַיְד גַּעֲלִינְגַּט בִּיטֵּם אַרְיֵינְנֶה
נַאֲגָנָן פָּוֹן חַיֵּל. זַעַט עַד — עַם נִיְּטָ פָּאָרְבִּי אַ פּוֹקְם.

— אַ גַּוְטָ מַיאָרְגָּנוּ דִיר, הַעֲרֵ פּוֹקְם! — הָאָט זַיְד צָו
אִים דַּעֲרֵ לְיֵיב גַּעֲוָעָנְדָט. — וְעוּסְט, אִיךְ בֵּין קְרָאנָם אוֹן
שְׁוֹוָאָר. טָאַמְעַד וּוְאַלְסָטוּ אַרְיֵין צָו מַיְרֵ גַּעֲוֹאָר ווְעָרוּ מֵיד
אַ בִּיסְלָה. — אָ, נִיְּזָן, אַ גְּרוּסָן דָּאנֶק דִּיר פָּאָר דִּין אַיְנָלָאָדוֹגָן,
הַעֲרֵ לְיֵיב! — הָאָט דַּעֲרֵ פּוֹקְם גַּעֲנְטְּפָעָרט. — אִיךְ הַאָב
גַּעֲזָעָן, וְוִי דַּעֲרֵ הָאָוֹן דַּעֲרֵ חֻונֶת זַיְנָעָן אַרְיֵין צָו דִיר אַיְן
חַיֵּל, אַבְּעָר אִיךְ הַאָב נִיט גַּעֲזָעָן, נִיְּזָן זַאֲלָן פָּוֹן דָּארְטָן
אַרְוִוִּים.

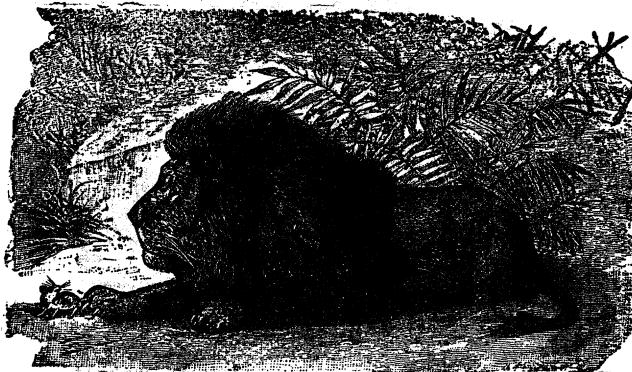
דעָרְ לַיִיבְ אָזוֹןְ דֵי מַזְוִין.

אַ לַיִיבְ אָזֶןְ גַעַשְלָאָפּוּ.

אַ קָלְיָהְ מַיְזָעָלָעְ אָזֶןְ דַוְרְכְנַעַלְאָפּוּ אַיְבָעָרְ אַיִםְ.

דַעְרְ לַיִיבְ הָאָטְ זִיךְ אַיְפְנַעַכְאָפּוּ אָזֶןְ גַעַכְאָפּוּ דָאָסְ
מַיְזָעָלָעְ.

דָאָסְ מַיְזָעָלָעְ הָאָטְ זִיךְ גַעַנוֹמָעְ בַעַתְנִי בַיִיםְ לַיִיבְ,
עֲרָזָאָלְ זִיךְ אַפְלָאָזְן.

„וּוְעַסְטוּ מִיךְ אַפְלָאָזְן, — הָאָטְ גַעַזְאָטְ דָאָסְ מַיְזָעָלָעְ,
לָעַ, — וּוְעַלְ אַיְדְ דִירְ אַיְדְ אַמְאָלְ צָנוֹזְ קָוְמָעְן. אַיְדְ וּוְעַלְ
דִירְ נָאָרְ אַמְאָלְ מִיטְ עַפְעָם הַעַלְפָן.“

דַעְרְ לַיִיבְ הָאָטְ זִיךְ אַיְסְגַעַלְאָכְטְ פָוּן דַעַם קָלְיָיְנָעָם
בַאַשְׁעָפָעָנִישְׁ. נָאָרְ עֲרָזָאָלְ דָאָרְ אַפְנַעַלְאָזְטְ דָאָסְ מַיְזָעָלָעְ.
לָעַ.

אַיְןְ אַ צִוְיטְ אַרְוּםְ אָזֶןְ דַעְרְ לַיִיבְ אַרְיִינְגַעַפָּלְןְ אַיְןְ אַ
גַעַעַ. עֲרָזָאָלְ שַׁרְעַקְלָאָךְ גַעַבְרוֹמָטְ אָזֶןְ גַעַרְיסְוּןְ זִיךְ.

דאָס מִיּוּלָעַ האָט דַּעֲרַה עֶרֶת דָּאָס בְּרוֹמָעַ פֿוֹן
לייב. אָז זֵי נַעֲקָוְמָעַן צָו לְוִיפָּן.
זֵי האָט מִיט אָרוּעַ שַׁאֲרֻפָּעַ צְוִינְדְּלָאָךְ אַיְבָּעָרְגָּעְבִּיסָּן
די שְׁטְּרִיךְ פֿוֹן נַעַז אָנוֹ בְּאָפְרִיאִיט דָּעַם לְוִיבָּן.

דעמאָלָט האָט דָּאָס מִיּוּלָעַ גַּעֲזָגָט צָוּן לְיִוּבָּן :
— „וַעֲסַט — דָו האָסְט וֵיךְ אַמְּאָל אַוְיסְגָּלָאָכְט פֿוֹן
מִיר. דָו האָסְט נִיט גַּעַלְיוּבָט, או אָזָא קְלִיןָן באַשְׁעָפָעָנִישׁ
וּוְאַיךְ זָאָל דִיר קְעַנְעָנוּ הַעַלְפָן.
„אַיְצָט וַעֲסַטוּ אַבָּעָר, או אַקְלִיןָן מִינְיָל קָעָן אַמְּאָל
הַעַלְפָן אַגְּרוּסָן לְיִוּבָּן.“

דער העלפאנד און דער שניבידער.

אין א שטעהל האט געווואוינט א שניבידער. ער האט אלעמאָל געארבעט בים פענסטער, וואָס איז אroiיסגען גאנגען צום נאם.

ויעיר אפט פלענט פאַרבי דעם

פענסטער דורךנין אַהעלפאנד.

דער שניבידער פלענט אַים אַמְּאָל

דער לאָנגען אַשטייקל ברזיט, אַמְּאָל

אַשטייקל צוקער, אַמְּאָל אַקָּאָרְדִּי

טָאָפֶל. אָוֹן די קלוּגָע באַשעפֿעַנִישׁ

פלענט יעדעם מאָל אוַיסשְׁטְּרָעָכוּ אַיר לאָנגָע נָאָז אָוֹן צָוֵד
געמען דָּאָם גַּעֲשָׁאָנָּק.

איינְמָאָל אַיז דער שניבידער גַּעַוּעַן שלעכט גַּעַד

שטיימט; צַי ער אַיז גַּעַוּעַן נִיט גַּעַוּונַט, אַדער ער האט

הַיְנַט צַוְּפִּיל גַּעַרְבָּעַט — וּוּעָר וּוּיָם אַים?

ווען דער העלפאנד אַיז דָּאָם מאָל צו אַים צוֹגָעָנָן

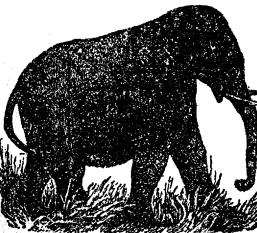
גען אָוֹן אוַיסגַּעַשְׁטְּרָעָקט זַיְן נָאָז, האט אַים דער שניבידער

אַשְׁטָאָר גַּעַטְאָו מִיט זַיְן נָאָדָל אָוֹעַקְגַּעַטְרִיבָן.

דער העלפאנד אַיז אוּוּקְגַּעַגְגָּנָעָן. נָאָר אַיז אַ

בִּיסְל צִיְט אַרוּם, ווען ער האט זַיְד צַוְּרִיקְגַּעַטְרָט אַהֲזִים,

הַאַט ער אוּפְּזַז וּוּגַן אַרְבִּינְגַּעַצְיוֹן פַּזְן בְּלָאָטָע אַ פּוֹלְעַ

נָאָז מִיט וּוּאָסָעָר.

אָוֹן ווען ער אַיז פַּאֲרַבְּיִינְגַּעַנְגָּנָעָן דָּעַם שניבידער,

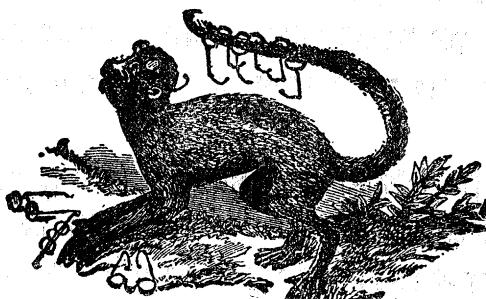
הַאַט ער אַים אַפְּגַּעַנְגָּאָסָן פַּזְן אוּבִּין בַּיְזַעַר אַפְּ:

„אַט הַאַסְטָוּ דִיד פַּאֲרַז שְׁטָאָר!“

די מאַלפֿע אָוּן די ברילֶן.

אַ מאַלפֿע אִיז גָּעוֹווָארְן אַלְטְּמַן. אָוּן אָוּן זַי אִיז גָּעוֹווָארְן
אַלְטְּמַן, זַיְנְעָנוּ אִיר דֵי אָוִינְגְּן גָּעוֹווָארְן שָׁוָאָךְ, אָוּן זַי דָּאָטְ אַנְּגַּעַדְוִין
גָּעוֹווָארְן שְׁלַעֲכַת צַוְּ וְעַן.

אַבְּעָר דֵי מאַלפֿע הָאָט אָוִיפְּ דָעַם גָּעוֹלְיָהָט נִיטְ פִּילְ
אַכְּטְּ. זַי הָאָט גָּעוֹהָרָט פָּוּן מְעַנְשָׂן, אָוּן אָטְ דֵי קְרָעָנָק קָעָן
מְעַן זַיְיָעָר לְכִיכְטָמָאָיסְהָגְּנָן. מְעַן דָּאָרָפְּ נָאָר אַנְטָאָן
ברילֶן.

אִיז דֵי מאַלפֿע גָּעוֹנָגָעָנוּ אָוּן זַי אַינְגָּעָלְקוּיפְּט אַ
גָּאנְצָע טְוִיזְ בְּרִילֶן. זַי הָאָט אַומְגָעָדְרִיְים דֵי בְּרִילֶן הַיְן
אוּן הָעָר אִין אַלְעַ זַיְטָן. זַי הָאָט זַי אַנְגָּעָטָאָן אַיְפָּזְ
שְׁטָעָרָן, הָאָט זַי אַנְגָּעָמָאָסָטָן אַיְפָּזְ הָאָלָן, הָאָט זַי אַנְגָּעָ
חָאָגָעָן אַיְפָּזְ עַקְ. זַי הָאָט זַי גָּעוֹשָׁמָעָקָט אָוּן גָּעוֹלָקָט.
אַבְּעָר דֵי בְּרִילֶן הָאָבָן אִיר נִיטְ גָּעוֹהָלָפְּן. זַי הָאָט נִיטְ
אַנְגָּעָהָוִין צַוְּ וְעַן בְּעַסְרָ וְיִפְרִיעָר.

— צַוְּ אַלְדִּי שְׁוֹוָאָרָצָע יָאָר ! — הָאָט דֵי מאַלפֿע
אַיְסָגָעָשָׁרִיעָן. — אַ נָּאָר אִיז דָעָר, וּוְאָסָם הָעָרָט זַיְד צַוְּ צַוְּ
דֵי אַלְעַ מְעַנְשָׂלְאָכָעָ רִיְיד ! פָּוּן הָנִינְטָן אָוּן וּוְיִטְעָר וּוְעַל

איך זיך מעיר ניט צויהערן צו דעם, וואם מענשן דערציזילן,
ווניל אלע, וואם זוי זאגן, איז ליגן!
און זי האט געכאנפט דאס גאנצע בינטּל ברילן און
א טראסָק געגעבען און א שטיען און צערבראָקן זוי אויפּ
ברעללאָר.

אַ בָּאוֹרָאָטָוָנָג פָּוּן דִּי מִינֵּז.
די מינז האָבָן זיויער פֿיל געלְטָן פָּוּן דָּעֶר גַּרוֹזִיאָמָעָר
קָאָז. זי האט שווין דערווואָרָן הַונְּדָעָרְטָעָר פָּוּן זַיִן, פָּאָרָּ
וְאָוְנְדָעָט טַוִּיזְנְטָעָר. זַיִן האָבָן אַיבָּעָר אַיר שְׁוִין לְעָבָן נִיט
גַּעֲקָאָנָט.

הָאָבָן דִּי מִינֵּז זַיִן אַינְגָּמָּאָל פָּאַרְזָאָמָּלָט אָוּן גַּעֲנוּמָעָן
טְרָאָכְטָן, זַיִן צָו בָּאָפְּרִיעָיָן זַיִן פָּוּן זַיִן אַיבָּיקָן פְּינִינָט,
פָּוּן דָּעֶר קָאָז. יַעֲדָע אַינְגָּע פָּוּן דִּי מִינֵּז האָט אַרְוִיסְגַּעַזְגַּעַז
אַיר מִינְגָּנָג.

נָאָר פֿיל דָּעָדָן, הָאָבָן זַיִן אַוְיסְ-
גַּעֲפָנוּן אַ גּוֹט מִיטָּל: דִּי קְלִינְגְּסְטָעָן
פָּוּן דִּי מִינֵּז האָט זַיִן גַּעֲרָאָטָן, מַעַן
זַאָּל אַוְיפָּהָעָנְגָּעָן דָּעֶר קָאָז אַ גַּעֲקָל
אַוְיפָּז הַאָלָן. דַּעְמָאָלָט וּוּעָט מַעַן
הָעָרָן, וּוּעָן זַיִן גַּוְתָּמָן, אָוּן דִּי מִינֵּז וּוּעָלָן
בָּאַצְּיִיטָמָן אַנְטָלוּיפָּן.

דָּעֶר מִיטָּל אַיז טָאָקָע גַּעֲוָעָן
אַ גַּוְשָׁעָר: נָאָר דִּי מִינֵּז זַיְנָעָן דָּאָהָן

נימט געהאלפֿן געוווארן, וויל צווישן אלע מײַז האט זיך
נימט געפונען קיין אינגע, וואָם זאָל זיין געונג דרייסט און
נעמען אויפֿ זיך דורךצופֿרעדן דעם פְלאָן. קיין אינגע פּוֹן
די מײַז האט נימט געווואָנט אַנְצָהעַנְגַּן דָּאָם גַּלְעָלְדָּעֶר
קָאָצָ אַוְיפֿ דָּאָג.

דעָר האָן דִּי פְּרָעָשׂ.

אין וואָלְדָּה האָט געלעבט אַהֲן.
ער אַז געוווען שווואָך אָוֹן שְׁרָעָכָדִיך. ער האָט זיך
געשראָכוֹן פָּאָר דִּי יְעַנְעֵר אָוֹן פָּאָר דִּי הִינְט, פָּאָר פְּלִי רְוִיבְּ-
פּוֹינְגְּלָעָן אָוֹן פָּאָר אַנְדָּעָרָע בְּאַשְׁעָפָעָנִישׂ.
אוֹן דֻּעַם האָט זיין לְעָבָן דְּעָרָעָטָן. ער האָט בַּיִ-
זיך געטראָכָט:
„אַיך בֵּין דִּי אָוְמְגַלְיכְּלָאַכְסָטָע בְּאַשְׁעָפָעָנִישׂ אוֹיףּ
דעָר ווּלְטָמָט. אַיך בֵּין שְׁוֹזָאַכְעָר פָּאָר אלעמען.
„אַיך האָב נִימְט קִיְּן שְׁאַרְפָּע צִיּוֹן, קִיְּן שְׁאַרְפָּע נְעָנָל,
קיַיְן הַעֲרָנְעֵר אָוֹן קִיְּן קְרָאָפְט, מִיטָּוֹס וּוָסָזְקָאָצְזָן,
וּוְעַן פָּאַלְטָמָט אוֹיףּ מִיר אָז.
„פָּאָר יְעָדוֹן אַיְנוּם שְׁרָעָק אַיך זיך, פָּאָר יְעָדוֹן אַיְנוֹ
נָעַם צִימְטָעָר אַיך.
„וּוְאָם טּוֹיגְמִיר אָזָא לְעָבָן? אַיְידָעָר אָזָא לְעָבָן, אַז
שְׁוִין בְּעַסְעָר דִּעְרָט טּוֹיטָן!
אוֹן דִּעְרָה אָז אָוּעָקְגַּעַלְאָפְן צּוֹם טְנִיךְ. ער האָט

געוּאַלט אַרְבִּינְשֶׁפְּרִינְגָּן אֵין וּוְאַסְעָר אָנוּ דַּעֲרַטְרִינְקָעַן
זַיַּךְ. וּוְעַן דַּעַר הָאָנוּ אֵין צָוְגַּעַל אָפָּן צָום טַיְיכָל, זַיְנָעַן אֹוְיפְּצָן
בְּרַעַג גַּעַזְעָסָן עַטְלָאָכָּעָפָּעָרָעָש אָנוּ גַּעַוְאַרְיִמְתָּן זַיַּךְ אֹוְיפְּ
דַּעַר זָוָן.

וּוְיַי נַאֲר דַּי פְּרַעַש הָאָבָן דַּעֲרוֹזָעַן דַּעַם הָאָנוּ, הָאָבָן זַיַּי
זַיַּךְ דַּעֲרִשְׁרָאָקָן אָנוּ זַיְנָעַן אַיְינָעַרְנָאָכָּז אַנְדָּעָרְן שְׁנָעַל
אַרְבִּינְגַּעַשְׁפְּרִונְגָּן אֵין וּוְאַסְעָר אַרְבִּין.

וּוְעַן דַּעַר הָאָנוּ הָאָט דַּאַס דַּעֲרוֹזָעַן, הָאָט עַד זַיַּךְ אָפָּה
גַּעַשְׁטָעַלְט אָנוּ אַטְרָאַכְּט גַּעַטְמָאָן : — הַיְוִסְטָמָט דַּאַס — אִיךְ בֵּין נַאֲךְ נִיטָּה
בְּאַשְׁעַפְעַנְיִש אֹוְיפְּ דַּעַר וּוּלְטָמָט. עַם זַיְנָעַן פָּאָרָאָן בְּאַשְׁעַדְעַן,
פָּעַנְיִשְׁן, וּוְאַס זַיְנָעַן נַאֲךְ שְׁוֹאָכְבָּעָר פָּוּן מִיר אָנוּ שְׁרָעָקָן
זַיַּךְ פָּאָר מִיר. אָנוּ דַּאֲךְ לְעַבְנָן זַיַּי. אֹוְיב אָזְיִי, מַעַג אִיךְ
נַאֲךְ אֹוְיךְ לְעַבְנָן.

אָנוּ דַּעַר הָאָנוּ הָאָט זַיַּךְ אֹוְיפְּגַּעַדְיִבְנָן אָנוּ אֵין אֹוְעַקְבָּן
גַּעַשְׁפְּרִונְגָּן צְוָרִיק אֵין וּוְאַלְד אַרְבִּין אַפְּרִילְאָכְבָּעָר אָנוּ אַ
צּוּפְּרִידְעָנָעָר.

דעָר פְּרִילִינְג.

מעָר נִישְׁתַּקְבֵּן שְׁנִיְעָלָע,
פְּרַעֲמַטְעָלָע, קְעָלָט.

שְׁטִילִינְקָע וַיְנַטְעָלָאָר

רוַיְשָׁן אַין פְּעָלָד,

וּוְעָכוֹ דֵי גְּרַעְזְעָלָאָר,

גְּלַעְתָּן דֵי בְּלוּם;

סְוִידְלָעַן אַין בְּיִמְעָלָאָר,

שְׁטִיפָּן אַרְוֹם.

— פִּידְפִּידְפִּי ! פִּינְגְּעָלָע,

פְּרִי אַיְזְדִּין פְּעָלָד.

— קוֹאָ, קוֹאָ, קוֹאָ ! עַנְטְעָלָע,

סְטִיכְכְּעָלָע קוֹעָלָט.

— זָוָם, זָוָם, זָוָם ! בִּינְעָלָע,

סְבָלִימְלָע בְּלִיט;

— מָעָ, מָעָ, מָעָ ! שְׁעַפְעָלָע,

סְפָאַסְטוּכְלָה חִיט.

די נעם.

מאטַל האט באמעדרקט א נעסט פון פיגעלאך אוית א בוים. ער האט געוואַלט צונגעמען די יונגינקע פיגען לאָך און גענומען קלעטערין אויפֿין בוים.

די מוטער-פיגל האט פארשטיינען, ווּאָם דער אַינְגֶל זויל דָא טָאו, אָוֹן זִי האט אִים געוואַלט אַפְּנָאָרָן. זִי האט זִיך אַרְאָפְּנָעָלָאָזָט פון אַיר נָעָסָט, אַיז אַרְאָפְּנָעָפָלָן אוּתָה דער ערְד אָוֹן גענומען אוּמוּאָרָפָן זִיך אָוֹן צוּוִיטָשָׁרָן אָזָוֵי אָוּמָעָטָה, וּזִי ווּאַלְט גַּעֲהָאַלְטָן בַּיּוֹם אַיזְנָגָנוּן.

מאטַל אַיז גַּלְיכַּיך אַרְאָפָן בַּיּוֹם אָוֹן אַיז צונגענָאָגָעָן צום פִּינְגָּל, ווּאָם האט זִיך אָוּמָעָוּוֹאָרָפָן אוּתָה דער ערְד.

אָבָעָר וּזִי נָאָר ער אַיז צונגענָאָגָעָן נָאָעָנט צום פִּינְגָּל גַּעֲלָע אָוֹן געוואַלט עַם כָּאָפָן, האט עַם זִיך אָוּפְּגָעָהָיוּבָן, אַיז אַפְּנָעָפְּלוּיָּגָן אַבְּיסָל ווִיטָהָר אָוֹן זִיך ווּידָעָר צונְגָעָעָצָט. מאטַל אַיז נָאָכְנָעָלָאָפָן נָאָר אִים; נָאָר וּזִי נָאָר ער אַיז צונְגָעָקָומָעָן צום פִּינְגָּלָע, האט עַם זִיך ווּידָעָר אוּפְּפִילְגָּה גַּעֲהָוּבָן אָוֹן אַפְּנָעָפְּלוּיָּגָן ווִיטָהָר. מאטַל אַיז ווּידָעָר נָאָכְ נָעָלָאָפָן נָאָר אִים.

אָזָוֵי האט אִים דָּאָם פִּינְגָּלָע פָּאָרְנוֹאָרָט אָוֹן אַפְּנָעָז פִּירְט עַרְגָּעִץ אָוֹן זִיך, ווִיטָהָר פון נָעָסָט.

דַּעַמְּאַלְט האט זִיך דָּאָם פִּינְגָּלָע אָוּפְּגָעָהָיוּבָן אָוֹן אַיז פָּאָרְשָׂוֹאָנְדוֹ גַּעֲוָאָרָן. מאטַל האט נָאָכְדָּעָם אַלְאָנָּר

גע צוית ויזער געוווכט דעם בוים מיט דער נעסט ; אבער
אומזיסט ! ערד האט זי מער ניט געקאנט געפינען.

פְּרִילִינְג.

ווי ס'קומט נאר או דער פרילינג,
ס'פארשווינדט דער שניי אוון קעלט, —
דאן וווערט מיט בלוייע פיאלקעס
באשאטען ס'גאנצע פעלד.

די ביימער קריין בלעטלאָר,
די קארשנביימער צוויט ;
די קעצלאָר פון די וווערבעס —
זוי ווועדען פַּלְצַלְזָנָג ניט.

די שוואָלְבָּן בויען נעסטן
הארט אונטער אונגעָר דאָר ;
דאָם צוויטשעָר אוון זינגעָן —
זאגנט מאָ — אויז זיינער שפראָר.
ווען ס'טונקלט, נעם איך אָפְּטְמָאָל
פון נעסט אָשוֹאָלְבָּן אֲרוֹוִים ;
שרוּאַט מָאְמָעָ, אוֹ מָעָ טָאָר ניט —
זוי ברענגעָן גַּלְיכָה דעם הוֹי.

מיין באנרייסונג.

בוי מײַן פָּעַנְסְּטָעֵר אִיז אַ נָּאָרְטָן,
אוֹן אַיךְ הָאָבָּאָפָּאָרְזִיָּיטָה דָּאָרְטָן בְּלָוְמָעָן,
זַיְנָעַן פִּינְגְּעַלְאָךְ אַהֲנִינְצָוּן
הַיְנָטָט צָוָם עַרְשָׁתָן מָאָל גַּעֲקוּמָעָן.

וּוְעַל אַיךְ בָּאַלְדָּאָרְדוּם אִיז נָאָרְטָן,
מַיְנָעַן בְּלָוְמָעָן פְּרִישָׁה בְּאַנְיִיסָּן,
וּוְעַל אַיךְ שְׁוִין אִיז אַיְנָנוּעָן דָּאָרְטָן
מַיְנָעַן לִיבָּעָ גַּעֲסָטָה בְּאַנְרִיסָּן.

בְּיוּעַל אַרְדוּם צָוַיְיָ אָוָן זָאנָן :
„אַ גּוֹטְדִּמְאָרְגָּנוֹ, לִיבָּעָ גַּעֲסָט !“
סָאִיז מַיְיָן נָאָרְטָן פָּאָר אַיךְ אָפָּן,
בּוֹיֶיט אַיךְ דָּאָרְטָן אַיְיעָרָ גַּעֲסָט.

אַיר וּוּעַט קָעָנָעַן לְוֻסְּטִיקָן זַיְנָעַן,
פְּרִיזָּה דָּא שְׁפְּרִינְגָּנוֹן, אַוְמְגַעְשְׁטָעָט :
וּוְאַסְעָר וּוּעַט דָּעַר טַוִּי אַיךְ גַּעֲבָן,
קָעָרְנְדְּלָאָךְ — דִּי עָרָד.

אוֹן וּוּעַן אַיר וּוּעַט קִינְדָּעָר יְוָנָגָעָן
פָּוּן דִּי אַיְיְעַלְאָךְ אַוִּיסְבְּרִיעָן,
זַאֲלָעָן זַיְיָ זִיךְּרָ פְּרִיזָּה דָּא וּוּאָקְסָן,
בִּיז זַיְיָ וּוּעַלְןָ קָעָנָעַן פְּלִיעָן.

ס'אייז מײַן נָאָרטען פֿאָר אַיךְ אָפָּן,
און אַיר קענט דָא רָוָאֵיךְ לְעָבָן.
ס'זּוּעַט אַיךְ קִינְעָר דָא נִיטְ יָאנָן:
אַיךְ אַלְיאַן וּוּלְ אַכְטּוֹנָגְ גַּעֲבָן.

און אַיךְ וּוּלְ נַיְ קַעַרְנָעָר וּוּאָרְפָּן:
וְאַלְןְ נַיְ עַם פְּרִיְילָאָד קְלִיבָן,
וְאַלְןְ נַיְ זִיךְ פְּלִין הַיְמָלָאָד
און אוֹף זּוּמָעָר דָא פְּאָרְבְּלִיבָן.

די פְּיוֹנְגָּעָלָאָד.

איַינְעָר אַ רְיִיכָּר מִאָן הָאָט גַּעַהָאָט אַ גְּרוּוּמָן סָאָר.
דָּעָר רְיִיכָּר מִאָן הָאָט זּוּיְעָר לִיב גַּעַהָאָט דִי בְּיוּמָעָר פֿאָר
זּוּיְעָר גַּעַשְׁמָאָקָעְ פְּרוֹכֶט אָונְ דִי בְּלוּמָעָן — פֿאָר זּוּיְעָר
שְׂיִינְקִיטָן אָונְ זִיסְן גַּעַרְזָה.

אָבָעָר די פְּיוֹנְגָּעָלָאָד הָאָט עַר פְּיוֹנְטָ גַּעַהָאָט, וּוְנִיל נַיְ
פְּלָעָגְ אַים מִיטְ זּוּיְעָר פְּיִפְּטְשָׁעָן נִיטְ לְאָונְ רָוָאֵיךְ שְׁלָאָפָּן.
איַזְ דָּעָר מְעֻנְשָׁ גַּעַקְוּמָעָן אַיְזְ זִין סָאָר אָונְ הָאָט צָעָד
שְׁטַעַרְתָּ אַלְעָ פְּוִינְגָּלָ-נְעַסְטָן.
די אַרְיָמָעְ פְּיוֹנְגָּעָלָאָד זִינְעָן זִיךְ צְעַפְּלְוִינְגָן אָונְ הָאָבָן
זִיךְ שְׁוִין מְעַר נִיטְ אַוְמְגַעְקָרְתָּ אַיְזְ סָאָר. דָּעָר רְיִיכָּר מִאָן
איַזְ גַּעַוְוָן זּוּיְעָר צּוּפְרִידָן.
עַנְדָּע זּוּמָעָר הָאָט דָּעָר בְּאַלְעַבָּאָס צְוּנוֹיְפְּגָעָנוּמָעָן די

פָּרוֹכְּטָן פָּוּ זַיִן סָאֵר אָוּ חָאָטֶן גַּעֲקוֹוָאַלְוָן פָּוּ דָעֵר גַּעַרְעָעַ
טָעַנְיִישַׁ.

סָאֵזֶן פָּאָרְבִּי דָעֵר הַאֲרְבָּסֶט, דָעְרָנָאָךְ דָעֵר וַיַּנְטָעַ,
אוּן סָאֵזֶן וַיַּדְעַר גַּעֲקוֹמָעָן דָעֵר פְּרִילִינְגֶן. נָאָרֶן דִּי פָּאָרְבִּי
טְרִיבָעָנוּ פְּיִינְגָּלָאָךְ הָאָבוּן וַיַּדְעַת צְוִירִקְנָגְעָקָעָרֶט אַזְן סָאֵר,
אוּן זַיִעַר פְּיִיפְּטְשָׁעָנוּ הָאָטֶן וַיַּדְעַת שְׂוִין דָאָרֶט מַעַר נַיְתָן גַּעַר
הַעֲרָטָן.

דָעְרָפָאָר אָבָעָר הָאָבוּן וַיַּדְעַת אַזְן סָאֵר אוַיְסְגָּעָה אֲדָעוּוּעָט
זַיִעַר פִּילֶן וּוּעָרִים, וּוְאָם הָאָבוּן אֲפָגָעָפְרָעָסֶן סַיְיָ דִי בַּלְוָמָעָן,
סַיְיָ דִי בַּלְעָטָעָר פָּוּ דִי בַּיְוָמָעָר; אוּן אַזְן סָאֵר גַּעֲקוֹמָעָן דָעֵר
וּוּמָעָר, זַיְנָעָן אַזְן סָאֵר קַיְיָן פְּרוֹכְּטָן נַיְתָן גַּעַוּעָן.
איַצְטָמָט הָאָטֶן דָעֵר בַּאלְעָבָאָס פָּוּ סָאֵר פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן,
אוּ דִי פְּיִינְגָּלָאָךְ הָאָבוּן פָּאָרְהָוִיט זַיִן גַּאְרָטָן פָּוּ דִי וּוּעָרִים.
סָחָאָט אִים איַצְטָמָט פָּאָרְדְּרָאָסֶן, וּוְאָם עָרָהָט דִי פְּיִינְגָּלָאָךְ
פָּאָרְטְּרִיבָן.

דער ראָב אָוּן דער קְרֹוָג.

אָרָאָב הָאָט שְׁמַאֲרָק גְּעוּוֹאַלְט טְרִינְקָעַן. עָר אֵיז
שִׁיר נִישְׁתְּגַנְּתָה נְעַשְׂטָאָרְבָּן פָּאָר דָּאָרְשָׁט.

הָאָט דָּעָר רָאָב דָּעָרְזָעַן פָּוּן דָּעָר וּוִיטָּן אָקְרוֹג. עָר
הָאָט גְּעַמְּיָינְט, אָוּן וּוּעָט קְרִיגָּנוּ וּוּאָסָעָר אִין קְרוֹג. אֵיז
עָר שְׁנָעַל גְּעַגְּנָגָעַן נְעַמְּנָעַן דָּאָם וּוּאָסָעָר אָוּן טְרִינְקָעַן.

אִין קְרוֹג אֵיז מְאַקָּע גְּעוּוֹעָן וּוּאָסָעָר, אָבָעָר דָּאָם וּוּאָז
סְעָר אִין קְרוֹג אֵיז גְּעוּוֹעָן זְיִיעָר נְיִידְעָרִיק, אָוּן דָּעָר רָאָב
הָאָט עַמְּנִית גְּעַקְּאָנְט דָּעֶרְלָאָנְגָּעַן.

דָּעָר רָאָב הָאָט גְּעוּוֹאַלְט אִיבָּעָרְקָעָרְן דָּעָם קְרוֹג,
אָבָעָר עָר הָאָט דָּאָם נִית גְּעַקְּעָנְט. דָּעָר קְרוֹג אֵיז גְּעוּוֹעָן
צָו שְׁוּעָר.

הָאָט דָּעָר רָאָב בָּאָמְעָרְקָט נִית וּוִיטָּן לְלִיְּנָע שְׁטִיְּנָדְ-

לְאָר אָוּן אָנְגָּעָהִיבָּן וּוּאָרְפָּן זְיִי אִין קְרוֹג אָרְזָין.

דאס וויאסער אין קrong האט זיך אויפגעהויבן בייז
ברענג. דער ראב האט שיין געלאנט דערלאנגען דאס
וואסער, און ער האט געתשטיילט זיין דארשט.

נווטם פאָר גווטם.

א קליען מודאשקלע איז אריינגעפאלן אין טיך. זי
האט ניט געלאנט וווײַט שוויימען און האַלטן זיך אויפֿז
וואסער. נאָך אַ ביסֵּל — אָון זיך ווֹאלט זיך דערטרונקען.
האט זיך אַנגעההויבן שרייען :
„נויאָלֶד, רָאַטְעָוּעַט, רָאַטְעָוּעַט ! אִיך טְרִינֶק זיך.“
אויף אַ בוּים, ניט ווֹוִיט פָּוּ
טיך, איז געוועסן אַ טוּב. זי האט
דערהערט דאס געשראַי פָּוּן דער
מודאשקע אָון באַשְׁלָאָסָן אַיר צוּ
העלפָּן.

זי האט אַפְגָּעָרִים אַ בלְאָט
פָּוּן בוּים אָון אַריינגעוֹאָרטָן עַמְּ אָין ווֹאָסָר אוֹפָּה דָעַם
בלְאָז, ווֹאוּ דִי מודאשקע איז געוועסן.

„קרִיך אַרוּוּת, מודאשקלע, אוֹפֿז
בלְאָט, ווּט דִיך דער שטְרָאָם פָּוּן ווֹאָז
סֻעָּר בְּרַעֲנָגָן אַ גָּאנְצָע צָוּם בְּרַעְנָגָן.“
„אַ דָּאנְקָדְיך, לִיבָּעַ טוּב,“ — האט דִי מודאשקע

גענטפערט, — אָ דאנק דיר פאָר דעם באַקוועמען שיפֿל,
וואָס דז האָסְט מײַר אַרְיֶינְגְּנוֹאָרְפֵּן אַין וּוְאָסְעָר.

אוֹן דִּי מַוְרָאַשְׁקָע אַיְן אַרְיוֹפְּגַּעֲקָרְאָכְן אַוְיפֿז בְּלָאַט
אוֹן אַיְן צָוְגַּעַשׂ וּוְאָמָעַן צָוָם בְּרָעָג.

אוֹן עַטְלָאָכָע טָעַג אַרְוָם הָאָט אַ יְעָנָעָר גַּעַוְאָלָט
שִׁיסְׁן דִּי טּוֹב.

ער האָט אַנְגַּעַצְׁוִינְגָן וַיְיַזְּבָוּנְגָן אַוְן גַּעַצְּילָת אַוְיפֿ דָּעָר
טוֹב. — אָט, אָט — אוֹן ער וּוְאָלָט זִי דָעַרְשָׁאָטָן.

די מַוְרָאַשְׁקָע הָאָט דָּאָס דָעַרְזָעָן.

אוֹן זִי צָוְגַּעַקְרָאָכְן אַוְן אַ בִּים גַּעַטְאָוָן
דָּעָם יְעָנָעָר אַיְן פּוֹם.

דָּעָר יְעָנָעָר הָאָט זִיד אַ צָּאָפָל
גַּעַטְאָוָן פּוֹן וּוְיִתְּמִיק אַיְן אַוְיְסְגַּעַשְׁאָסְן די
פְּיַל אָוְן אַ נְּיָמָט.

די טּוֹב הָאָט זִיד אַוְיְפְּגַּעַהְיוֹבָן.
אוֹן אַיְן אַוְעַקְנַעַפְּלָוִינְגָן.

דָּעָר קְלִיּוֹנָעָר פִּישָׁ.

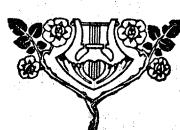
— „הִיְתָּ זִיד, קְלִיּוֹנָעָר! זָלְסָט נִימָט צַוְשָׁוִימָעָן
נְאַעַנְתָּ צָוָם בְּרָעָגָן! דָּעָר פִּישָׁעָר פָּאָרוֹזְוָאָרְפֵּט דָאָרָט אָפְט
די וּוְאָדָע זַיְנָע. אוֹן אַוְיפֿז שְׁפִיְזָ וּוְאָדָע אַיְן אָנוּ אַנְגָּל,
אוֹן אַוְיפֿז אַנְגָּל אַיְן אַ וּוְעָרִימָל. זַע, הִיְתָּ זִיד, זָלְסָט נִימָט
כָּפּוֹן אָט דָּאָס דָּאַיְקָע וּוְעָרִימָל!“

אוֹ אָנוּ הַאֲבָן דִּי גְּרוּסֶע פִּישׁ גְּעוֹגֶט צַוְּאָן אַ קְלִינֵן פִּישׁ שְׁעַלְעַ.

הָאָט אֲבָעָר דָּאָם פִּישׁ שְׁעַלְעַ נִיטַּ גְּעַפְּאַלְגֶּט אַיְן אַיְן צְוָנוּשׁוֹאָמָעַן צָוְם בְּרֻעָג. אָוֹן בִּים בְּרֻעָג הָאָט עַרְדָּעָרְעַן אַיְן וּוְאָסָעָה אַ וּוְעַרְיִמְלַ.

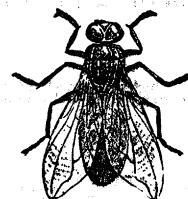
הָאָט עַרְדָּעָרְעַן אַיְן וּוְעַל נַאֲרַט
וּוְעַן אַיְךְ וּוְעַל נַאֲרַט
הָאָרְעַלְעַן אַיְךְ קָאָפְּעַלְעַן פָּאָרְדַּי
וּבָנְוָן אַט דָּאָם וּוְעַרְיִמְלַ, קָעָן
עַם דְּעַן מִיר אַ שָּׁאָרְן מָאָן?
דָּאָם אַיְן נַאֲרִישַׁ! אַיְךְ וּוְעַל
דָּאָרְדַּעְן נַאֲרַזְוֹן.”

אָוֹן דָּאָם פִּישׁ שְׁעַלְעַן אַיְן צָוְם
גְּעוֹגֶט צָוְם וּוְעַד
רִימְלַ אָוֹן עַם אַ בִּים נַעֲטָאָן.
— בָּאָז! עַם אַיְן גְּעַבְּלִיבָן
הָעַנְגָּנוּ אַוְיְפַּץ אַנְגָּל, אָוֹן דָּעָרְפִּישׁ הָאָט אַיְם גְּלִיכְרַת
אַרוּיסָנְגַעְזָיוֹגָן פָּוּן וּוְאָסָעָר.

די פְּלִינַ

אמָלֶל אַיְזָגָוֹעַן אַ פְּלִינַ.
הָאָט דֵי פְּלִינַ גַּעֲלִינוּנַט אָן אַיְיעַלַע, אַ קְלִין וּוּיְם אַיְזַעַלַע.
פָּוֹן אַיְיעַלַע אַיְזָגָוֹעַן אַרְוִים אַ וּוּרִימַל, אַ
דָּאָס וּוּרִימַל אַיְזָגָוֹעַן אַ פְּרֻעְסָעַר.
עַמְּ פְּלִעְגַּט אַלְעַ מָלַע זַיְן חַוְנָגָעַרִיךְ אָוֹן
עַטְ אַלְץ, וּוּאָס עַמְּ מַאֲכַט זַיְד.
וּוּעַן דָּאָס וּוּרִימַל הָאָט זַיְד גּוֹט אַנְגָּעַנְעַסְוּן, הָאָט עַר
זַיְד גַּעֲלִינוּנַט שְׁלָאָפָן. אַיְן שְׁלָאָפָה אַיְזָגָוֹעַן חַוִּיט גַּעֲוֹאָזָן
הָאָרָט; זַיְן קָאָפָ אַיְזָגָוֹוֹאָקָסָן; זַיְנַע פִּים הָאָבָן זַיְד
אוֹיסָגָעַצְיָינַן. עַמְּ יַיְנַעַנוּ בַּיְ אָס אַיְסָגָעַוֹּאָקָסָן פְּלִינְלַעַן.
אַיְן אַ פָּאָר וּוּאָכָן אַרְוִים הָאָט זַיְן הָאָרָטָע הַוִּיט פְּלִוְצָץ
לוֹנְגַּנְעַפְּלָאָצָט. אַוְן עַמְּ פָּוֹן אַיְזָגָוֹעַן אַרְוִים אַ זַּוְנַע פְּלִינַ.
דֵי אַוְיָגַן זַיְנַעַנוּ בַּיְ דָּעַר פְּלִינַ גַּעֲוֹעַן גַּדוֹיְסָע. דֵי
פְּלִינְלַעַן אַידָּע זַיְנַעַנוּ גַּעֲוֹעַן דִּינַע אַוְן בְּרִיּוּטָע אַוְן דָּרְכָּבָן
זַיְכְּטִיקָע. אַבְּעָר זַיְיַיְנַעַנוּ גַּעֲוֹעַן שְׁמַטָּאָרָקָע.
אַוְן דֵי יַיְנַעַן פְּלִינַ אַיְזָגָוֹעַלְאָפָן אַיְבָּעָרִין טִיש אַיְן
קִיד אַוְן דָּאָט זַיְד גַּעֲוֹכְט עַסְן.
מַעַר פָּוֹן אַלְץ הָאָט דֵי פְּלִינַ לִיב גַּעֲהָאָט זַיְסָע זַאָכָן.
קַעַנְטִיקָע, זֵי אַיְזָגָוֹעַן אַ נַּאֲשָׁעָרַן.

די יונגע פְּלִינְג.

א פְּלִינְג האט געהאט דריי יונגע קינדרעללאך.
האט די מוטער אַנְגָּוֹזֶנְטַן די קינדרעללאך:
— געדענקט, טיערער, היט זיך פֿאָר דריי זאָכָן:
פֿאָר האַנְיק, פֿאָר ווַיְזָן אָוָן פֿאָר פֿניַעַר!
אַבָּעָד די יונגע פְּלִינְג האַבָּן נִית גַּעֲפָלָנְט, וְאָם די
מַאְמָעַ האַט זַיְזַי גַּעֲזָאָגְט.
אַיְינְגַּע פָּוָן זַיְזַי גַּעֲפָלוֹינְג אָוָן דָּעֵרוֹעַן אָ טַעַלְעַר
מִיט האַנְיק. האַט זַי גַּעֲטָרָאָכְט: „וואָי גָּוָט עַמ אַיז דָּעַר
הַאַנְיק!“ אַיז זַי צַוְּגַּעַפְּלוֹינְג אָוָן גַּעַנוּמָעַן זַיְגַּן. אַירְעַ פִּים
הַאַבָּן זַיך אַבָּעָד צַוְּגַּעַלְעַט, אָוָן זַי האַט זַיך נִית גַּעֲקָאָגְט
אַפְּרִינְגַּן. מַעַן האַט זַי גַּעֲכָאָפְּט אָוָן גַּעַטְוִוִּט.
די צוֹוִוִּיטָע אַיז גַּעֲפָלוֹינְג אָוָן דָּעֵרוֹעַן אָ בעַכְּרַעַ מִיט
וּוַיְזָן. האַט זַי גַּעֲטָרָאָכְט: „וואָי גַּעֲשָׁמָאָק עַמ מַזְזַיְזַי אַט
דָּעַר וּוַיְזָן!“ אַיז זַי צַוְּגַּעַפְּלוֹינְג אָוָן גַּעַנוּמָעַן טַרְינְקָעַן.
האט זַיך אַיר פֿאָרְדְּרִוִּיט דָּעַר קָאָפּ, אָוָן זַי האַט זַיך דָּעַר
טַרְוְנְקָעַן אַיְינְסַּע בְּעַכְּרַעַ. בְּעַכְּרַעַ
די דָּרִיטָע אַיז גַּעֲפָלוֹינְג אָוָן דָּעֵרוֹעַן — אָ לִיכְטַּ
ברַעַנְטַּן. האַט זַי גַּעֲטָרָאָכְט: „וואָי שְׁוִין עַמ אַיז דָּאָס פֿנִּיְזַי
עַר!“ אַיז זַי צַוְּגַּעַפְּלוֹינְג צָוָם פֿניַעַר אָוָן אַיז — פֿאָרְבְּרַעַנְטַּ
גַּעַוּזָאָרַן.

דעָר עַרְשְׁטָעֵר אֲרוּסְפָּלִי פֹּוּ דִּי בִּינְעַן.

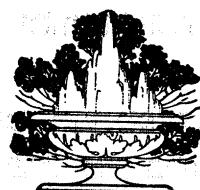
די בין האט זיך אויפגענכאפטט פון איד לאנגן זיין
טערדייקן שלאט. זיך האט אויסגעריבן די פארשלאפענע
איינגעלאך אונ גענומען וועקו אירע פרײַנד: „שטייט
אויף, דער פרילינן איז געקומען!“
זיך די ביןען זייןען אַרוּסְגַּעְפְּלוּוֹן פֹּוּ בִּינְשְׁטָאָק אָוּ
הָאָבָּן דָּעָרְזָעָן, אָז אָמְעָטוּם לְיִכְתְּבָּט אָוּן וּוּאָרִימָט די זָוּן. זַיִן
הָאָבָּן פָּאָנָאָנְדָּעָרְגַּעְלָאָזָט וּוּעָרָע פְּלִיגְעַלָּאָך אָוּן זייןען
אוּוּקְגַּעְפְּלוּוֹן זָוּכָן שְׁפִּינָּן. זַיִן זייןען צָוְגַּעְפְּלוּוֹן צָוּ
עַפְּלָבוּיִם אָוּן הָאָבָּן אִים גַּעֲפְּרַעַט:
— האָסְטָו נִיט עַטּוֹזָם שְׁפִּינָּן פָּאָר אָוּנו? מִיר זַיִן
נָעַן זַיִעַר הָוּנְגָעֵרִיך. —
— נַיִן, — האָט גַּעֲנַטְפַּעַרט דָּעָר עַפְּלָבוּיִם, —
אִיד זַיִט גַּעֲקְומָעָן צָוּ פָּרִי. מַיִן בְּלִיאָכֶז האָט זַיִד נָאָר נִיט
פָּאָנָאָנְדָּעָרְגַּעְלָאָזָט.
די ביןען זייןען אוּוּקְגַּעְפְּלוּוֹן צָוּ קָאָרְשָׁנְבּוּיִם אָוּ
געַזְאַט: — האָסְטָו פָּאָר אָוּנוּ עַטּוֹזָם שְׁפִּינָּן?

דע קארשנבוים האט געגעטפערטן:
— קומט צו מיר מאָרְגַּן; הינט האט זיך נאָר מײַז
בליאָכִי ניט געענט.

די בִּינְעַן זִינְעַן גַּעֲפְּלִוְנָן וַיְיִתְעַר אָוֹן גַּעֲקּוּמָן צַו
דעָר רַוִּיטָעָר טַוְלְפָעָן. אֵין אָוּדָע בְּלוּמָעָן אֶבְעָר הָאָבָן זַיִ
אוּיךְ קְבִּין זָאָפָט נִיט גַּעֲפְּנוּן.

זַיִ הָאָבָן זִיךְ שְׁוִין גַּעֲוָאָלָט אָוּמְקָעָרָן צְרוּיךְ אֵין
בִּינְשְׁטָאָק.

פְּלוֹצְלִוְנָג אֶבְעָר הָאָבָן זַיִ בָּאָמְעָרָקָט אַטְוְנְקָלְ-בְּלוּ
בְּלִימָעָלָע. דָּאָם אַיזְגָּעוּוֹן אָן אַיְינְפָּאָכָע וּוְאַלְדְּ-בְּלוּם.
זַיִ הָאָט פָּאָר די בִּינְעַן אַיְפְּגַּעַעַפְּנָט אִיר בְּעַכְעָרָלְ-פּוֹל מִיטָּ
זִיסְוָן זָאָפָט. די בִּינְעַן הָאָבָן זִיךְ אַנְגְּנָעָזְטִיקָט אָוֹן אַהֲנִים
גַּעֲבָרָאָכָט דָּעַם עַרְשָׁתָן הָאָנִיק.

די הינדעלָאָד אָזֶן די שְׁפִין.

דרֵי קְלִינַע הַינְדָעַלָּאָד הַאָבָן
דַעֲרוֹעַן, וּוֹ אַשְׁפִין הַעֲנַגְט אַרְאָפֶ
גַלְיִיךְ אַיְבָעָר וַיְיַעַרְעַ קַעַפֶּ.

— אַ, וּוֹאָס פָּאָר אַ שְׁיַינַע
שְׁפִין! — הַאָבָן זַיְהָאָלָע אַוִיסְגָּעָד
רוֹפָן. — וּוֹ פָעַט זַי אָזֶן! עַם וּוֹאַלְטָ
פָּוֹן אַיר גַעַוְוָעָן אַ פִּינְעָר מִיטָּאָ!
אַבָּעָר וּוֹ אָזֶן נַאֲדָכָאָפֶט מַעַן זַי?

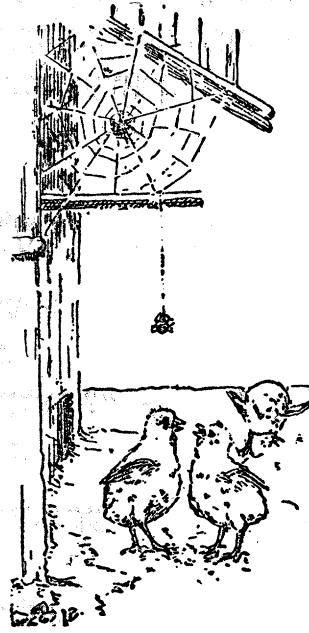
זַי אָזֶן אַבְּיִסְלָן צַו הַוִּיךְ!

אָזֶן די שְׁפִין אָזֶן גַעַהַאַנְגָּעָן
אוֹוָפָ אַיד דִּינְעָם שְׁפִינְעוּבָסְ-פָּאָ
דִּימָ אָזֶן הַאָט זַיְהָ אָזֶן וּוֹ גַעַרְיִיצָט
מִיטָּדָי הַינְדָעַלָּאָד.

— "עַם אָזֶן אַ טַּיְעַרְעַר בִּיסְן,

אָזֶן עַם אָזֶן אַ שָּׁאָד צַו לְאָזֶן אָזֶן. — הַאָט זַיְהָ אַפְּגַעְרוֹפָן
דָּאָם אַינְגַּסְטָע הַינְדָעַלָּע. — אַבָּעָר מִיר וּוֹעַלְן אִים קִינְמָאָל
נִימָט כָּאָפָן, אַט אָזֶן וּוֹ מִיר שְׁטִיבָעָן דָא אוֹוָפָ דָעַר עַרְדָּ.
בַּעַסְעָר זַאֲל אַיְנְעָר פָּוֹן אָזֶן גַעַנְיָסְפָּוֹן אַיר, אַיְדָעָר קִינְיָ
נִעַר נִימָט. לְאָזֶט מִיךְ אַרְיוֹפְּשָׁרְפְּרִינְגָּעָן צַו אַיְיךְ אָזֶפְּזָ רַוקָּן,
וּוֹעַל אַיךְ זַי גַלְיִיךְ כָּאָפָן!"

אַבָּעָר די אַנְדָעַרְעַ הַינְדָעַלָּאָד הַאָבָן נִימָט אַיְנְגָּעָן
שְׁטִימָט. יַעֲדָעָם פָּוֹן זַיְהָאָט אַלְיָ� גַעַוְאַלְטָ כָּאָפָן די שְׁפִין.

האָבוֹ זַיְד אַנְגָעַחוּבוֹ צַו קְרִינָן אָמֵן צַו בִּינְטָן אַיִינֶס
דָּאָס אַנְדָעַרְעַ מִיט דִי שְׁנָאַבְלָעַן.
אוֹן וּוֹעַן זַיְד זַיְנָעַן אוֹיְף אַ וּיְלָעַ אַפְנוּשְׁטָאַנָּעַן אַיִינֶס
פָּונְס אַנְדָעַרְעַן אוֹן אַוְיפָּגָעַחוּבוֹ דִי קָעַפְ אַיְזָן זַעֲרַתְזִידַן, —
עַרְשַׁת דִי שְׁפִין אַיְזָן שְׁוִין פָּאַרְשְׁוֹאַונְדַן גַּעַוְאָרוֹן.

עַפְלַ-בְּיוּמְעַלְעַ.

אַיְן נָאָרְטָן שְׁמִינִית אַ בְּיוּמְעַלְעַ
מִיט בְּלִימְעַלְאַךְ בָּאַדְעַקְטַן.
„דוּ וּוּסְטַ אָנוֹ נָעַבְן עַפְלַ-עַךְ?“ —
הָאָב אִיךְ בַּי אִים גַּעַפְרַעְגַּט.

— „אִיךְ וּוּעַלְ דִיר גַעַבְן רְוִיטִינְקָעַ
פִילְ עַפְלַ אָנוֹ אַ צָאַל,
נָאָרְ בָעַט הָעַם בְּיוֹזָן וּוַיְנְטַעַלְעַן,
אָוּ עָרְ נִתְבְּלָאָן זָאָל!
„דוּ וּוַיְנְטַעַלְעַן,דוּ טְיִיעַרְעַרְ,
דוּ בְלָאָן דָא נִתְאַרְיַן;
עַם אַיְזָן אַשָּׁאַד דִי בְלִימְעַלְאַךְ,
עַם וּוּלְן עַפְלַ זַיְן!“

די יאלקע.

1

אין א וואלד איז פמאָל גע-

וואַקסן א יאלקע.

דאָס איז געוווען א שיינע
יאַלקע, ניט קניין גרויסען אַבער
אַ שיינע. אָון געוואַקסן איז די יאלקע
איַן אַ שיינעם פֶּלאָז.

אַרום אַיד איז געוווען אַ
וּאלד אָון עַם זינען געשטאנען אַרום אַיד גְּרִינָע בְּיֻמָּעָר
אוֹן שְׁטוּרְיוּכָּען.

אוֹן וּוַיְתַּעֲרֵר אַרום האָבָן זִיד גְּעַצְוִינָן גְּרִינָע פֿעַלְדָּעָר
אוֹן לְאַנְקָעָם.

אוֹן אַ בְּלוּיעָר הַימָּל אַיז גַּעַהַאנְגָּעָן אַיבָּעָר אַיד קָאָפָּ.

אוֹן די זָוָן האָט גַּעַשְׁיַנְט אַוּוֹפָּ אַיד אוֹן גַּעַוָּאַרְיִמָּט זַי
מִיט אַידָּע שְׁטְרָאָלָן.

אוֹן אַ קִּיל וּוַיְנַטְּעַלְעַ האָט גַּעַבְּלָאָן צְוּוִישָׁן אַידָּע
צְוּוִינָן.

אוֹן פִּינְגָּעַלְאָךְ זַיְנָעָן אַרוּמְגָעַפְּלוּיָּן אַרום אַיד אוֹן
גַּעַזְוַנְגָּעָן שיינע לִידְעָר.
אוֹן בִּינָעָן פֶּלְעָנָן זָמָעָן אַיז די בְּלוּמָעָן, וּאָס האָבָן
גַּעַוָּאַקסָּן אַרום אַיד, אוֹן גַּעַטְרוֹנְקָעָן פָּזְן זַיְעָר זָאָפָּט.

אוֹן אַמְּלָל פְּלָעָנָן קִינְדָּעָר קֻומָּעָן שְׁפִילָּן זִיד אֵין
וַאֲלָד אוֹן פְּלָעָנָן זִיד צָוְלִיְּנוֹן אַפְּרוּעָן אֵין דָעַם שָׁאָטָן פָּוּ
דָּעַר יַאֲלָקָע.

אוֹן דִּי קִינְדָּעָר פְּלָעָנָן אַלְעָ מַאְלָ זָאָנָן : „וּוְאָס פָּאָר
אָשְׁיָוּנָעַ יַאֲלָקָע דָּאָס אֵין !“

אָבָעָר דִּי יַאֲלָקָע אֵיז נִימְט גַּעֲוָעָן צּוֹפְּרִידָן.
„אִיךְ בֵּין אֹוְיִי קְלִיְּנוֹן .— הָאָט זִי גַּעֲזָגָט .— אִיךְ זַוְּילָ
וּעֲרוֹן אָ גְּרוֹיְסָעָר בּוּיְם . אִיךְ וַוְילָ זַעַן דִּי גַּאנְצָע וּוּלְלָטָן,
אִיךְ וַוְילָ וּעֲרוֹן גְּרָעָסָעָר פָּוּן אַלְעָ בּוּיְמָעָר , וּוּאָס שְׁטִיְּיעָן
אָרוֹם מִיר . אִיךְ וַוְילָ פָּאָרְשָׁפְּרִיּוֹתָן מִינְעָן צּוֹוְיָנָן אַיְבָּעָר
אַלְעָ בּוּיְמָעָר .“

אֹוְיִי הָאָט גַּעֲזָגָט דִּי יַאֲלָקָע.

אוֹן דִּי יַאֲלָקָע הָאָט אַנְגָּהָוִיבָּן וּוְאַקְסָן .
זִי הָאָט גַּעֲנָנָן קִיְּזִין זַאֲרָ אֹוְיִף דָּעַר וּוּלְלָטָן נִימְט גַּעַד
קְלִעָרָט , זַוְּיִ נַאֲרָ גַּעֲנָנָן וּוְאַקְסָן .
אוֹן זִי גַּעֲזָגָט אֵין דָעַר הַנִּיהָ , אוֹן זִי אֹוְיִ גַּעַד
וּוְאַקְסָן אֵין דָעַר גַּרְעָב .
בֵּין זִי אֹוְיִ גַּעֲזָגָט גְּרוֹיִס אֹן דִּיקָן , גְּרָעָסָעָר אֹן דִּיקָן
קָעָרָ פָּוּן אַנְדָּעָרָעָ בּוּיְמָעָר .
אוֹן גַּעֲנָנָן דִּי יַאֲלָקָע אֵיז שְׁוִין גַּעֲוָעָן גְּרוֹיִס אֹנוֹ דִּיקָן
זִינְעָן אֵין מַאְלָ גַּעֲקָוְמָעָן אֵין וּאֲלָד צְוּוִי מַעֲנָשָׂן מִימְתָּחָק
אוֹן זַעַג .

די מענשׂו האבן באטראכט די בויימער און באָר
מערכט, און די יאלקע אוּנוּ גרעסער און דיקער פון אלע
אנדעָרַע.

זינגען זי צונגענאנגען
צו דער יאלקע און גענומען
זיך איבנהאָקָן און אונטערִ
זענען זי.

די יאלקע האט געַ
פִּילְמָן, ווי מען שנידט אַיר
הארץ, ווי מען צעריטט אַירַע
אַדרָּן; אַבעַר זי האט זיך
ניט געהנט העלפָן.

און די מענשׂו מיט האָק און זעַן האָבָן אונטערַגָּעַ
שניטן די יאלקע און אַרְפָּגָעַוּ אַרְפָּגָעַן זי צו דער ערְדָן.
און זיַּן האָבָן אַרְמְגָעַהָאָקָט אַירַע צוֹיְנָן און אַפְּגָעַ
הָאָקָט אַירַע קָאָפֶן אַוְעֲקָגָעַפִּירְט זי אַיְן זעַנְמִילַ.

איַן פֿעַלְד.

איַן אַ נִיעָר, גְּרִינְעָר וּוּעָלָט
זִינְגָעַן מֵיר גַּעֲקָמָעַן.

מַעֲמָע וְאַגְּט: מַיְוָעָט וּוּאוֹיְנָעַן דָּאַ
מִיט די גְּרָאָו אַן בְּלוּמָעַן.

נאענט איז דער חימעל דא,
און ער גויט אָרונטער
דאָרטן, לַעֲבֹן בְּלוּיָּעַן וּוְאלָד,
וּוְאוֹ דִּי זָוֵן גויט אָונטער.

די זאנגען.

א פָּאטָעֶר אַיז גַּעֲנָגָעַן מִיט זִין קְלִינְעָם זָוֵן דָוָךְ
א פָּעָלֶד. דָּאָם פָּעָלֶד אַיז גַּעֲוָעַן בְּאַדְעָקָט מִיט זָאָנָגָעַן.
דָּעַר אַיְנָגָל הָאָט גַּעֲזָעַן, וַיַּיְאַט מִיְּלָאָן זָאָנָגָעַן שְׁטִיבָעָן גְּרָאָד,
מִיט דִּי קָעָפֶר אָרוֹתָה, אַוְן אַטְיָיל זָאָנָגָעַן שְׁטִיבָעָן אַיְנָגָעַן
בּוֹינָן, מִיט דִּי קָעָפֶר אָרָאָפֶר צָוְדָעַר עָרֶד. —
פָּאָרוֹוָאָס שְׁטִיבָעָן אַט דִּי זָאָנָגָעַן גְּרָאָד, אַוְן יְעָנָעַן
הָאָבוֹן אַרְאָפָגָעָלָאָוָת וַיְיַעַרְעַעְעָפֶר ? — הָאָט דָּעַר זָוֵן גַּעַן
פְּרָעָנֶט בְּיִם פָּאטָעֶר.

דָּעַר פָּאטָעֶר הָאָט אַיְם גַּעֲנָטְפָּעָרֶט :
— אַט יְעָנָעַן זָאָנָגָעַן, מִיט דִּי קָעָפֶר אָרָאָפֶר, זַיְנָעַן פּוֹלָּ
מִיט קָעָרָנָעֶר. זַיְיַוְנָעַן שְׁוּעָר, אַוְן זַיְיַוְנָעַן זִיךְרָעָר
פָּאָר אָרָאָפֶר. אַוְן דִּי, וּוָאָס שְׁטִיבָעָן גְּרָאָד, זַיְנָעַן לִיְּרִיכָּה, אַז
קָעָרָנָעֶר, זַיְיַוְנָעַן דָּעַרְפָּאָר גַּיְיָעָרָעָפֶר כָּעָפֶר אַיְן דָּעַר
הַיְיָרָה.

שְׁפָרִיכְבוֹאָרֶט :
אַשְׁלַעַכְתָּעַ רָאָד סְקָרְיוּפָעַט הוֹיָךְ.

צוֹזַיִן פָעֵסֶעֶר.

עם פֿאָרוּן פָעֵסֶעֶר צוֹזַיִן:

אַ פְעַסְלַ וּוַיְיַן אַ פְוַלְעַ

אוֹן נַאֲךָ אַגְּנַעַ אַ פְוַסְטַעַ.

דיַ עַרְשַׁטְעַ פְּאָרָטַ פְּאַמְעַלְאָךְ אַן גַּעַשְׂרִיַּן,

דיַ צַוְתִּיםַעַ דּוֹנוּרְטַ, טּוֹמְלַטַּ, שְׁרִיטַ

אוֹן לְאַוְתַּ אַ שְׁטוּבַ אַיְן אַלְעַ וּוַיְיַטַּן;

וּוְעָרַ סְגִינַיַּטַ אַדְוָרַ, פְּאָרְרוֹקַטַ זִידַ אַן אַ וַיְיַטַּן,

דּוֹרְזּוּעַנְדִּילַ, דיַ פָּאָסַ פּוֹן וּוַיְיַטַּן.

נַאֲךָ בָּאַטְשַׁ זַיְ לְיַאֲרַעְמַטַ, הַאֲוּעַטַ מְעַרְעַרַ,

אַ גּוֹטַןַ טְרוֹנַקַ בָּאַקְוּמַטַ מְעַןַ פְּאָרָטַ פּוֹן יְעַנְעַר.

שְׁפִירִיכּוֹאָרַט :

פּוֹן לְיַיְדִיקַעַ פָעֵסֶעֶר אַיְזַעַ דּעַרַ לְיַאֲרַעְמַטַ גַּרְעַםַעַ.

איַן גַּאֲרַטַן.

פְּאַקְמַטַ מִינַן מְאַמְעַ אַן אַ פְעַקְלַ,

טּוֹטַ מִידַ אַן מִנְיַן נִיְיעַם רְעַקְלַ;

גַּיְיַ אַיְדַ מִידַ אַיְזַעַ גְּרִינְעַם גַּאֲרַטַן,

לְיַיְנַ זִידַ אַוְיפְּזַ נְרַאַזַ;

עַם אַיְדַ דְאָרָטַ מִינַן פְּרִישַׁן קִיבְלַ,

קוֹקַ דיַ בְּלִדְעַרַ פּוֹן מִינַן בִּיכְלַ;

קוּמַטַ אַ וּוַיְנַטַ אַן וְאַנְטַ : „גּוֹטַ מְאַרְגַן !“

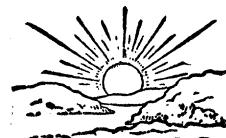
מִיתַ אַ קִילְוַן בְּלַאֲגַן.

לִינְג אַה זָד אָוּנְגָרָאָן גְּנִידָעָה,
קוֹמֶט דָּעֵר וּוַיְנְטָמֵן אָוּנְגָלְעַט מִיד וּוַיְדָעֵר ;
כְּיוֹוִים, עָר וּוַיל דִּי בִּילְדָעֵר קְוִיכָּן .
אוּנְגָעָר מִישְׁטָמֵן זָי אַוִּית .
בָּאַלְדְּ פָּאַרְמִישְׁטָמֵן עָר מִיטָּזְיָן בְּלָאָזְן ,
פְּנִיפְטָמֵן עָר אָוּנְגָעָר מִטָּאַנְצָט מִיטָּגָרָאָן ;
וּוַיל עָר אַוִּית דִּי בִּיְמָעָר טָאַנְצָן
אוּנְגָעָר פְּלִיטָמְרוּפָה .
קוֹק אַיד, זָי עָר נַעֲמַט זָי וּוַיְגָן ;
אָוּנְגָר מִיר גּוֹט אָוּנְגָרָאָן צָוְלִינְגָן ;
דוֹרְדְּ דִּי גְּרִינְגָעָר בְּלַעַטְעָר זָעָמָל אַיד
הִימְלָל בְּלָוִי אָוּנְגָרָאָן .
קוֹקְטָמֵן אַרְדָּאָפְטָמֵן מִיר דָעֵר הִימְלָל,
וּוְאַרְפָּטָמֵן עָר אָוּנְגָר אַדְרִימְלָל ;
וַיְגָנְטָמֵן אַפְוִינְגָל מִיר אַלְדִּיל,
שְׁלַאֲפָה אַיד אָוּנְגָר אָוּנְגָרָאָן .

וַיֹּאמֶר רְזָבֵחַ מִןْדָּה מִןְדָּה?

דו זעטט מיך יעדן טאג.
איך שיין אוֹן לַיְכָתְּ מַעַר פָּוֹן אַלְעַמָּעַן.
איך בֵּין זַיִעַר גַּרְוִים.
איך בֵּין פַּיל גַּרְעַסְעַר פָּוֹן דַּעַר
עֲרָד, אֹוִיפָּה וּוּלְכָעָר דַּו לַעֲבָסְטַן.
איך בֵּין זַיִעַר וּוְנִיטָּפָן דִּיר.
פַּיל וּוְנִיטָּעָר, וַיְיִדְוֹ מַיְינְסְטַן.
אוֹן דַּעֲרַפָּאָר זַעַן אַיְדָאָס נִיטָּאָזָי גַּרְוִים.
איך נִיב דַּעַר עֲרָד וּוְאַרְיְמִקְיַיט.
אוֹן מִיר וּוְאַלְטָקְיַין וַאֲךָ נִיטָּגְוָאָהָסְטַן.
איך מאָך וּוְאַקְסָטָן דַּי בְּלוּמָעַן.
איך מאָך וּוְאַקְסָטָן דַּי בְּיוּמָעַר.
איך מאָך צַיְיטִיק דַּי פְּרוֹכְטָמָעַר אֹוִיפָּה דַּי בְּיוּמָעַר.
איך מאָך צַיְיטִיק דַּי קַעַרְנָעַר אוֹן דַּי זַאְגָּגָעַן.
איך מאָך פָּוֹן פִּינְסְטָעָר לַיְכָטִיק.
איך מאָך לַיְכָטִיק אֹוִיפָּה דַּעַר עֲרָד.
טרָעָה: וַיְיִזְבְּשָׁתְּ מִןְדָּה?

דאם מינדעַלָּע אונז דיזוֹן.

דאם מינדעַלָּע : וואם האסטו געטאו,

דו ליבטיקע זוֹן,

א גאנצינקען טאג ?

א, זונעלַע, זאג !

די זוֹן :

איך מאך פון באגנען

דאם גרעזעלַע גרבינען,

דאם בלימעלַע בליען,

דאם פינגעלַע פליין,

דאם פרעשבעלַע שפרינגען,

דאם שוועלבעלַע זינגען,

דאם גריילכעלַע גריילן,

דאם מינדעַלָּע שפיין.

קינדערלאָר שאָלָן

ביי מיננע שטראָלָן.

דאם מינדעַלָּע :

וואם האסטו געטאו,

דו ליבטיקע זוֹן,

א גאנצינקען טאג ?

א, זונעלַע, זאג !

די זוּן:

איך ניב פון באניינען

קינדרער דעם זונען:

פון אלע הויפן

לערננען צו לויפן,

טראנן אין שלז'

ראאנציגס מיט פולן:

העפטן און ביכלאָר,

פוטער-ברויט, קיכלאָר.

קינדרעלְאָר שאָלָן

בַּיִ מִינָּע שְׁטָרָאָלָן.

דער רעננְבוֹיגָן אָוּן די זוּן.

עם איז דורךגענָאנָגָען אֶ רְעַן. אוֹפָ אַיִן זִית הַיָּמָל
הָאָט אַרוֹסְגַּעַשְׁיַנְטָ דֵי זוּן; דֵי אַנְדָּרָע זִית אַיִן נָאָך
גַּעֲוָעָן בַּאֲדַעַת מִיט וּאַלְקָנָם.

בָּאָלָד הָאָט זִיךְ אַוְיפְּזָ הַיָּמָל, בָּאוֹוִיזָ אַשְׁוִינְדָּר זִיבְנָי
פָּאָרְבִּיקָעָר רַעַנְבּוֹיגָן.

וּועָר עַמְּ הָאָט נָאָר גַּעֲוָעָן דֻּעָם רַעַנְבּוֹיגָן, הָאָט זִיךְ
נִיט גַּעֲקָעָנְט אַפּוֹאוֹנְדָּרְעָן פָּוּן זִין שְׁוִינְקִיט אָוּן פָּוּן זִין
וּאַנְדָּרְלָאָכָע פָּאָרְבָּן.

דָּעָר רַעַנְבּוֹיגָן אַיִן גַּעֲוָאָרְן גְּרוּסָ אָוּן שְׁטָאָלָעָ בַּי

זיך, און ער האט גענומען באַריימען זיך פאָר די וואַלְקֶנְמֶן,
אוֹ ער אוֹז פִּיל שְׁעַנְעָר פֿוֹן דָּעֵר זָוָן אַלְיָוָן.
— די זָוָן — האט ער גַּעֲזָגָט — גַּלְאַנְצָט טַאַקָּע
זַיְעַד שְׂטָאַרְקָ, אַבְּעַר זַי אַזְּנָאַפְּרָאַרְבִּיךְ.
די זָוָן האט דַּעֲרַהַעַרְטָן די באַריַּמְעָרִי פֿוֹן דָּעֵם רַעַנְנָה
בוַיְגַּן אָוֹן האט מִיט אַשְׁמַנְיָכָל גַּעֲזָגָט :
— גַּעַוְיִם בִּיסְטוֹ שְׁיָוָן. וּוַיְסַטוּ אַבְּעַר, פֿוֹן וּעַמְּעָן
דוֹ הָאַסְטָן באַקְוּמָעָן אָט די אַלְעָ שְׁיַינְעָ קָאַלְיָוָן ? דיַן
שְׁיַינְקִיְתָּן קוּמָט דָּאָךְ פֿוֹן מָוָר. וּוֹעֵן נִיט אַזְּדָה, קָאָו גַּאְר
קִיְּזָן רַעַנְבָּיוֹגָן נִיט זָוָן.
דעַר רַעַנְבָּיוֹגָן האט גַּעַהַעַרְטָן, וּוֹאָסָם די זָוָן זָגָט, אָוֹן
הָאַט גַּעַלְאַכְטָן אָוֹן זַיךְ נִאְךְ מַעַר באַריַּמְטָן.
אוֹז די זָוָן בִּיאָוָן גַּעַוְיָאָרָן אָוֹן זַיךְ באַהַאַלְטָן הַיְנְטָעָר
די וּוְאַלְקֶנְמֶן.

דעַר שְׂטָאַלְצָעָר רַעַנְבָּיוֹגָן מִוְּטָאַלְעָ זְיַינְעָ קָאַלְיָוָן
אוֹז גַּלְיִיךְ פָּאַרְשָׁוֹאָונְדָה גַּעַוְיָאָרָן

זַוְּמַעַר-רַעַנְןָן.

מִיט די זַילְבָּעַרְנָע פִּסְלָאָךְ,
לִיְיכְּטָן, לִיְיכְּטָן אָוֹן לִינְדָה,
הָאַט גַּעַטְאַנְצָט דָּעַר רַעַנְןָן
מוֹטָן גַּאַלְדָּעַנְעָם וּוַיְנָטָן.

האט געטאנצט דער רען
אין זיין העלער קריין,
אויפֿת די הייזער און גאָסן,
אויפֿץ האָרטן שטווין.

און פֿאַרְשְׁפַּרְיִיט ווי אַ פֿאַוּעַ
וועיט, ווינט אַוּעַק,
איבער דעכער און שפֿיצַן
זיין פֿילְפֿאַרְבִּיךְן עַק.

דער זונען.

איך בין אַמְּאל געגנגען אַין וואָלֵד קליבּין יאנעדעם. איך
האָב אַנְגַּעַלְכִּין אַ פֿולַע קַרְבְּעַלְעַ מִיט יאנעדעם אַון שַׁיִן גַּעֲזַלְתַּ
גַּיְינַן אהַיִם.

פלוצְלָונְג אַין גַּעַזְעַרְן פֿינְסְטָעַר, עַם האָט אַנְגַּעַהְכִּין דָּונְגַּרְן
און עַם אַוּעַק אַ רְעַן. איך האָב זיך דער שְׁרָאַקְן אַון גַּעַזְעַט
אונטְעַר אַ גַּרְוִיסְן דָּעַמְבַּ.
מִיט אַמְּאל האָט אַ בְּלִיעַ גַּעַטְאַן אַון אַזְוִי לִיכְטִיק, אויך האָב
גַּעַמוֹת פֿאַרְמַאְכִּין די אוּיגַן. אַיבְּכַר מִינְיָן קַאְפַּה האָט עַפְעַם אַ טְרַעַשְׁ
תשׁע גַּעַטְאַן, אַון עַם האָט אַ קְלָאַפְּ גַּעַטְאַן אַ דָּונְגַּר.
נאָכְדָּעַם האָט מִיר מִיט עַפְעַם אַ קְלָאַפְּ גַּעַטְאַן אַיבְּעַרְן קַאְפַּ.
איך בין גַּעַפְּאַלְן אַון גַּעַלְעַגְן אַזְוִי לאָגַן, בֵּין דער רְעַן האָט אוּפְּנַעַן
הָעַרְטַּמְבַּ.

וועַז איך בין ווֹידַעַר גַּעַקְוּמַעַן צַו זַיַּן, האָט פּוֹן די בִּימְעַר אַין
וָאָלֵד גַּעַטְרִיפְטַּ; די זַו האָט גַּעַלְיוֹכְטַּן, אַון פֿוֹגְעַלְאַךְ האָבָן גַּעַי
שְׁפִילַט. דער גַּדוֹוִסְעַר דָּעַמְבַּ, אַונְטְּעַר וּוּלְכַן איך בין גַּעַלְעַגְן, אוּתְּ

געווען צעבראכון אונ פון אים האט געשפֿאָרט אַ דּוֹרֶךְ. אַרְוָם מִיר
זִינְנָעַן גַּעֲלָעַן שְׁפַעַנְדָּלָאַךְ פָּוּן דָּעַם צְעַשְׁפָּאַלְטָעַנְעָם דַּעֲמָכְּ.

די קלֵיבּֿדֶר אוֹיפּֿס מִיר זִינְנָעַן גַּעֲוָעַן נָאָס אָוּן האָבָּן זִיךְּ גַּעַם
קְלָעַפְּט צָום לִיעְבּ. אוֹיפּֿזְּ קָאָפְּ אַיז בַּיִּ מִיר גַּעֲוָעַן אַ בְּנִיל, אָוּן עַם
הָאָט מִיר אַ בְּיַסְלְ וַיִּיְגַּעַטְאָגְן. אַירְחָבְּ זִיךְּ אוֹיפּֿגְּנָעָהָיוּבְּן אָוּן בֵּין
אוֹוּקְּ אַחֲיִים.

דָּעַר שִׂפְעָר.

ס'הָאָט דָּעַר רְעָנוֹן אוֹיפּֿגְּנָעָהָעָרָט,
דָּעַר הִימְלָ אַיז שִׁזְוִין אוֹיפּֿגְּעָקְּלָעָרָט.
נָאָר די דָּעַכְּעָר זִינְנָעַן נָאָס,
רְיַנְעָן טִיכְבָּעָלָאַךְ אַיִּן נָאָס.

רְיַנְעָן, רְיַנְעָן, רְיַנְעָן...

כְּהָאָבְּ מִין שִׁפְעָלָעְ גַּעֲפָנוּן,
אוֹיפּֿזְּ וּוֹאָסָעָר עַם גַּעַלְאָזָט,
אָוּן עַם קוּמָט דָּעַר וּוֹיָנְט אָוּן בְּלָאָזָט.

יָאָגָט מִין שִׁפְעָלָעְ גַּעֲשָׁוְוִינְט.

— אוֹיפּֿס די פְּלִיגְלָעָן פָּוּן דָּעַם וּוֹיָנְט

פְּלִיְּ דִיר, פְּלִיְּ, מִין שִׁפְעָלָעְ ! —

אָוּן וּוֹאָהָיַן פְּלִיסְטָו, מִין שִׁפְעָלָעְ ?

אַיִּן דָּעַר פְּרִיעָר וּוּלְטָמָאָהָיַן,

וּוֹאָסָאָזְּ לִיכְטִיכְּ, וּוֹאָסָאָזְּ גְּרִיכְּ,

פְּוִינְגְּ וּנְגָטְ, בְּלָוְמָעְן בְּלִיטְ !

— שִׁפְעָלָעְ, שִׁפְעָלָעְ, נָעַם מַירְמַית !

דעָר זוֹינַט.

עם בײַגַן זיך די בײַמֶעֶר,
וואָען ס'פֿלִיט פֿאָרְבִּי דָעָר ווַיַּנְט.
וואָאָס אַנְיָלַט אָזְוֵי דָעָר ווַיַּנְט זיך
אוֹן לְוַיְפַט אָזְוֵי גַּעֲשׂוֹוִינַט?
אַיך ווֹאַלְתַּט גַּעֲוַיְאַלְתַּט אִם כָּאָפָן,
אַ קְוָה טָאָן, ווּעָר עָר אַיְוֹ;
צִי אַיְוֹ עָר בְּלָיוֹ אַ פֿעַכְעָר,
צִי נָאָר אַזָּא מִין רַיְזַן.

עָר מוֹ זִין נָאָר אַ גְּרוּיסְעָר,
וּוַיְלַע עָר אַיְוֹ אָוְמָעָטָוּם;
עָר קְרִיבַת אָוִיפַּאֲלַע בְּוַיְמֶעֶר
אוֹן טַאַנְצַט אָוִיפַּאֲלַע זַיְאָרָוּם.

וּוְיָדָוִים קָאָן זִין זִין מָאָמָע,
אוֹיְבַע עָר אַיְוֹ אָזְוֵי גְּרוּיסְעָמָן?
אוֹן ווֹאָס דְּאָרָף זַי אִים לְאָנוֹ
אַלְיאָיָן אַיְן גַּאֲסָמָרָוִים?

עָר אַיְוֹ אַ גְּרוּיסְעָר שְׁטִיפְעָר,
עָר פֿיְפַט אוֹן טּוּמְלַט שְׁטָאָרָק;
עָר ווּיְלַע בְּנִינְאָכְטַן נִיט שְׁלָאָפָן
אוֹן לְוַיְפַט אָרוֹם אַיְן פֿאָרָק.

ווען איך וואלט זיין זיין מאמע,
וואלט איך דאס ניט געלאומט,
זונטל אלע ביימער שרײַען,
ווען ער לוייפט אום און בלאומט.

קען איך ניט פארשטיין.

קומט א פויגל צו דער שיבוב,
קלאפט ער צוינו מאל אין.
פויגל שען דן, פויגל קליאָן,
וואס זאל איך דיר טאן?
צוויז-צוויז-צוויז און צוויז-צוויז-צוויז,
און א ווארט ניט מײַן,
צוויז-צוויז-צוויז און צוויז-צוויז-צוויז,
קען איך ניט פארשטיין...

קומט א שטורהעם פון דער זונט,
רייסט ער אויף די טיר.
שטורהעם ביזוער, זאג מיר, וואס
דו פארלאנגט פון מיר.
וואו-וואו-וואו און וואו-וואו-וואו,
און א ווארט ניט מײַן,
וואו-וואו-וואו און וואו-וואו-וואו,
קען איך ניט פארשטיין...

קומ איך צו א וואסערל,
הער איך, זוי עס שריינט.
וואסער ליבען, זאג מיר, וואס
דיין געשרין באטנית?

פלו-פלו-פלו און פלו-פלו-פלו,

און א נאראט ניט מיאן,

פלו-פלו-פלו און פלו-פלו-פלו,

קען איך ניט פארשטיין...

שושקעט זיך דאס גאנצע פעלד,

ווען איך גוי פארבי.

זאגגען ליבע, זאגט, וואם מיאנט

אייער שושקערני ?

שו-שורשו און שו-שורשו,

און א וואראט ניט מיאן,

שו-שורשו און שו-שורשו,

קען איך ניט פארשטיין...

פֵּינָד.

או מיאן מאמע האט געשריבן,

און זי איז געוווען פארקלערט,

בין איך צו צום אויעון קוכן,

וואם פון שווארצע קוילן ווערט.

זאגגען אינַסְטַּה זיגַּסְטַּה אויעון

אלע קוילן דרייט געוווען ;

און איזוינע בלוייע פֶּלְעָמְלָאָךְ

האָב איך דאָרטַּן איך געוזען.

או דִּין שווארצע קוילן קענען

ווערט אינַסְטַּה אויעון שיזן,

וַיֹּוֹאֶלְתָּ נִאֲדָ מִינֵּן נִיעַ קְלִינְידָ
אַיִנְמָ אַוְוּוֹן אַוְסְגָּעָעָן ?

זָוֶר אַיךְ אַוִּים מִינֵּן נִיעַ קְלִינְידָ,
וְאַרְפָּה עַם בָּאַלְדָּ אַין פְּלָאָם אַרְבָּין,
אוֹן פָּאָר פְּרִיּוֹן נָעַם אַיךְ טָאנְצָן ;
אוֹי, וַיֹּוֹשְׁבָן מִינֵּן קְלִינְידָ וּוֹעַט זַיִן !

צָו אַ שְׁיַינְעַם רְוִיטָן קְלִינְידָ
דָּאַרְפָּה אַיךְ הָאָבוֹן רְוִיטָעַ שִׁידָּ ;
הָאָב אַיךְ מִינְעַשְׂנָה שִׁידָּ אַין פְּיִיעָר
אַוְיךְ גָּעַלְאָזָט אַ בְּרָעָן טָאוֹ זַיִד.

סְאַיּוֹן גָּעוּעָן שַׁיְיָן צָוְקוֹן,
וַיֹּוֹשְׁבָן מִינֵּן נִיעַ קְלִינְידָ בְּרָעַנְטָן.

סְאַהָבָן פְּלָאָמָן פְּוֹנִים אַוְוּוֹן
שַׁיְיָן בָּאַלְוִיכָטָן אַלְעָ וּוֹעַטָּן.

הָאָטָן דַּי מַאֲמָעָ זַיִד דָּעַרְשָׁרָאָקָן :
— „וּזְאָסָמָה פָּאָרְבָּעָנָט, זָאָג אָוִים !“

זָאָג אַיךְ : „גָּאָרְנִישָׂט, סְאַיּוֹן דַּי שִׁיכְלָאָר
אוֹן דָּאָס נִיעַ קְלִינְידָ בְּלָוִוִּין.“

אַיְצָטָעָר הָאָב אַיךְ נִיטָּ קְיָיָן קְלִינְידָ,
סְאַיּוֹן אַוּוֹעָקָה, אַיךְ וּוֹוִים נִיטָּ וּוֹאָג.

אוֹן מִיטָּ פְּיִיעָרָ שְׁפִילָ אַיךְ מַעַרְ נִיטָּ,
אַלְכְּדִינְגָּ נָעַמְטָ דָּאָס פְּיִיעָרָ צָוָן.

דאָם רִיטְשָׁקָעַלְעַ.

מורמלט זיך אָ רִיטְשָׁקָעַלְעַ :
— מודר, מודר.

וּאֱרָפֶט מַעַן דַּעַם אָ שְׂטוּיְינְדָּעַלְעַ :
— בּוֹר, בּוֹר.

קוּמֶת אֲהָעָר אָ צִינְגָּלְעַ :
— הוֹפֵף, הוֹפֵף.

לְאַדְתָּ דָּאָם אַיִּזְנָה רִיטְשָׁקָעַלְעַ :
— זָוֵף, זָוֵף.

דָּאַנְקָטָה דָּעַרְנָאָד דָּאָם צִינְגָּלְעַ :
— מעַן, מעַן.

לְאַכְתָּ מִיטָּ פְּרִיזְוֹדָה דָּאָם רִיטְשָׁקָעַלְעַ :
— כֻּעַ, כֻּעַ.

וּאֱרָטָה דָּאָם נָאָרָה, דָּאָם רִיטְשָׁקָעַלְעַ,
בְּלִיצְטָה, בְּלִיצְטָה.

קוּמֶת אֲהָעָר אָ פָאַסְטוּכָּלָה,
וַיַּצְטָמֵן, וַיַּצְטָמֵן.

זָוֵפט עַד מִיטָּ אָ שְׂטוּיְיעָלְעַ :
— טְרִיףָה, טְרִיףָה.

כָּאַפְתָּ זִיךְ בָּאַלְדָּ צָוָם פִּינְפְּעָלְעַ :
— פִּיתָּ, פִּיתָּ.

נאכט שווין, שרייעו קראעלאר :

— קרא, קרא.

גריסט א פראש דאס ריטשקלע :

— קווא, קווא.

עם איז גוט דעת ריטשקלע,

— אַזּוֹא !

בלעבלט עם, דאס ריטשקלע :

— בא, בא...

וואָי מערֵי האָט זיך אוַיסגעלעַרנט גִּינוֹן.

איך האָב אַ קלְיָין שׂוועסטערל, הײַיסט זיך מערֵי.

מערֵי האָט אַ לאָגָנָע צִימָט נִיט גַּעֲקָעַנְט גִּינוֹן.

אוֹ מעָן פְּלָעַגְמָט זיך אָוּוּקְשָׁטָעלָן אוּפִין דִּיל, פְּלָעַגְמָט

זיך זיך אָרָפְּלָאָזָן אוּפָה דַּי קְנִי אַזְן קְרִיכָן אוּפָה אלָעָ פִּיד.

זיך פְּלָעַגְמָט אָרוּמְקִירִיכָן הִין אַזְן הַעָר זְיוּעָר שְׁנָעָל.

אוֹן בַּי אַונְז אַזְן שְׁטוּב אַזְן גַּעֲוָעָן אַ הַונְט. שְׁוַיאָר-

צָוָן האָט עַר גַּעַדְגִּיסָּן.

מערֵי האָט זְיוּעָר לִיב גַּעַהָאָט צָו שְׁפִילָן זיך מִיט

שְׁוַיאָרְצָוּנָן. זַי אַזְן גַּעַזְעָסָן אוּפִין דִּיל, אוֹן שְׁוַיאָרְצָוּן אַזְן

גַּעַלְעָן לְעָבָן אִיד. פְּלָעַגְמָט זַי אִים צְוָפָן דַּי הַאָר, שְׁלָעַפְּן

פָּאָרֶץ אוּעָר אוֹן שְׁמִינִיכְלָעָן אוֹן לְאָכוֹן דָּעָרְבִּין.

אוֹן שְׁוַיאָרְצָוּן האָט לִיב גַּעַהָאָט מַעֲרִין אוֹן פְּלָעַגְמָט

נִיט אָפְטָרָעָטָן פָּוּן אִיר.

איןמאָל האָט מעָרִי אַרְוָמֶגֶן עַמּוֹן דָּעַם חֻנְטַ פָּרָץ
הָלֵן אָוֹן האָט אִים אַלְאָגָעַ צִוְּתַ נִימַּט אַפְּנָעַלְאָזַן.
דַּעֲמָלַט האָט זִיךְ שְׂוֹאַרְצָוֹן פָּאַמְּעַלְאָךְ אוּפְּגָעַ
הָוִיבָּן. מַעָּרִי האָט זִיךְ אוּיךְ אוּפְּגָעַהֲוִיבָּן צְוֹאַמְּעַן מִימַּט
אִים.

שְׂוֹאַרְצָוֹן האָט אַפְּאָר מָאָל אַטְרָאָט גַּעַנְעָבָן. מַעָּרִי
איַז גַּעַנְגָּעַן צְוֹאַמְּעַן מִימַּט אִים.
שְׂוֹאַרְצָוֹן איַז אַמְּנַעַגְנָגָעַן אַיְבָּרָעַן צִימָעַר הַיּוֹן אָוֹן
הָעָר. מַעָּרִי האָט זִיךְ נַאֲכָנְשַׁלְעָפֶט נַאֲךְ אִים אָוֹן איַז
אוּיךְ גַּעַנְגָּעַן.

מַעָּרִין איַז דִּי שְׁפִילַ אַזְוֵּי גַּעַפְעָלַן גַּעַוְוָאָרָן, אָז זִיךְ האָט
צְוֹמָאַרְגָּנָס נַאֲךְ אַמְּאָל דָּאַסְוּלְבָּעַ גַּעַטָּאָן.
אַזְוֵּי האָט זִיךְ מַעָּרִי עַטְלָאָכָּעַ טָעַג נַאֲכָנְשַׁלְעָפֶט
נַאֲכָז חֻנְטַ, בִּיז זִיךְ האָט זִיךְ אוּיְגָעַלְעָרָנָט אַמְּנוֹן אַלְיָוָן.

זִיךְ חֻנְטַעַן.

— וְאַלְסָט וּוּלְן הַיּוֹדָעַן זִיךְ גַּעַשְׂוִינָט,

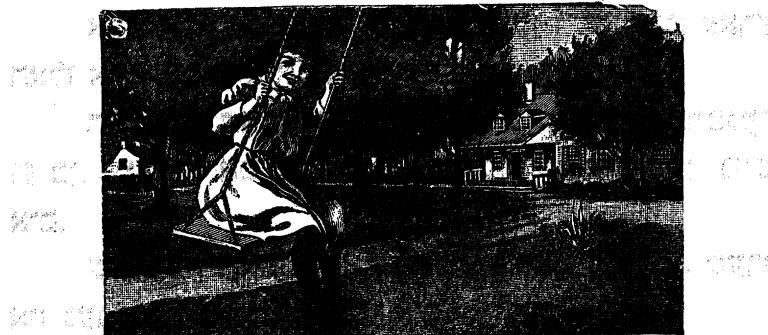
זִיךְ הַיּוֹדָעַן אֹוִיפָּא וּוּגָן ?

— גַּעַוְוִים, וּוּ גְּוָטַעַם מַזְוַדְאָךְ זִיבָּן

זִיךְ הַיּוֹדָעַן חַיְן-צָדְקַה !

אַ שְׁפָרְוָנָג אַרְוִוָּת, אַזְשָׁ אַיְבָּעַר וּוָאָנָט, —

דוֹ זַעַמְטַ דִּי נַאֲנְצָעַ וּוּלְטַ :

די בײַמער, טיכָן, שעפָּסָן, קִי,

אלְצָדִינָג אַרוֹם אֵין פָּעָלָד.

אַ שְׁפָרָונְג — דָו זַעַטְמָטְדִי דַעֲכָעֶר בְּרַזְוִין.

דוֹ זַעַטְמָטְדִּעְמָן נַאֲרַטְנָן גְּרִין.

אַ דְּרִיךְ — דָו פְּלִיסְטָמָן גָּאנְץָשְׁנָעָל אַרְוִוָּה.

אוֹן וּוַיְגַסְטָן זִיךְ הַעֲרָאָן הַיּוֹן.

איַן שְׁוֵילְ אַרְבִּין.

סְשַׂלְאַגְמָטְ דָעַרְ זַיְגַעַד... שָׁא... שְׁוַיְן אַכְטָם.

סְאַיְזָ פָאַרְנָאַנְגָעָנוּ שְׁוַיְן דִי נַאֲכָטָם.

כָּאַטְשָׁ עַס וּוַיְלָטְ זִיךְ לִינְגָ נַאֲרָ,

אַבְעָרְ אַוִּיפְשָׁתְיָ� מוֹזָ מַעַוְ דָאָרָ.

נוֹטְ גַעַטְרַאַכְטָ אָוָן נִיטְ גַעַרְעַדְטָ,

שְׁפְרִינְגְ אַיךְ גַלְיִידָרְ אַרְאָפְ פָוְ בְעַטְ,

טוֹ דִיְיַקְלַיְיַדְעָרְ אָוָוְפָ זִיךְ,

אוֹן צָוָם הַאַנְטַפָּאָסְ לְוִיְפָ אַיךְ גַּיְדָ.

דִּין גָּוֹאַשָּׁן, שִׁין פָּאַרְקָאַמֶּט,
נִימָּט גָּעַשְׂתָּאָנָעָן, נִימָּט גָּעַזָּאַמֶּט,
גְּרִים אֵידָלְעָמָעָן אֵין הוֹי
לִיב אָונָ פְּרִינְדְּלָאָד, קְלִיָּוָן אָונָ גְּרוּוּס!
אָט דִּי מָאָמָע פְּרִישְׁטִיךְ גִּימָט,
כָּאָפָּ אֲבִים אָונָ נָעַם אָוִיךְ מִיט!
נִימָּט פָּאַרְשְׁלָאָפָּן! עָד, וּוּ גּוֹט! ...
פְּרִיְּלָאָד, פְּרִיְּלָאָד אָונָ מִיט מָוָט
כָּאָפָּ דָּאָס רָעַצְּלָאָ, וּוּאָס אֵיזְ פּוֹלָא.
שְׁנָעַלְעָר, שְׁנָעַלְעָר גְּלִיכְ אֵין שָׁוָּל.
אַיְינָס אָונָ צְוּוּיָּה, אַיְינָס אָונָ צְוּוּיָּה
שְׁפְּרִיוּ אֵידָהָסְטִיךְ אַוִּיפְּן שְׁנָיָה.

עַנְיָן.

עַנְיָן הָאָט זַיְעַר גָּוֹיָאָלָט קָאנָעָן לְיִיעַנָּעָן אָונָ שְׁרִיבָּן.
אָבָעָר אֵיר מָאָמָע אֵיזְ גָּעוּוֹן אָרִים אָונָ נִישְׁטָגָעָט קִיְּזָן
גָּעַלְתָּ צָוָּקוּפָּן אֵיר אָבוֹד, אָהָעֶפֶט, טִינָנָט אָונָ אָפָּעָן.
עַנְיָן אֵיזְ גָּעוּוֹן זַיְעַר אָוּמְעַטְּיָיךְ אָונָ זַיְהָאָט אַלְזָאָ
גָּעַטְרָאָכְט, וּוּי זָאָל זַיְהָ אַוִּיסְלָעָרָנָעָן לְיִיעַנָּעָן אָונָ שְׁרִיבָּן
אָונָ אָבוֹד אָונָ אָהָעֶפֶט.
איַיְינָמְאָל לְיִופֶט זַיְהָ צָוָּאוֹר מָאָמָעָן וְשָׁעָר אָפְּרִיאִיד
לְאָכָע. אֵין הָאָנָט הָאָט זַיְהָאָלָטָן אָצְוּיְינָלָפָן אָ בְּוּיָם.
— מָאָמָע! — הָאָט זַיְהָ אַוִּיסְגָּעָשְׁרִיעָן, — אָט דָּאָס

צוויניגל וועט זיין מײַן פֿעָן אָוֹן דער זָאָמֶד, וּוְאָם אָוִיפּ אָוֹן-
זָעֵר הוּאַת, — מײַן פֿאָפּּוֹר. קּוּם, מָאָמָע, לְעָרוֹן מִיד שְׁרִיבִין
אוֹן לְיִעְנָעַן אָוִיפּ דָעַם זָאָמֶד.
די מָאָמָע הָאָט גַּעֲנוּמָעַן דָּאָס צְוִינִיגָּל אָוֹן אָוִיסְגָּעַ-
פִּירֶט אָוִיפּ דָעַם זָאָמֶד די בּוֹכְשְׁתָאָבָן : אַ, בַּ, גַּ, דַּ — אָוֹן
הָאָט זַיִן גַּעֲזִיזָן דָעַר קְלוֹנְגָּעַר אָוֹן פְּלִינִיסְקָעַר עֲנֵיַן.
אָזְוִי פְּלִעְגָּמֶט די מָאָמָע זַיִן דָעַרְנָאָךְ לְעָרְנָעַן אָוִיפּ דָעַם
זָאָמֶד יְעָדוֹן טָאגַן. אָוֹן אַיִן עַטְלָאָכָע וּוְאָכוֹן אַרְוּם הָאָט שְׂוִין
עֲנֵי גַּעֲקָאנְטַן לְיִעְנָעַן אָוֹן שְׁרִיבִין.

שריבנדיש איז זאמד.

בְּבִינוֹ שׁוֹיו אָיו שׁוֹל הַיְנֵט גַּעֲוָעָן.

הונכת וו די נאר גרויסע מויידלאך.

שטעקעלאך שרייבט זיך מיר גראינגעער :
כגיאב בלזוי איזו שרייב מיטזן פינגעער,
וואערט באַלד א שטעקעלע פארטיך.
מאמעלע זאנט : „ס'אי גרויס ארטיך !“
פונקט אווו שרייבט פאָפָא ביכער,
נאָר מיט טוינט שרייבט זיך אַים ניכער.

אַרְבָּעַת אֹוֹ שְׁפִילַ.

עם איז געווען אַ שיינער פרילינגטאגן.

די פוייגלען האבן געוזנגען אוית דֵ שְׁפִיצֶן פֿוֹן די
ביימער.

די פעלדער זינגען געווען פֿוֹל מיט בלומען.

די נְלַעֲקָעַלָּאָד אֹוֹן די רָאַמַּאַשְׁקָעַ-בְּלִימַעַלָּאָד האבן
אַרוֹפְּגַעַקְוִקְט צַוְּ דָעַר לִיכְטִיקָעַר זָוָן.

די זְוָמַעַר-פִּינְגָּלָאָד אֹוֹן די בִּינְעַן זְיַינְעַן אָמְגָעַ
פְּלוֹינְג אַיבָּעַר די בלומען אֹוֹן גַּעַזְעַן זְיוּעַר זְאַפְּט.

עַנְיַ אֹוֹן גַּעַזְעַן אַיבָּעַרְז פְּעַלְד.

„אַ, וַיְיַ וַאֲלַט אַיךְ גַּעַזְעַלְט, אַיְינְעַר זָאַל זִיךְ שְׁפִילַן
מִיט מִיר!“ — האט זַי אַ זְיַיפְּצ גַּעַזְעַבָּן.

פְּוֹנְקַט דַעַמְאַלְט האט זִיךְ אַ בִּין אַרְאַפְּגַעַלְאָזָן אוּתַ
אַ בלימעלען.

„טַיְיעַרְעַ בִּין! — האט עַנְיַ

אוַיסְגַּנוּרְוָפָן. — אַיךְ בִּין אַזְוִי צַוְּ

פְּרִידְן, וּזְאַם אַיךְ האַב דִּיךְ גַּעַזְעַלְט
טְרַאְפָן. דַו בִּיסְט גַּעַקְוּמָעַן שְׁפִילַן

זִיךְ מִיט מִיר?“

— „בָּזָו, בָּזָו! — האט די

בִּין גַּעַזְעַגְט. — אַיךְ האַב נִיט קִינְ

צִוְּת צַוְּ שְׁפִילַן מִיט דִוְר. די בלוי-

מעַן זְיַינְעַן פֶּל מִיט האַנְּמַ, אֹוֹן אַךְ מוֹן אַים הַנִּינְמַ אַוְיַף-

קְלִיבָּן.“

ענִי אַיְוָן אֹמֶעַתִּיקָע אָוֹעֵק וַיְיִתְעַר מִיטֵּץ וַעֲגָן.
 — „פְּרִילָאכָעֶר, לְעַבְדִּיקָעֶר!“ — הָאָט אַ רָּאֶב
 אַרְאָפְגָּנְעָקְרָאָקָעֶט צָו אַיר פָּוּן וַיְיִנְסַט אַוְיְפִּז בּוּם.
 „נוֹט מַאֲרָנָן, הָעָרָ רָאֶב! — הָאָט עַנִּי גַּעֲזָאנְט. — עַם
 וַעֲטַמֵּיד וַעֲרָזָן פְּרִילָאכָעֶר, וַעֲזָדוֹ וַעֲסַט אַרְאָפָ אָוֹן שְׁפִּילָן
 זַיְד מִיטֵּיד. אַיךְ הָאָב גַּעֲבָעָטָן דֵּי בֵּין, אַבָּעָר דֵּי בִּינְעָן
 זַיְנָעָן דָּאָךְ שְׁטָעָנְדִּיק פָּאָרְנוּמָעָן.“
 — „אַיךְ בֵּין אַוְיְד פָּאָרְנוּמָעָן. — הָאָט דָּעָרָ רָאֶב גַּעַד
 זַיְאָנְט. — בֵּין מַוְּרָ אַיְן נַעֲסַט זַיְנָעָן פָּאָרָאָן פִּיד בְּלֹוִיעָ אַוְיְעָ
 לְאָרָ. אַיךְ דָּאָרָפָ זַיְד וַאֲרִימָעָן מִיטֵּידָן וַיְיִכְּבָּרָ בְּרוּסָט.
 בְּעַסְעָר בְּעַט דֵּי וַעֲוֹוּעָרָקָע צָו שְׁפִּילָן זַיְד מִיטֵּידָן.“
 עַנִּי אַיְוָן צְוָגָעָנָגָע צָו דָּעָרָ וַעֲוֹוּעָרָקָע אָוֹן גַּעֲזָאנְט:

„לִיבָּעָ גַּרְוִיעָ וַעֲוֹוּעָרָ“
 קָעָ! שְׁפִּילָן זַיְד נַיְטָ אַגְּנָנָצָן
 טָאָגָ דָּאָרָטָן אַוְיָה דֵּי בֵּיןָ
 מַעַר. קָוָם, שְׁפִּילָן זַיְד אַ
 בִּיסְלָ מִיטֵּיד. אַיךְ וַעֲלָ
 דִּיר גַּעֲבָן אַשְׁיָּוָן שְׁטָוִינָגָן
 אָוֹן וַעֲלָ דִּיר גַּעֲבָן עַטָּן קְעָרְנָעָר אָוֹן נִים.“
 — „אַיךְ שְׁפִּילָן זַיְד נַיְטָ, מִידְעָלָעָ! —
 הָאָט דֵּי וַעֲוֹוּעָרָקָע גַּעֲזָאנְט. — דָּאָט לְוִיָּה אַיךְ צָו מִידָּ
 אַהֲרִים אַיְן דָּעָם אַוְיְסָגָעָהוּלָטָן בּוּם.
 „הָעַרְסָט נַיְטָ, וַיְיִמְינָעָ קִינְדָּעָרְלָאָרָ רָוּפָן מִידָּ? אַיךְ
 דָּאָרָפָ זַיְד גַּעֲבָן עָסָן לְעַרְנָעָן זַיְד לְוִיָּפָן אָוֹן שְׁפָרִינָגָן.“

ענִי אַיְזָן עֲוֹנֶקֶלְאָפֵן צָוָם טִיכָּל, וְאָסָם הָאָט גַּעֲרוֹד
גַּעַן אַיְבָּרֶץ לְאַנְקָע.

„שְׁטָעַל זַיְד אֲפֵף אַוִילָע, טִיעָר טִיכָּל! —
הָאָט זַי אַיְסָנֶעֶרֶפֶן. — אַיְד ווֹילָע, דַו אַלְסָט זַיְד אַפְּשָׁטָעַלְן
אוֹן שְׁפִילָן מִיטָמֵיר; דַו הָאָט נַאֲרַנִּישָׂת וְאָסָם צַו טָאָן.“
— „פָּאַרְוּאָס? — הָאָט דָּאָס טִיכָּל גַּעֲוָאנְט. — אַיְד
הָאָב שְׁוִין גַּאַר וְאָסָם צַו טָאָן.

„אַט טְרִינֶק אַיְד אָן דַי גַּרְאָן אוֹן דַי בְּלוּמָעָן אַוִיפֵּז
לְאַנְקָע; אַיְד מַאֲך אַפְּלָאָצָּפָר דַי פִּישָׁ צַו שְׁוִימָעָן; דַי
קַי קְוּמָעָן טְרִינְקָעָן מִינָן קְלָאָר וּוָאָסָעָר, אוֹן דַי עַנְטָלָאָר
קְוּמָעָן שְׁוִימָעָן אַהֲרָר.

„אַיְד הָאָב נִיטָקְבָּן צִוְיט אַפְּצָוּשָׁטָעַלְן זַיְד, אַיְד דָּאָרָה
לְוִיפָּן דְּרִיבְיָעָן דַי מִילְּ-דָאָר.“

ענִי אַיְזָן גַּעֲשְׁטָאָנָעָן אַ קְוָדָצָע ווֹילָע, גַּעֲטָרָאָכָט
עַפְעָם אוֹן אַיְזָן עֲוֹנֶקֶלְאָפֵן אַהֲרִים צַו דָעַר מַאֲמָעָן.
„מַאֲמָעָן! — הָאָט זַי אַיְסָנֶעֶרֶפֶן. — אַיְד ווֹילָע אַיְד
אַרְבָּעָטָן. זַע, לְאֹז מִיד הַעַלְפָן דִיר אַיְזָן דִין אַרְבָּעָט.

„אַיְד הָאָב גַּעֲבָעָטָן דַי בֵין אוֹן דָעַם דָאָב אַיְזָן דַי זַוְעָד
וּוְעַרְקָע אַיְזָן דָאָס טִיכָּל צַו שְׁפִילָן זַיְד מִיטָמֵיר. אַבְעָר זַיְיָ
זַיְנָעָן צַו פָּאָרְנוּמָעָן אוֹן זַיְנָעָן צְוָפְרִידָן מִיטָמֵיר אַרְבָּעָט.
„אַיְד דָעָה, אוֹ מִיד וּוּט אַיְד זַיְן פְּרִילָאָר אַיְזָן אַיְד
וּוּלָע אַיְד זַיְן צְוָפְרִידָן, וּוּלָע אַיְד וּוּלָע זַיְן אַזְוִי פָאָרְנוּמָעָן
וּוּי אַבְיָן.“

א קלונער ענטפער.

1

א מאן איז געוגאנגען אין וועג. ער האט געדארפט אין א דערבייאכ שטעל. גוינידיק, איז ער צונגעקומווען צו א פלאז, וואו דער וועגן צעטהיילט זיך און גוינט אין צווין ריבטונגגען : אינגע רעכטם, די אנדערע לינקם.

אימ איז צום ערשותן מאל אויסגעקומווען צו זיין אין דער געננט, און ער האט ניט געוואוסט, מיט וועלכו וועגן צו גוינן.

אויפֿץ שיזהווען איז געוזסן א אינגל און האט זיך געשפֿילט. גוינט צו אים צו דער מאן און פרענט : „זאג מיר, קינד, דורך וואסער וועג גוינט מען אין שטעל אַריין ?“

— דורך ביזודע. — האט דער אינגל קאלטבלוטיך גענטפֿערט. — נאר אינגער פון זי איז א קורצער און א וויטער, און דער אנדערער — א לאנגער און א נאענטער. דער מענטש איז אוווק מיטז קורצן וועג. אבער וועג ער איז צונגעקומווען נאענט צום שטעל, האבן אים גער-טעןער און סערדר פארצויומט דעם וועג. א צויט האט ער דאסטן אַרומגעבלאנזישעט, און ענדלאך האט ער זיך געמוות אומקערו צוריך.

וועו ער איז געקבמען צום שינידווונג, האט ער נאָר
דארטן געפונגען דעם אינגל זיצנדייק. גויט ער צו אים צו
אוּן זאגט אים :

„פארוואָס האַסְטּוּ מֵיר אַפְגַּעַנְאַרְט ? צי דען האַסְטּוּ
נִיט גַּעֲוֹוָאָסְטּ, אָז גַּעֲרְטַעְנָעָר אָזָן סַעְרָעָר רַיְנְגָלְעָן אַדְוּם
דָּאָס שַׁטְּעַטְלָ אַוְיָף אַט דָּעַם וּוּעָג ? וּוְאָרוּם האַסְטּוּ מֵיר
גַּעֲזָאנְטּ, אָז דָּעַר וּוּעָג אַיז אַקְוַצְעָר ?“
— אַזְּ אֶאָב אַנְיָיךְ דָּאָר גַּעֲזָאנְטּ, אָז דָּעַר וּוּעָג אַיז אַ
קוֹרְצָעָר אָז אַוְיִיטָעָר. — האַט דָּעַר אַינְגָל גַּעֲעַנְטַפְעָרָט
מִיט אַ שְׁמִינִיכְלָן.
דָּעַר מִאָן האַט אִיצְטּ פַּאֲרַשְׁטָאָנָעָן, וּוּי קְלוֹג דָּאָס
קִינְד האַט אָים גַּעֲעַנְטַפְעָרָט. ער האַט זִיד אַיְנָגָעָבוֹין,
אַקוֹש גַּעֲטָאָן דָּאָס קִינְד אָז גַּעֲזָאנְטּ :
„וּוְאוּיל אַיז צו דָּעַר שַׁטְּאָטּ, וּוְאָס האַט אַזְעַלְכָעָן קְלוֹן
גַּעֲקִינְדָעָר.“

טריקנט דעם צוקער.

סֻעַם האַט זַיְעַר לִיב גַּעֲהָאַט זַיְסָע זַאָכָן.
אוּוְינְמַאָל האַט זַיְן מַאְמָע אִים גַּעֲהִיּוֹן גַּיְיָן אַיז קְרָאָס
אוּן בַּרְעַנְגָעָן אַ פָּוְנָט צַוקָעָר. סֻעַם האַט אַלְעַמְאָל לִיב
גַּעֲהָאַט צו גַּיְיָן אַיז קְרָאָס אוּן נַאָר מַעַר, וּוּעָג ער האַט

געדארפט ברענגן ערפער איז זיסע זאך. ער איז שנעל געללאפּן, גענומען דעם פונט צוקער און איז גענאנגען אהנים.

אויפֿז וועג האט סעם דערזען, ווי א גאנקערער שוווענקט אראפּ די שמוץ פון די נאנסן מיט א שטראם זואסער. עם האט זיך אים פארוואאלט לאו דעם נאנסן קערער אפשווענקען אים אויך זינגע שיך, זואס געגען געוווען פארשטוויבט.

ער איז גענאנגען און אונטערגעשטעלט זינגע שיך אונטערין שטראם. דער גאנקערער האט הערוואיל אדרז נעמטאנו די רעד און האט פארנעצעט סעמען צוזאמען מיטיז פונט צוקער, זואס ער האט געטראגן.

2

סעם איז צוגעללאפּן צו א גאניק און זיך געועצט אפּטריקענען זינגע קליעידער. ער האט אויך אויפֿגעפענט דאס זעהלע מיטיז צוקער, ערשות עם איז געוווען איינ-נאנצן פארנעצעט.

ווען סעמים מאמע האט דערזען, איז איד זו זימט זיך צו לאנג, איז זי אים גענאנגען זוכן. און ווי גראום איז געוווען איד פארוואונדרונג, ווען זי האט דערזען, ווי סעמי זיצט און עסט דעם צוקער. זי האט זיך אויף דעם ניט גערויכט.

— וואפֿ טומטו דאמֿ, סעמי? פָּאַרְוֹאַסֿ עַסְטּוֹן דעם
צוקער? — האט זי אים געפרענט. — אַיִדְעַן זֶה צוקער?
— אַיִד, עַסְטּוֹן, מַאֲמָע! — האט סעם געונטה
פָּעַרְטַּן. — דער גָּאַסְנְקָעַרְעַרְטַּה האט מיך פָּאַרְשְׁפְּרִיצַּט אָנוֹ
פָּאַרְנְעַצְּטַה דעם צוקער. זיין אַיִד דָּא אָנוֹ זַיְגַּ אַיִסְטַּדְעַם
וּזְאַסְעַרְטַּה פָּוֹנְטַּם צוקער, עַר זָאַלְעַן צְרוּרֵיכְךָ טְרוֹקוֹן.

דער הוֹנְגַּעַרְיוֹחַעַר אַרְאַבָּעַר.

אָן אַרְאַבָּעַר, האט גָּעוֹוָאנְדְּרַעַט אִין אַ וַיִּסְטְּעַנְיִישׁ.
ער אִין גָּעוּוֹן הוֹנְגַּעַרְיךָ. שְׂוִין צְוּוִיְּ טָעַג, וַיַּעֲמַד אִין בֵּין
אַיִם אַיְסְגַּעַנְאַנְגַּעַן, זַיְנַן גָּאנְטַּעַסְנוֹאָרגָן.
אוֹיפִּזְן דְּרִיטַּן טָאג אִין עַר צְגַעַקְוּמַעַן צָו אַ בְּרוֹנְעַם,
פָּוֹן וּוּלְכַּן דַּי דְּרוֹכְגַּיְעַר טְרִינְקַעַן אָנוֹ גַּיְעַרְעַ קְעַמְלַעַן.
ער דָּאַטְן פָּוֹן דָּעַר וּוּיְטַן דְּעַרְזַעַן אוֹיפִּזְן זָאַמְדַּבְּ בְּיִם בְּרוֹדְעַן
נָעַם אַ וַעֲקָלָעַן.

ער האט זַיְד שְׁטָאַרְקַּעַר דְּעַרְפְּרִוִּיטַּן. עַר האט גַּעַד
טְרָאַכְטַּן: „דָּאַס מַזְוַן זַיְנַן אַ וַעֲקָלָעַן מִיטַּ בְּרוֹוִיטַּ אַדְעַרְעַד מִיטַּ
טְוִוְּתְּלַעַן, וּזְאַס אַיְינְגַּעַרְטַּה דַּי דְּרוֹכְפָּאַרְעַרְטַּה האט פָּאַרְלַאַרְן.
אַיְצַטְן וּוּלְ אַיִד שְׂוִין שְׁטִילְעַן מִינְזַן הוֹנְגַּעַרְטַּה.
ער אִין צְוַונְעַלְאָפַן צָוָם וַעֲקָלָעַן אָנוֹ עַס אַוְיְפְּגַּעַהוּיּוֹן.
ער האט אַ מַאֲפַגְּגַעְטַּאַזְנַן עַרְשַׁטְּ עַמְּ לְיִנְגַּן קָאַרְטַּן עַפְעַם
אוּלְלַבְּעַן קְלִינְגַּעַן קְיִילְאַכְּרִיקְעַן זַאַכְנַן.“ נִימְטַ קְבִּינוּ בְּרוֹוִיטַּ אָזְנַן

ניט קיין טויטלען, — האט ער א טראכט געטאן, — דאס
מו זיין קלינגע יאנעדעם. נאר עם מאכט ניט אוים : איך
וועל דערמיט אוייד קענען שטילן מײַן הונגער ווי עם אין.”
ער האט מיט ציטערנדיקע הענט געעפנט דאס
זעקלען. ער האט א קוק געטאן און אויסגעשריען :
“ס'אראן אומגליך לאכער איך בין ! ניט קיין יאנעדעם
זינען דאס, נאר פערל !”
אונ ער האט מיט צאָרָן אָוּעֲגַעְשֶׁלִידְעָרְטָן דאס זע-

קעלע מיט די פערל.

א גוטער דאָקָטָעָר.

מאמע זאנט : איך זיין א דאָקָטָעָר.
בּוּוֵיל ניט ; אַיכְלַיְלַן דאס ניט זיין ;
וּוַיְלַן אָדָקָטָעָר אַיז אַשְׁלַעַכְתָּעָר,
נָאָר ער קוֹקְטָן אַיז הַאַלְוָן אַרְיִין.
אוּ ער קוּמָט צוֹגְנִין צוּ קִינְדָּעָר,
שְׁטַעַלְתָּעָר פְּאָקוֹן, טוֹטָעָם וּוּוּיָה.
מְעַדְצִינְגָּן שְׁוֹוָאָרְץ אַון בִּיטָּעָר
הַזְּוִיסְטָעָר מְאָמָעָס גַּעֲבָן זַיִן.
אַון אַיז בְּעַטְלַן הַזְּוִיסְטָעָר לְגִינְגָּן,
זַוְעַן די זַוְעַן אַין דְּרוֹוִיסְן שְׁוִינְטָן,
קָעָן מַעַן זַיִד אַין בָּעַטְמָט שְׁפִילְן.
בְּהַאָבָּדָעָר דָּעָם דָּקָטָעָר פְּיִינְטָן.

אויב איך מזון זיין א דאקטער,
איך א גוטער דאקטער זיין ;
איכל הייסן אלע קינדרער
גין אין דרייסן, שפילן פיין.

טשאקלאר וועל איך הייסן עסן,
ווײַפְּיל יעדער אינגל זיל ;
און פון פֿלְעַשְׁלָאָר מעדיצינען
זאל מען מאכן זיך א שפְּיל.
פֿילן ביטער צום שלינגען
וועל איך הייסן מאכן זים ;
און אין דרייסן זאלן קינדרער
אומלייפְּן מיט חוילע פֿים.
אלע קינדרער וועל איך נעמען
אין מײַן „אָוֹתָאָבִיל“ אָרְצֵין
און אלַיְין זוי לאָן פֿירָן,
ווען איך וועל א דאקטער זיין.

די אלטישקע און דער דאקטער.

און אלטע פרוי אויז געוואָרָן בלינֶד. האָט זי געדופֿן
א דאקטער און מיט אַים אָפְּגָנְעָרָעָט אָזְוִי :
אויב ער וועט זי אויסהיילַן און זי וועט צורייך זענען
דיך וועדען, זוי פְּרִיעָר, וועט זי אַם גוֹט באָצָאָלַן. און אויב

ער וועט זי נית אויסהיגילן, און זיוועט בליזבן בלינד, וועט

זי אים נארנישט נית געבן.

דעך דאקטער האט אינגעשטימט. ער האט אנד געהיבן אリンצוקומען צו דעך אלטעד פרוי און הוילן איר די אויגן. אבעך דערויניל האט ער ביסלאכובוינז אועקי-

געטראן פון איר הויז אלז, וואם דארטן איז געוווען. ענדלאך האט זיך דעם דאקטער אינגעגעבן אויס-צחוהילן די פרוי און מאכון, זי זאל צוריק גוט זען. דעך מאלט האט ער געבעטען, זי זאל אים באצאלן, זי זי האבן אפנערעדט.

די פרוי, וועלכע איז צוריך געווארטן זענדיה, האט באמערכט, איז בי איר אין שטוב איז נארנישט נית געד בליזבן פון די אלע זאכון, וואם זייןען דארטן געוווען. און ווען דעך דאקטער האט בי איר געבעטען באצאלט, האט זי אים אפנעלילוינט פון טאג אויף טאגן.

האט דאס דעם דאקטער פאודראסן, און עד האט זי געדופן אין געריכט.

פרענט בי איר דעך ריבטער:

— איז דאס ריכטיך, און דו האסט פארשפראָן דעם דאקטער צו באצאלן אים גוט, ווען ער וועט דייך האבן אויסגעעהילט?

— יאָ, דאס איז ריכטיך; — האט די פרוי גענט-פערט: — איך האב אים פארשפראָן צו באצאלן, אויב ער וועט מיר אויסהיגילן די אויגן אווי, און איך זאל מיט

גוי זען, ווי פרייער. אַישׁט זאגט ער, אָז ער האט מיד אוים־
געהנילט; אֶבער אִיךְ זאג, אָז דאָס אַיז נוּט רִיכְטִיךְ, ווַיֵּלֶךְ
איידער אִיךְ בֵּין בְּלִינֶר גַּעֲוֹאָרוֹן, הָאָב אִיךְ גַּעֲקָאנֶט זען
בַּיִּמְרֵא אַיז הוּא פָּאָרְשִׁידְעָנָע וְאַכְּנוּ אָוֹן מַעֲבָל, אָז אַיצְטַ
קָאָז אִיךְ גַּאֲרְנִישֶׁט נוּט זען פָּוּן דָּעַם אַלְעָם.

אַ קְלוֹנָעָר מַעֲנָשׁ.

אַ מאָן האט געהאט אַ הוּא מיט אַ הוּא. אַינְגָמָל
הָאָט ער גַּעֲוֹאָרְפָּו שְׂטִינוּנָעָר פָּוּן זַיִּוּן הוּא אַיז גַּאֲסָמָן
גַּיִּיט פָּאָרְבִּי אַ קְלוֹנָעָר מַעֲנָשׁ אָז זַגְּטָמָן אִים:
— נַאֲרָדו אַינְגָנָע! וּוְאָס וּוְאָרְפָּסָטוּ שְׂטִינוּנָעָר נוּט
פָּוּן דִּינְיָה אַיז דִּינְנָעָם?
דָּעַר בַּאַלְעָבָּאָס פָּוּן הוּאָט הָאָט זַיִּד אַוְסְגָּעָלָאָכָּט
פָּוּנָמָּעָנָשׁ אָז גַּעֲטָעָר גַּעֲטָאָז זַיִּוּן זַאְדָה.
אַיז אַ צְיִיט אָרוּם אַיז דָּעַר בַּאַלְעָבָּאָס פָּוּן הוּאָז אָרִים
גַּעֲוֹאָרוֹן. עַמְּ אַיז גַּעֲקָומָעָן דָּעַרְצָוּן, אָז ער הָאָט גַּעֲמוֹזָמָּת
פָּאָרְקוּיפָּן זַיִּוּן הוּאָז מִיטָּזָהָוּת:
אַינְגָמָל נַאֲכָרְעָם, הָאָט ער, גַּיִּעְנָדִיגּ אַיז גַּאֲסָמָן זַיִּד
פָּאָרְטְּשָׁעְפָּעַט אַז דִּי שְׂטִינוּנָעָר, וּוְאָס ער אַלְיָיָן הָאָט אָרוּסָה
גַּעֲוֹאָרְפָּו. ער אַיז גַּעֲפָאָלָן אָז זַיִּד גַּוְתָּמָעָן צְעַשְׁלָאָן.
דָּעַמְּאָלָט הָאָט ער זַיִּד דָּעַרְמָאָנָט אַז דִּי, וּוּעְרְטָעָר
פָּוּן יְעַנְעָם קְלוֹנוֹ מאָז אָז גַּעֲזָאָנָט: "רִיכְטִיךְ הָאָט באָ"
מַעֲרְקָתְּ יְעַנְעָרָה קְלוֹנָעָרָה מאָז, נַאֲרָא אִיךְ דָּאָבָן זַיִּגְעָן וּוּרְעָן
טָעַר נוּט פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן."

דָּרְיֵי מַאֲלָא שְׁפְרוֹנָג.

אָאִיד אַיְזַ אַמְּאַל נַעֲקָוְמָעָן אַיְזַ אַפְּרַעְמָדָעַר שְׁטָאַט. פַּאֲרַפְּאַרְטַּעַר אַיְזַ אַנְאַסְטְּהַוִּין. נַעֲפִינְטַּעַר דָּאַסְׂ הַוִּין פּוֹל גַּעֲפַאְקַט מִוּטַּגְּנַעַסְטַּמְּ, וּוֹאַסְׂ זַיְצַן דַּאְרַט אַיְזַ עַנְנַשְּׁאַפְּטַּמְּ. זַעַצְטַּעַר זַיְדַּ אַוִּיךְ.

אַפְּגַעַנְגָעַסְטַּמְּ אַוִּין אַפְּגַעַטְרוֹנְקַעַן, וּוֹילְעַר דַּאְרַט בְּלִיבָן אַיְבָרְנַעְכְּטִיקָן. דַּי גַעַסְטַּעַר אַבְּעַר הַאַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ, וּוֹיְזַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ. נַעַשְׁמַעְקַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ. רַוְפְטַּעַר זַיְדַּ צַו אַיְם אַפְּ אַיְינְגַעַר פּוֹן דַּי גַעַסְטַּמְּ : — לִיְבָרְ פְּרִינְד ! בַּי אַנוֹן אַיְזַ שַׁוִּין אַוִּין אַפְּגַעַעַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ, אַוִּין מַעַן נַעַמְטַמְּ נַעַמְטַמְּ צַו קַיְינְגַעַר אַיְזַ נַאֲכְטַלְעַגְעַר, בַּיְזַעְרַעַר טַוְטַמְטַמְּ נַעַמְטַמְּ דָּרְיֵי מַאֲלָא שְׁפְרוֹנָגְפּוֹנְמַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ צַו דַעַר טַרְמַטְדָּאַסְטַּמְּ.

— רַעַבְטַמְטַמְּ ! — זַגְעַטְמַטְדָּאַסְטַּמְּ אַיְדַמְטַמְּ. — אַיְךְ וּוֹיְסַמְטַמְּ אַבְּעַר נַעַמְטַמְּ, וּוֹיְסַמְטַמְּ טַוְטַמְטַמְּ דָּאַסְטַמְּ. זַאֲלָא אַיְינְגַעַר פּוֹן אַיְיךְ דָּאַסְטַמְּ מִידְפְּרַיְעַר בָּאוֹיְזַן, וּוֹלְעַל אַיְדַמְטַמְּ אַיְם נַאֲכְטַמְּן. תַּזְיִיבְטַמְטַמְּ זַיְדַמְטַמְּ דַעַר נַאֲסַטְמַטְדָּאַסְטַמְּ, נַעַמְטַמְּ אַיְיַוְנְגַעַר — אַוִּין עַר אַיְזַ שַׁוִּין אַיְזַ מַיְטַן צִימָעַר ; אַוִּין צְוֹוִיְינְגַעַר שְׁפְרוֹנָג — אַוִּין עַר אַיְזַ בַּיְזַעְרַעַר טַרְמַטְדָּאַסְטַמְּ ; אַוִּין דָּרְיַטְמַטְדָּאַסְטַמְּ שְׁפְרוֹנָג — אַוִּין עַר אַיְזַ פּוֹן יַעַנְגַעַר זַיְטַמְטַמְּ טַרְמַטְדָּאַסְטַמְּ.

כַּאֲפַטְמַטְדָּאַסְטַמְּ דַעַר אַיְדַמְטַמְּ אַוִּין פַּאֲרַשְׁלִיסְטַמְּ דַיְטַר אַוִּין זַגְעַטְמַטְדָּאַסְטַמְּ דַעַרְבִּי מִיטַמְטַמְּ אַשְׁמַיְיכְלַמְטַמְּ :

וּוֹאַסְטַמְטַמְּ עַמְתַמְטַמְּ הַאַטְמַטְגַעַטְמַטְדָּאַסְטַמְּ זַיְינְגַעַר, זַאֲלָא אַוִּיסְגַעַר צַו דַיְתַמְטַמְּ.

וּוֹעַר עַמְתַמְטַמְּ גַרְאַכְטַמְּ אַגְרַוְבַּר פְּאַרְטַמְטַמְּ אַזְנַדְעַרְגַעַר, פְּאַלְטַמְטַמְּ אַיְן אַיְרַאְלִיְינְגַעַר אַרְבִּינְגַעַר.

דער באקסער-כויום.

אמאל איז א אידישער געלערטער געפֿאָרן זיטְטַנְּז
דיך אוֹהֶה זין אוֹיְל אִין ווּגַן. דערזעט ער — אָן אלטער
מאָן שטיוּט אָן פְּלָאנְצָט אַ באַקְסָעָרְבּוּם.

פרענְט ער אַים : — אִין ווּפְֿילְיאָר אַרְומָן ווּעַט דָּעַר בְּוּם גַּעֲבָן
פְּרוֹכְט ? — אִין זִיבְעַצְיךְ יִאָר אַרְומָן. — האָט דָּעַר מאָן גַּעֲעַנְטַן
פֻּרְטָן.

האָט דָּעַר גַּעֲלָעָרְטָר גַּעֲלָאָכְט : — אִין עַם דָּעַן מַעֲגְּלָאָר, אָן דָּו זַאֲלָסְט לְעֵבָן נָאָר
זִיבְעַצְיךְ יִאָר ? גַּלוּבְסָטוּ, אָן דָּו ווּעַסְט נָאָר דַּעֲרַלְעֵבָן צָו
עַסְטָן פְּרוֹכְטָן דָּעַם בְּוּם ?

האָט אַים דָּעַר פְּלָאנְצָעָר גַּעֲעַנְטְּפָעָרְט : — אִיךְ הָאָב גַּעֲפָונְנוּ באַקְסָעָר אוֹיפָּה דָּעַם ווּלְטָן.
אוֹן אָזְוִי ווּי מִינְעָן עַלְטָעָרְן הָאָבָן גַּעֲפְּלָאנְצָט באַקְסָעָר-
בְּיוּמָעָר פָּאָר מָוָר, אָזְוִי פְּלָאנְצָי אִיךְ באַקְסָעָר-בְּיוּמָעָר. פָּאָר
מִינְעָן קִינְדָּעָר.

שְׁפִירִיכּוּעָרְטָר : — טַו אַנְדָּעָרְעָ אָזְוִי, ווּי דָו ווּאַלְסְט וּוּלְגַן, מַעַן זַאְל דִּיר טָאָן.
הָאָב לִיב דָעַם אַנְדָּעָרְעָ ווּי זַיךְּ אַלְיָוִן !

צוֹוִוַּיְיָ פְּלוֹגָן.

אֲ שְׁמֵידָה הָאָטָן גַּעֲמָאכֶטֶן צְוַוֵּיְיָ פְּלוֹגָן. עֶרֶת הָאָטָן זַיִן
גַּעֲמָאכֶטֶן אַיְן דַּעֲרוֹזָעַלְבָּעָר קַוְנוּנֵי אַוְ פָּוּן דַּעֲמוֹעַלְבָּן סַאַרְטָן
אַיְזָן.

אַיְינָנָעָר פָּוּן דַּיְ פְּלוֹגָן אַיְן אַרְיִינְגְּעַפָּאַלְן אַיְן דַּיְ הַעַנְתָּן
פָּוּן אֲ פָאַרְמָעָה, אַזְן דַּעַר פָאַרְמָעָה הָאָטָן מִיטָּן אַיְם גַּעַזְעָן
קַעַרְטָן זַיִן פָּעַלְדָּן. דַּעַר צְוַוֵּיְיָטָעָר אַיְן גַּעַלְבָּיָן אֲ גַּנְאַנְצָן

יַאֲרָלְיַיְנָן אַיְן אַיְזָן קְרָאָם. אַיְינָמָלָה הָאָטָן גַּעֲטַרְאָפָּן, אַז בַּיּוֹדָעָ פְּלוֹגָן הַאֲבָנוֹ זַוְּה
בָּאַגְּעַנְתָּן. דַּעַר פְּלוֹגָן, וּוֹאָם אַיְן גַּעַוּעַן בַּיִּים פָאַרְמָעָר,
הָאָטָן גַּעַלְאַנְצָטָן אַזְן גַּעַלְיוֹכָטָן. דַּעַר צְוַוֵּיְיָטָעָר, פְּלוֹגָן אַבָּעָר,
וּוֹאָם אַיְזָן אֲ גַּנְאַנְצָן יַאֲרָאְפָגְעַלְיַעַן אַיְן קְרָאָם, אַיְזָן גַּעַוּעַן
בָּאַדְעַקְטָן מִיטָּן רָאָסָטָן.

— זַאֲגָמִיר, פָּוּן וּוֹאָם גַּלְאַנְצָטָן אַזְיָ? — הָאָטָן דַּעַר
פָאַרְאָסְטָעָטָעָר, פְּלוֹגָן גַּעַפְּרַעַגְטָן זַיִן אַלְטָן בָּאַקְאַנְטָן.
— דָּאָס אַיְזָן פָּוּן אַרְבָּעָטָן. — הָאָטָן גַּעַעַנְטָפְּעַרְטָן דַּעַת
פְּלוֹגָן. — אַזְן דַּו בִּיסְטָן פָאַרְאָסְטָן, וּוֹנִילָן דַּו בִּיסְטָן אֲ גַּנְאַנְצָן
יַאֲרָאְפָגְעַלְיַעַן פּוֹילָן אוֹיפָן אַיְזָן זַיִטָּן.

הערבסטן

ס'איו דער הערבסט געקומען.
ס'וואעלקן בוים אוון בלום.
געלע בלעטער, זע איז,
וואלגערן זיך ארום.

ס'קומט א ווינט א קאלטעה,
פֿנִיפֿט א לידל צוּן,
אוֹן די אַרְיָמָע בלעטער
האָבָן נִיטְקִינְזֶן רֵוּן:

הַיְיכָן זַיךְן אוֹן טָאנְצָן
טוֹוּטָעָהָנוּת, אָן מָאָכָט;
אוֹן דָּעָר ווִינְטָדָע בְּיוּזָעָר
פֿנִיפֿט אָן שְׁפִילְטָן לאָכְבָּט.

פרילונגנדיך.

דָּעָר שְׁנָיו אִי צָעָנָגָנוּן,
דָּעָרוֹאָכְטָהָאָטָה די ווּעָלָט.
די זָוּן גִּיסְטָמִיט שְׁמְרָאָלָן
אוֹן שְׁמִינִיכְלָט אָן קוּוּלָט.

אוֹן שאָרָנוֹבִיוֹן קְוָמָעָן
די פִּינְגָל צְוָרִיק
מִיטְפְּרִיאַלָּאָכָע לִידָעָר —
טְשִׁירִיק אָן טְשִׁירִיק!

די פיר צויטן פון יאָר.

דאָס פעלד איז וויסט,
דער דען ניסט,
די פוינטן וויט.
ווײַז ווערט באַנְיִיט.
ווײַז צוּיסט די צוּיט?

די זוּן — זי גָּלִיט,
די לֵיפָע בְּלִיט,
אוֹפֶז טִיךְ — אָן אַיִּז,
דער מענשׂ הָיִו שְׁנִידְתִּים. דער שְׁטוּרָם בְּיוֹן שְׁרִיבִיט.
ווײַז צוּיסט די צוּיט?

די שטערן רענדלאָך.

1

אמָל איז געווען אַ קלִין מִידָּלָע. זי איז געווען
זַיְעַר, זַיְעַר אַרְוָם. אַיר פָּאָפָּא אָוֹן מַאְמָא זַיְנָעַן גַּעַד
שְׁטָאָרְבָּן. זי האָט נִיט גַּעַדָּאָט קִינְזִין צִימָעָר, וּוֹאָ צַו וּוֹאָיִד
גַּעַן, קִינְזִין בְּעַטְעַלָּע, וּוֹאָ צַו שְׁלָאָפָּן. אָוֹן צֻוּם עַמְּן האָט זַיְעַד
גַּעַדָּאָט נִיט מַעַר, וּוֹי אַשְׁטִיקָל בְּרוּיט.
הָאָט דָּאָס מִידָּלָע אַגְּנָעָטָאָן אַיר קלִין מאַגְּנָטָלָע
אָוֹן אַיר בְּלִוי הַיְמָעָלָע, הָאָט גַּעַנוּמָעָן דָּאָס שְׁטִיקָל בְּרוּיט
אַיְן דָּאָנָט אָוֹן אַזְוִוִּים אוֹיפָרָע וּוֹעַלְטָן זַוְּנָעָמָעָן,
מִיטָּן וּוֹעַמְּעָן צַו וּוֹאַיְנָעָן.
גִּינִּיט זַי אַזְוִי אָוֹן בְּאָגָעָנָט אָוֹן אַלְטָן מָאָן, דָּאָר אָוֹן

אַנְגָּנָה הַקָּרֶט. זֹאנְט צֹ אִיד דַעַר אַלְטָעַר מֵאָן : „מַיְיָד
דַעַע טַיְעַדְעַ ! נִיב מִיד דִין שְׁטִיקָל בְּרוּיט : אִיד בֵּין
זַיְעַר הַונְגָּרִיךְ.“

הָאָט דָּאָס מַיְיָד עַל גַּעֲנוּמָעָן דָּאָס שְׁטִיקָל בְּרוּיט אָוֹן
אַפְגָּנָעָבָן דֻעַם אַלְטָן מֵאָן אָוֹן אַיז אַלְיָוָן אַוּעֲקָגָנָאָנָגָעָן
וּוִיטָעָר.

2

גַּיְיַת זַי אָוֹן גַּיְיַת אָוֹן בְּאַגְּנָגָט אַוִּיפָּה דֻעַם וּוּגָן — אַקִינְד
שְׁטִינְיַת אָוֹן וּוִינְיַת.

„וּוָאָס וּוִינְסָטוֹ ?“ — פְּרָעָגָט דָּאָס מַיְיָד עַלְעַ.

— מִיר אַיז קָאַלְט ! — עַנְטָפָעָרְט דָּאָס קִינְד ; —
נִיב מִיד דִין בְּלוּי חִיטָעָלָע, וּוּלְאַ אִיד עַם אַנְטָאָן, וּוּעָט
מִיר זַיְן וּוֹאָרִים אַיז קָאָפְּ.

הָאָט דָּאָס מַיְיָד עַל אַרְאַפְגָּנָעָנוּמָעָן דָּאָס דִיטָעָלָע,
אַפְגָּנָעָבָן דֻעַם קִינְד אָוֹן אַיז אַלְיָוָן אַוּעֲקָגָנָאָנָגָעָן וּוִיטָעָר.

גַּיְיַת זַי אָוֹן גַּיְיַת אָוֹן בְּאַגְּנָגָט — נָאָך אַקִינְד שְׁטִינְיַת
אוֹן וּוִינְיַת אָוֹן צִיטָעָרְט פָּאָר קָעָלָט.

„וּוָאָס וּוִינְסָטוֹ ?“ — פְּרָעָגָט דָּאָס מַיְיָד עַלְעַ.

— אַ, מִיר אַיז זַיְעָר, זַיְעָר קָאַלְט ; — עַנְטָפָעָרְט
דָּאָס קִינְד ; — וּוּעָן דַו וּוֹאַלְסָט נָאָר גַּעֲוָעָן אַ גַּטְעָ אָוֹן
אַפְגָּנָעָבָן מִיר דִין מַאַנְטָעָלָע !
הָאָט דָּאָס מַיְיָד עַל אַוְסָגָעָטָאָן אִיד מַאַנְטָעָלָע,
אַפְגָּנָעָבָן דֻעַם קִינְד אָוֹן אַלְיָוָן אַוּעֲקָגָנָאָנָגָעָן וּוִיטָעָר.

3

גַּוִּינְטַן זַיְ אָנוֹי אָוֹן גַּוִּינְטַן אָוֹן גַּוִּינְטַן — עֲרֵישֶׁת-בִּים וּוּגַּן
שְׂמִינְיוֹת נָאָר אַ קִּינְדַּ, נָאָר אַ נַּאֲקָעְטַם, אָוֹן וּוּגַּנְטַה הַוִּידַּ.
„וּוְאָס שְׂמִינְיסְטוֹ דָּא אַ נַּאֲקָעְטַם? — פְּרֻעְנְטַ דָּאָס
מִינְיָדְעַלְעָ — אָוֹן וּוּאָס וּוּגַּנְסְטוֹ?“ — אַיךְ הָאָב גַּאֲרְנִישֶׁת וּוּאָס אַנְצּוֹטָאָגַן, אָוֹן מִיר אַיְזַן
כָּאַלְטַ, אַ, וּוּ קַאֲלְטַ! — הָאָטַדַּ אַסְטַמְּנַדְּגַעַתְּרַטְּמַטְּ. —
וּוּעַן-דוֹן וּוּאַלְסְטַמְּנַדְּגַעַתְּרַטְּמַטְּ מִיר נָאָר גַּעֲנְעָבָן דִּיזְוַן קְלִיְיָדְעַלְעָ אַנְצּוֹטָאָגַן!
הָאָטַדַּ אַס מִינְיָדְעַלְעָ אַוִּיסְגַּעַתְּאָגַן אַיר. קְלִיְיָדְעַלְעָ אַפְּגַעַתְּ
גַּעֲנְעָבָן דָּעַם קִינְדַּ אָוֹן אַיְזַן אַלְזְיַן אַיְזַן אַיְזַן הַעֲמְדָעַלְעָ אַוְעַקְעַתְּ
גַּעֲנְעָבָן וּוּנְטַעַר.

4

עַם אַיְזַן גַּעֲוֹעַן טוֹנְקַל, עַם הָאָטַדַּ גַּעֲבַלְאָגַן אַ קַּאֲלְטַעַתְּ
וּוּגַּנְטַן. דָּאָס מִינְיָדְעַלְעָ אַיְזַן אַרְבִּין אַ וּוּלְדַלְעַ צַוְּיָשַׁן דַּי
בְּיוּמַעַר אָוֹן הָאָטַדַּ וַיְדַדְעַטְעַ גַּעֲוֹיָלְטַ בְּאַהֲאַלְטַוְן פָּוּן וּוּגַּנְטַן.
זַיְ הָאָטַדַּ אַוִּיפְגַּנְהָוִיְבַן אַירְעַ אַוִּינְגַּן צָום חִימָל אָוֹן דַעַרְ
זַעַן דָּאַרְטַדְעַטְעַ דַּי קְלִיְיָנְעַנְדַּ גַּאֲלְדַעְנַע אָוֹן וּלְבָעַרְנַע שְׂמִינְרַנְדְּ
לְאַךְ... אַבְּגַעַר פְּלוּצְלָגְנַגְעַה אַבְּגַעַר דַּי שְׂמִטְעַרְן אַגְּנַעַהֲוִיְבַן פָּאַלְ
פָּוּן הַיְמָל אָוֹן וּנְגַעַן גַּעֲבַלְיָבַן לִינְגַן אַוִּיהְ דַעַר עַדְרַ אַרְחַם
דָּעַם מִינְיָדְעַלְעָ, גַּלְאַנְצְנַדְיקַע, פִּינְקְלַעַנְדִּיקַע.

דָּאָס מִינְיָדְעַלְעָ הָאָטַדַּ זַיְדַעַתְּ צַוְּדַי אַרְאַפְּנַעַתְּ
פָּאַלְעַנְעַנְדַּ שְׂמִינְרַנְדְּלְאַךְ אָוֹן דַעַרְזַעַן, אַזְוּ דָאָס זַיְנַעַן לְוִיטַעַר
רַעַנְדְּלַאַךְ. אָזְן אַונְטַעַרְזַן בִּים, וּזְאוֹ זַיְ אַיְזַן גַּעַשְׁתַּאַנְעַן,
הָאָטַדַּ זַיְ דַעַרְזַעַן אַ וּלְאַלְן קְלִיְיָדְעַלְעָ, אַ סַּאמְעַטְוֹן מַאנְ
טַעַלְעָ אָוֹן אַ וּוֹאָרִים פּוֹטְעַרְן הַיְטַעַלְעָ.

דאָם מײַידעלע האָט זיך אַנגעטָאוּן, צוֹנוּיפֿגָעְקָלִיבָן
די רענְדְּלָאָך אָוּן אַיּוֹן אַוּוּק אַיּוֹן שְׁטָאָט אַרְבֵּין. אָוּן פָּוּן
דעְמָאַלְט אָוּן האָט אַיר גָּאָרְנִישֶׁט נִיט גַּעֲפָלְט.

דָּעֵר דָּעַטָּאָד.

העדָת זיך אַיּוֹן : אַמְּאָל, נִיט יַעַצְתָּ
הָאָט דָּעֵר זַיְדָעָשִׁי פָּאַרְזָעָצָט
רַעְמָאָך בֵּין זַיְנָהָוִינְג. נִיט אַוּוּק אַבְּיָסָל צַיְנָט,
וּעְרָתָ פָּוּן רַעְמָאָכָל אַלְזִיְנָט,
וּאַקְסָט... אַזְוִי דִּי גַּרְדִּים !
פָּוּן דָּעֵר פְּרִיזֶיד נָאָר אַוְסָעָר זַיך,

קוּמָט דָּעֵר זַיְדָעָשִׁי אַוִּיפָּ גָּוָה,
ברַעְנָגָט מִיטָּזָיך אַקְיָשׁ.
שְׁלַעַפְתָּ אַהֲן אָוּן שְׁלַעַפְתָּ אַהֲרָ...
דָּאָר אַוְמָזִיסָט ! עַמְּ נִיטָּ צָוּ שְׁוּעָר
פָּוּן דָּעֵר עַרְד אַהֲוִוִּים.

רופט דער זיידעשי גאנץ הויך :

„באבע יאכע, העוף מיר אויך !“

רייסן איצט שוין צווין.

זוייפיל קראפעטן נאר פאראו.

שלעפן ביידע ווי איזן מאן...

דאך אומוייסט — אווי, וויו !

שריטט די באבעשי גאנץ הויך :

„מירקע איניקל, קומ אויך !“

שלעפן אלע דרי :

זיידעשי דעם רעטאך ציט,

באבעשי שלעפטן ביידן מיט,

מירקענוו דערבי ;

שלעפן אלע ווי איזן מאן.

וַיְהִי קָרֻעֲפָנוּ נֵאָר פָּאָרָאָן,
הַנִּידָּא... אַיִּינָס אֹוֹן צְוּוֹי...
שַׁלְעָפֶת אַהֲרָן אֹוֹן שַׁלְעָפֶת אַהֲרָר —
נִיןָן, עַמְגִּיט נֵאָר אַלְזִי צֹוֹ שְׁוּעָר;
אַלְזִי אָמוֹיסְט — אֹוי, וּוּי!
רוֹפֶט דָּאָן מִירְקָעָנָיו דָּעַם הַוָּנָט;
פִּילְ פָּוּן בּוֹנָן גַּלְיִיךְ עַדְ קָוָמָט.
שַׁלְעָפָן אַלְעָפָן פִּיר :

זִיְדָעַשִּׁי דָּעַם רַעַטָּאָךְ צִיטַט,
בָּאַבְעָשִׁי שַׁלְעָפֶט בִּיְדֵן מִיטַּט.
מִירְקָעַ הַינְטָעָר אַיר.
סְהִינְטָעַלְעַ פָּאָר מִירְקָעָם קְלִיִּיד
כָּאָפֶט זִיךְ אֹוֹן שַׁלְעָפֶט מִיטַּפְרִיִּיד.
הַנִּידָּא... אַיִּינָס אֹוֹן צְוּוֹי...
שַׁלְעָפֶת אַהֲרָן אֹוֹן שַׁלְעָפֶת אַהֲרָר —
נִיןָן, עַמְגִּיט נֵאָר אַלְזִי צֹוֹ שְׁוּעָר,
אַלְזִי אָמוֹיסְט — אֹוי, וּוּי! ...

רופא דער חונט די קיזידקיעז.

לייז קומט און העלפט מיט הייז —

פינע שוין האבן מיר :

זידעשי דעם רעטאד ציט,

באבעשי שלעפט בײַדן מיט,

מירקע הדינטער איר,

ס'הינטעלע פאָר מירקעס קלוייד,

קוועלע שלעפט אויך מיט פרײַז,

הידא... אַיִּינֵס אָוֹן צוֹווֹי... .

שלעפֶ אַהֲיָן אָוֹן שלעפֶ אַהֲרָן —

נְיִוָּן, עַם גִּוַּיְמָן נְאָר אַלְץ צָו שׂוּעָר,

אַלְץ אָוְמוֹזִיסְט... אֹי, וֹוִי!

רופא דָּאָן קוועלע די מְוִיז:

“קָוָם, שָׁאָרְפְּצִוְנְדָעָלָע, אַרְוִים!” —

זעקס שווין האבן מיר :

זַיְדָעֵשִׁי דַעַם רַעֲטָאָר צִימַט,
בָּאֶבְעָשִׁי שַׁלְעָפֶט בִּיּוֹן מִיטַט,
מִירְקָע הַינְטָעָר אָרָר,
ס' הַיְנְטָעָלָע פָּאָר מִירְקָעָם קָלְיוֹד,
קִיּוּלָע שַׁלְעָפֶט אָוִיךְ מִיטַט פָּרְיוֹד.
גָּאָר צָוְלָעַצְטָה דַי מְוִיזַּן.
שַׁלְעָפֶט אָהִין אָוּן שַׁלְעָפֶט אָהָעָר...
נִיטַט דַעַר רַעֲטָאָר זִיד אָקָעָר,
פָּוִיז — אָוּן שְׁפְּרִינְגְּטָאָרְוִים!

זַיְדָע, בָּאֶבְעָר; מִירְקָע אָוִיךְ
פָּאָלָן אָוּן לְאָכְנוֹ חָוִיךְ:

כָּא, כָּא, כָּא, כָּא, כָּא!
ס' הִינְתֵּלׁ הַלְּפָטֶ צֹו : הַאוֹהָהָוָהָוָה !
קִיוּ מִיאָקָעַט : מִיאָוָד-מִיאָוָד-מִיאָוָד !
ס' מִינְיוּלָלָע... אֲהָא !
טְרָאָדְלָאָדְלָאָדְלָא...

קעניג מידאָם.

1.

אמָלָאָז גַּעֲוָעָן זַיְעָר אַרְיכְּבָר קֻעְנִיגֶ. עַר הָאָט
גַּעֲתִיסָן מִידָּאָם. עַר הָאָט גַּעֲהָאָט אַקְלִין, שִׁין טַעַכְּ
טַעַלְ.

דַּעַר קֻעְנִיגֶ מִידָּאָם זַיְעָר לִיב גַּעֲהָאָט גַּאַלְד. עַר
הָאָט עַם לִיב גַּעֲהָאָט מַעַר פָּוּ אַלְעָזָאָכוּ אַוִּיפָּה דַּעַר וּוּלְטָם.
וּוֹן זִין טַעַכְּטַעַרְלָ פְּלָעַנְטָ אַנְקְלִיבָנוּ אָוּן בְּרַעְנְגָנוּ
אָהִים גַּלְעַקְעַלְאָר אָוּן טַוְלִיפָּם, פְּלָעַנְטָ עַר זָאָנוּ : „וּוֹעַן דַּי
בְּלִימְעַלְאָר וּוּאַלְטָן גַּעֲוָעָן פָּוּ גַּאַלְד, וּוּאַלְטָ אַיךְ זַיְיָ אַוִּיךְ
גַּעַלְלִיבָן.“

איִינְמָלָאָז מִידָּאָם גַּעֲוָעָן בַּיְיָ וִיךְ אַין שַׁאַצְקָאָמָעָר
אָוּן גַּעַצְבִּילְט, וּוּפְיִילָ גַּאַלְד עַר הָאָט. פְּלוֹצְלִוְנָגָ דְּעַרְזָעָט
עַר — אַפְּרַעְמְדַעְרָ מַאְן שְׂטִינוּט אַין צִימָעָר.
— דַּו בִּיסְטָ אַרְיכְּבָר מַאְן, פְּרִינְדָ מִידָּאָם ! — הָאָט
דַּעַר פְּרַעְמְדַעְרָ גַּעֲזָאנְט.
— יָא, אַיךְ חָאָב אַבִּיסְלָ גַּאַלְד. — הָאָט מִידָּאָם גַּעַז
עַנְטְּפָעָרטָ, — אַבְּעָר וּוּיְטָ נִיטָ גַּעֲנוּגָ.

— ווי ? — האט דער פרעמדער אויסגערוףען ?
אוֹן אַלְזַ, וּאָם דָו הָאַסְטַ, נַאֲךְ נִיט גַעַנְגַ ?
— נַיְן. — האט מִידָאָם גַעַשְׁאַלְמַט מִיטֵּן קָאָפַ. —
עַם אַיְן וּוַיְינִיק. —
— אוֹן וּעַן וּאַלְמַט גַעַנְגַ גַעַוּעַן ? — וּאָם וּאַלְסְטוֹ
גַעַוּאַלְמַט ? — האט דער פרעמדער גַעַפְּרַעַנְט. —
מִידָאָם האט גַעַטְרַאַכְט אוֹן גַעַטְרַאַכְט, האט אַ כּוֹמַ
גַעַטְאַן אוֹיפְּזַ פרַעַמְדַן אוֹן גַעַזְאַגְט :
— אַיךְ וּאַלְמַט גַעַוּאַלְמַט, אוֹן אַלְזַ, צַו וּאָם אַיךְ וּעַלְ
זַיךְ צְוִידַן, זַאל וּוּעָרַן נַאֲלַד. —
— בִּיסְטַן וַיְכֻעַר, אוֹ דַעַמְאַלְמַט וּוּסְטַן שַׁוִין זַיְן צַוְדַק
פְּרִידַן ?
— יְאָה, דַעַמְאַלְמַט וּעַל אַיךְ שַׁוִין מַעַר גַעַרְנִישַׂט נִיט
בָעַטַן.

— עַם וּוּעַט זִין אָזֶן, וְויַדוּ וּוַיְלַסְטַּן. — הָאָט דַעַר
פְּרֻעָמְדָעַר גְּזֹאָגַט. — פָּנוּ מְאָרְגָּנוּ אָן וּוּעַט אַלְזַ, צַו וּוּאַסְטַּן
דוּ וּוּעַסְטַּן זִיךְ צְוָרִין, וּוּעָרָן גָּאָלַד.

2.

אוֹף מְאָרְגָּנוּ, וְויַנְאָר דֵי זָוַן הָאָט אַרְבִּינְגְּעָקָוּקָט הַזְּרָכִץ
פְּעַנְסְטָעַר אַין צִימָעַר אַרְבִּין, אַיזְ מִידָּאָס אַרְאָפְּגָנְעָשְׁפְּרוֹנְגָּעַן
פָּנוּ בְּעַט. —
עַר הָאָט זִיךְ אַנְגְּעָרִירָט אַנְסַמְּ שְׁטוֹלַ
גְּעוּוֹאָרָן אַ גָּאָלְדָעָנָעַר.
עַר הָאָט זִיךְ אַנְגְּעָרִירָט אָן בְּעַט אָוּן אַוְ טִישׁ, אָוּן זַיִּן
זַיְנְגָּעַן גְּלִיאִיךְ גְּעוּוֹאָרָעַן פָּוּ רִיְנְגָּעַם גָּאָלַד.
עַר הָאָט זִיךְ אַנְגְּעָטָאָן; זַיְנְגָּעַן דֵי קְלִיאִידָעַר זַיְנְגָּעַן
וְאַין גָּאָלְדָעָנָעַן.
מִידָּאָס אַיזְ אֲרוּסַיְן גָּאָרְטָן. „אִיצְטַּמְּ — הָאָט“ עַר
גְּעַטְרָאָכְטַּמְּ — קָאָו אִיךְ הַאָבוֹן דָעַם שְׁעַנְסְטָמוּן גָּאָרְטָן אוֹיפְּ
דַעַר וּוּעַלְטַּמְּ.“
עַר הָאָט זִיךְ אַנְגְּעָרִירָט אָן דֵי בִּיְמָעַר, אָן דֵי בְּלָעַד
טָעַר, אָן דֵי בְּלָוְמָעַן, אָוּן זַיִּן זַיְנְגָּעַן אַלְעַד גְּעוּוֹאָרָן גָּאָלְדָעָנָעַן.
מִידָּאָס אַיזְ אֲזַי אַלְעַנְגָּרְדָעַ צִיטַט אַומְגָנְגָנְגָעַן אַין
גָּאָרְטָן, בִּיזְ עַר אַיזְ גְּעוּוֹאָרָן חַונְגָּרִיךְ, אַיזְ עַר אַוּעַק אַיזְ
פָּאַלְאַזְ עַסְן אַנְבִּינְסָן.
עַר הָאָט גְּעוּזְאַלְטַ אַוִּיסְטְּרִינְקָעַן אַ קְרִינְגַּ מִילְּךְ
אָבָעַר וְויַנְאָר עַר הָאָט זִיךְ צְוָנְגָרִירָט צָוְדֵי מִילְּךְ מִיטַּזְ זַיְנְגָּעַן
לִיפְּן, אַיזְ פָּנוּ דֵי מִילְּךְ גְּעוּוֹאָרָן גָּאָלַד.

ער האט געוואלט עסן א שטיקל פיש ; אבער ווי
נאר ער האט זיך צו דעם צונגעריט, איז עס געווואָרַן נאָלַד,
און ער האט עם ניט געלאנט עסן.
ער האט גענו מען אָנוּ אַיִּינְ, אַיְּ דָּאָם אַיְּדָאָבָּלֶד גַּעַד
וּוְאָרוּן נאָלַד.

פונקט דעמאָלט אַיְּ אַרְיֵין אַיְּ צִימָעָר זַיְן קְלִיְּן
טעכטערל. זַי האט אַרְומְגַעַנוּמַעַן אַיְּ פָּאַטָּעָר אַוְן גַּעַד
זָאָגָט : „גַּוְתְּ מַאֲרָגָן, טַיְּעַדְרָעָר פָּאָפָּא !“

דער קיניג האט אַ קְוִישׁ גַּעַטְאָן זַיְן טַעַכְטָעָרל.
— וּוְאָם מַאֲסָסָטוּ עַפְעָם, מַיְּנָן טַיְּעָר מִיְּדָעָלָע ! —
הָאָט ער זַי גַּעַפְרָעָגָט.
אַבְּעָר דָּאָם מִיְּדָעָלָע הָאָט נִיט גַּעַנְטַפְּעָדָט. זַיְן
קְלִיְּן טַיְּעָר מִיְּדָעָלָע הָאָט שְׁווֹן גַּוְתְּ גַּעַלְאָנְטָרָדָט. זַיְן
קְלִשְׁׁהָאָט זַי פָּאַרְוּאַנְדָּלָט אַיְּ נָאָלַד.

די פיקסלאר און דער לייב.

1.

אמאל איז געוווען א לייב. ער האט געלעבט אין א
וואלד.

דער לייב איז געוווען זיינער א גרויסער, און אלע האבן
אים גערופן קענינג.

אבער ער איז געוווען זיינער א שלעכטער. ער פלענט
אויפעסן אלע אנדערע אינואינער פון וואלד, וווען נאר
ער פלענט זיינען געפינען. בי עם ווינען געליבן איז וואלד
נאר צוויי פיקסלאר.

די פיקסלאר האבן זיך געשראקן פארץ לייב. זי
האבן בײנאכט געהערט זיינן ברילן. און מיט יעדער נאכט
אייז דאס ברילן געקומען גענטער צו זי.

איין נאכט אייז דער לייב צונגעקומען זיינער נאענט
צוי די פיקסלאר. האט אינען פון זיינען צום אנדערן:
— ווועי איז מיר ! איד וויאם, דער לייב וועט אונז
היינט כאפנ און אויפעסן. וואם זאלן מיר טאן ?

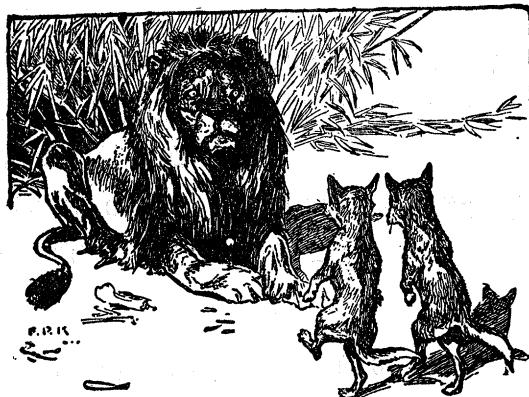
— שרעט זיך ניט. — האט דאס צויזיטע פיקסל גע-
זאנט. — מיר וועלן אנטלייפן און באהאלטען זיך.

און זיינען זיך גענומען פאר די הענט, און זי
וינען אועעKENלאָפּן וויאט, וויאט, בייז דאס ברילן פונס
לייב האט זיך מיר ניט געהערט.

2.

איין נאכט אבער האט דער לייב ווידער שעיר ניט
געכאנט די פיקסלאר.

— וואם זאלן מיר טאן? — האט איין פיקסל גע-
זאגט. — איצט וועט ער אונז שווין זיכער אויפעטען.
— פאל ניט ארפאָפּ בײַ זיך. — האט געזאגט דאס
צוווילטע פיקסל. — טו וואם איך טו און שרעך זיך ניט.
און די פיקסלאר האבן זיך גענומען פאָר די הענט
און אָוועקגעטאנצט גלייך צום לייב.

— וואו זיינט איז געווען? — האט דער לייב אָ בריל
געטאָן? — פאָרוואָס זיינט איז נעכטן ניט געקוּמָען? איך
בֵּין נעכטן געווען הונגעריך.
— אָנטשׂוֹלְדִּיך, גְּרוֹיסְעֶר לייב! — האבן די פיקס-
לאָך גענטפערט. — מיר האבן געוואָלָט קומען צו דיר

פריער. אבער יעדעם מאָל, וווען מיר האבן געוואלט גינוי צו דיר, אוֹ אַרוּס פָּוּן ווְאַלְד אַ שְׁרַעַקְלָאַכְעָר לִיְּבָ אַוְנָעַ בְּרִילַט אַוִּיפָּ אַוְנָג. האבן מיר זיך באַהָאַלְטָן. — אַבְעָר דָּאָס אַוְן אַ לִינְגָן! — האט אַיסְגַּעַבְרִילַט צָאָרְנְדִּיק דָּעַר לִיְּבָ. — אַין דָּעַם ווְאַלְד אַוְן נִיטָּא קִינְזָן דָּעַר לִיְּבָ, אַיסְגַּעַבְרִילַט!
— אַ, יְּעָ! — האבן די פִּיקְסְּלָאָר גַּעֲזָאנְט. — עַם אַוְן
יאָ פָּאָרָאָן אַוְן נַאְר אַ גְּרַעַסְעַרְעָר פָּאָר דִּיר.
— נַאְר אַ גְּרַעַסְעַרְעָר?
— יְּאָ, אַ גְּרַעַסְעַרְעָר. אַוְן ער ברִילַט שְׁטָאַרְקָעָר פָּאָר
דִּיר.

דעַר לִיְּבָ, אַוְן ער האט דָּאָס דָּעַרְהָעָרט, אַוְן ער אַרְיֵין
איַן גְּרַימְצָאָרָן. אַוְן ער האט אַזְוִי שְׁטָאַרְק גַּעַבְרִילַט, אַוְן די^ו
בְּיִמְעָר האבן זיך גַּעַטְרִיוּסְלַט.
— נעַמְתָּ מִיד צוֹ יְעַנְעַם לִיְּבָ. — האט ער אַיסְגַּעַבְרִילַט
שְׁרִיעָן. — אַיך ווּלְ אַים אַיְפָעָסֶן!

3.

די פִּיקְסְּלָאָר האבן זיך גַּעַנוּמָעַן פָּאָר די העַנְמָ אַח
זַיְנָעַן גַּעַשְׁפְּרוֹנְגָּעַן פָּאָרוּס אַוְן דָּעַר לִיְּבָ נַאְר זַיְן. בַּיְּוָן
זַיְנָעַן גַּעַקְוָמָעַן צוֹ אַ טִּיךְ.
— אַט דָּא ווְאוַיְנַט דָּעַר אַנְדָּעָר לִיְּבָ. — האבן גַּעַבְרִילַט
וְאַגְּטָן די פִּיקְסְּלָאָר.
דעַר לִיְּבָ האט אַ קָּוק גַּעַטְאָן אַיְן ווְאַסְעָר אַוְן האט
דָּאָרָטָן דָּעַרְזָעָן אַנְדָּעָר לִיְּבָ.

— קומ אַרְוִים ! — האט דער לֵיב אַפּוֹסֶג עָבָרִילַט . —
קומ שׂוֹן אַרְוִים !
אֲבָעָר דָּעַר צֻוּיּוֹתָעַר לֵיב אָיו נִיט אַרְוִים .

דָּעַר לֵיב האט גַּעַשְׁרִיעַן אָוּן גַּעַמְאַכְט צָאָרְנִיקָע
גַּרְיָמָסָן . דָּעַר אַנְדָּעַר לֵיב האט אוּיך גַּעַמְאַכְט אַזְעַלְכָע
גַּרְיָמָסָן , אֲבָעָר עָר אָיו נִיט אַרְוִים פָּוּן וּזְאַסְעָר .
הָאַט אָוְנוּעָר לֵיב דָעַרְעָסָן צָו וּאָרְטָן , בֵּין דָעַר צֻוּיִיָּה
טָעַר לֵיב וּזְעַט אַרְוִים פָּוּן וּזְאַסְעָר , אָוּן עָר זָאָל אִים אַיְפָז
עָסָן . הָאַט עָר בֵּין אַבְּרִיל גַּעַטְמָאָן אָוּן אָיז אַרְבִּינְג גַּעַשְׁפְּרוֹנָן
גַּעַן אִין טִיךְ .
דָּעַר לֵיב אָיו שׂוֹן מַעַר פָּוּן טִיךְ נִיט אַרְוִים . עָר
הָאַט זִיךְ דָעַרְטְּרָוְנִיקָעַן .
אוּן דַי פִּיכְסָלָאָךְ הָאָבָן זִיךְ גַּעַנוּמָעָן פָּאָר דַי הָעַנְתָּ
אוּן הָאָבָן פְּרִיאַלָּאָךְ גַּעַטְאַנְצָט אַיְפָז בְּרַעַג טִיךְ . אוּן זַיִן
הָאָבָן גַּעַזְוּנָגָעָן :
— דָעַר לֵיב אָיו טִוִּיט ! דָעַר לֵיב אָיו טִוִּיט !

די רױיבער.

1.

אמאל איז געוווען אן אייזל. ער האט געארבעט
שוווער און ביטער זיין גאנץ לעבן. אבער מיט דער צייט
אייז ער געוווארן אלט און האט מער ניט געקאנט ארבעטן.
איינטמאָל האט דער באַלעבאָס פונס איזל געזאגט
זו זיין וויב : „אונער איזל אייזל אלט. מער קיינן נוץן קאנען
מיר פון אים ניט האבן. איך וועל אים טיינן און אראָפּ
געמען פון אים זיין פעל.“

דער אייזל האט דאס געהערט. האט ער بي זיך געד
טראָכט : „צו וואָס זאל איך דאָ פֿאַרבלִיבּוֹן, מעו זאל מיד
טיינן ? איך וועל אַוְעַקְלוֹיפּן.“

געזאגט און געטאן. ער איז אַרְבִּעְנָעַשְׁפּוֹנָגָן
אַיבּערִין פֿלוּוּט פון הויף און אייז אַוּעַק מִיטֵּז ווועג.

גִּוְיִיט ער און גִּוְיִיט און באָגָעָנָמֶת אַהוֹנָמֶת.

— וואָהָיָן גִּוְיִיסְטָן, טַיְעַרְעַר הַוְּנָט ? — פֿרְעָגֶט דער
אייזל.

— איך בין אַנטְלָאָפּוֹ פון מִיּוֹן באַלעבאָס. — האט
דער הַוְּנָט גַּעֲנַטפּּעַרט. — ער זאנט — איך בין צו אלט,
קָאָן מער ניט אַכְטָוָנָג גַּעַבָּן אוֹוָף זִינָנָע שַׁעַפְסָן, ניט היַיטָן
זִינָן הויף. וויל ער מיד טיינן. בין איך אַנטְלָאָפּוֹ גַּעֲוָאָרָן.

— זַיְעַר גּוֹט, מִיּוֹן טַיְעַרְעַר פֿרִינְד ! — האט דער
אייזל גַּעֲזָאנָט. — קָומָ מִיטָּ מִיר. מִיר ווועָלָן גִּיּוֹן אַיז שְׂטָאָט

און שפילן אין א כאפעליע. דו וועסט בלאון אויף א פליום
איך וועל קלאפו אין א פויק.

זינען זי אוווק וויטער ביזידע צוואמען.
גוייען זי און גוייען און באגעגענען א קאץ.
— א גוט מאָרְגַּן דִּיר, קעַצֵּל ! — זאגט דער אַיִיג. —
וואֹהַן גִּיסְמַטוּ דָּס ?
— איך בין אַנְטַלָּאָפּוּ פָּוּ מִין הַיּוֹם. איך האָב גַּעַז
הערט, ווי מִין באַלְעַבָּאָם אָוּן מִין באַלְעַבָּאָסְטָע זָאנָן :
„אונזעַר קעַצֵּל אַיז אַלְט אָוּן קָאָו מַעַר נִיט כָּאָפּוּ קָיָן מִין.
מעַן דָּאָרָה זי אַרְיָינוֹאָרְפּוּ אַיז וּזְאַסְעַר אָוּן דָּעַרְתְּרִינְקָעָן.“
האָב איך נִיט גַּעוֹאַלְט פָּאָרְבָּלִיבָּן, מעַן זָאלְ מִיד דָּעַרְ
טרִינְקָעָן, אָוּן בֵּין אַוּעַקְגַּעַלְאָפּוּ.
— זַיְעַר גּוֹט. זַיְעַר גּוֹט, לִיבָּעַר פְּרִינְגְּד ! — האָט

דער איזוֹל געוֹאנט. — קומ מיט אוֹנוֹ. מיר נייעוּ איז שטאט
שפילָן איז אַפְּעַלְיעַ. דוֹ וועסְט צוֹינְגָּן. —
— זַיְעַר שִׁיאָן, זַיְעַר פִּיאָן. — האָט דֵי קָאַץ צוֹגָעַ
שְׂטִימָט. — אַיךְ נַיְמַת אַיךְ.
נייעוּ זַיְ אָנוֹ נייעוּ אַלְעַ צוֹאָמָעַן אָנוֹ קָוְמָעַן אוֹיתָ אַ
פארם.

דער זַיְעַן זַיְ אַוְתָה אַ צוֹּים אַ גְּרוּפָן דָּאוֹן. — דער האָט
הָאָט צַעֲמָאָכָט מִיט זַיְנָעַ פְּלִיגְלָעַן אָנוֹ גַּעֲקְרִיעַט אַזְוִיָּה
חוּיךְ, וּזְיַי עַר הָאָט נָאָר גַּעֲקָאָנָט. —
— וּזְאָם פָּעַלְתָּ דִּיר ? וּזְאָם שְׁרִיבְיסָטוֹ אַזְוִי חָוִיךְ ? —
הָאָט אִים דער אַיזָּל גַּעֲפָרָעָגָט.
— וּזְיַי זַיְ אַיךְ נִיט שְׁרִיבְיעַן, — האָט דער האָט גַּעַז
זָאָגָט, — אָנוֹ מַעַן וּזְעַט מִיד הַבִּינָת קוֹיְלָעַן אָנוֹ אַרְבִּינְלִיבָּגָן

אין זופ. איך האב אלזין געהערט, ווי די באַלעבאָסטע
טעןיען האט איזו געואנט.

— אויב איזו, פאַרזוֹאמ זאלסטע נאָר ניט ניזן מיט
אונז? — האט דער איזוֹל געואנט. — מיר נייען אין שטאט
שפילן אין אַקאָפֿעלְיעַ. דו קענסט זינגען אויסגעצִיכּנט,
וועסטו גאנץ פִּינְצָן צוֹנִישׁ קומען.

— זיער גוט, איך ניז מיט איזה. — האט דער האָן
צונעשטימט. און זי זינגען אלע אוועק צוֹזָאמָען.

2.

נייען זי איזוֹ אלע און נייען, ביז עם איז געוואָרָן
פֿינְסְטֶעָר. האָבָן אלע פֿיד גענומען זוכּן אַפְּלָאָז, וואָו אַיד
בערטענעכּטִיקָן.

האָבָן זי דערזען אַ בוּם. זאנט דער אַיזָּל : „לְאַמֵּיד
דָּא אַיבְּרָעַנְעַכְּטִיקָן אַנְטָעַר דָּעַם בּוּם.“
האָט זיךְ דער איזוֹל געלְיִיגְט אַיִּתְדָּעַר אַזְדָּעַר
הונט לְעַבְנָן אִים. די קאָזַח האָט אַרוֹפְּגַּעַלְעַטְעַרְט אַוִּית
אַ צוֹנִינְג, אַזְדָּעַר האָן אַזְאַרוֹפְּגַּעַלְעַגְּנוֹן אַיִּפְּזָן שְׁפִּיצָן
בוּם.

— אַיךְ זע אַ פִּיעַרְלָ פּוֹן דָּעַר ווֹיזְטָן. — האָט דָּעַר
האָן אויסגעַרְפָּן. — עַמְּ מַזְוָן נִיט ווֹיזְטָן זִינְן אַשְׁטִיבָּלָעַן.

— אויב איזו, — האָט געואנט דער איזוֹל, — לְאַזְזָן
מיר ניז אַזְדָּעַר בְּעַטְנָן בַּיְדָה באַלעבאָטִים פּוֹן הַוִּזְזָן, זי זַאֲלָן
אונז גְּעַבְנָן אַפְּעַסְן.

— יְאָ, אַיךְ ווֹאַלְטָ אַיצְטָ מִיט פֿאַרְגְּעַנְגִּינְגָן גַּעַנְאָגָט אַ

בײַן. — האט געזאגט דער הוונט.
— און איך וואָלט גערן פֿאָרוֹזֶכְט אַ פֿעַטֶּעֶט מְוִיז. —
האט געזאגט די קָאָז.
— און איך וואָלט ניט געַרְאַקְרַט מִיט אַ חַיְּפָן
קְעֻרְעַנְדָּר. — האט געזאגט דער האָן.
און זַיְּהָאָבָן זַיְּךְ אַלְעַ נְלִיכְךְ גַּעֲלָאָזֶת צָוֵם פְּלָאָז, וְאָז
זַיְּהָאָבָן גַּעֲזָעָן דָּאָס פְּנִיעָרֶל.

זַיְּהָאָבָן גַּעֲנָאָגָעָן אָן גַּעֲנָאָגָעָן, בַּיְּ זַיְּהָאָבָן גַּעַז
קְוַמְעָן צָוֵם הַיּוֹלֵךְ.
דָּעַר אַיְזָל, וּזְאָס אַיְזָל גַּעֲזָעָן הַעֲבָר פָּז זַיְּנָעָן פְּרִינְדָּה,
האָט זַיְּךְ גַּעֲשְׁטַעַלְתָּ אַוִּיתָ דִּי הַינְּטַעַרְשְׁטָע פִּים אָן אַ קָּוֹךְ
גַּעֲטָאָן אַיְזָל פְּעַנְסְטָעָר.
— וְאָס זַעַסְטוּ דָּאָרט ? — האָבָן אַיְם דִּי פְּרִינְד גַּעַז
פְּרַעְגָּט.
— אַיךְ זַעַעַע אַטְיַש גַּעֲנְדִּיבְּט מִיט אַלְעַם גּוֹטָן, אָן פֵּיר
רוֹיְבָּעָר זַיְּצָן אַרְוּם טַיְש אָן עַסְנוּ אָן טְרִינְקָעָן.

— קרייך אראָפּ. — האַט דער הונט געזאָגט. — 64.
מִיר אָוִיסְטְּרָאַכְּטָן אַ פְּלָאוּ, וְוי צוֹ קְרִינְגֶן דָּאָס עַסּוֹ.
אוֹן זַיִן הָאָבָּן גַּעֲטָרָאַכְּטָן אוֹן גַּעֲטָרָאַכְּטָן אוֹן אַוִּיסְגָּעַד
טְרָאַכְּטָן אַ פְּלָאוּ — צוֹ דַעֲשֵׂרְעָקָן דַי רְוִיבָּעָר אוֹן פָּאָרָה
יאָנוֹ זַיִן.

דַעַר אַיוֹיל הָאַט זַיִן גַּעֲשְׁטָעַלְטָן אוֹוָה דַי הַינְטַעַרְשָׁטָע
פִּים אוֹן דַי פָּאַדְעָרְשָׁטָע הָאַט עַר אַוּוּקָגַעַשְׁטָעַלְטָן אוֹוָיפֿין
ברָעָג פָּעַנְסְטָעָר.
דַעַר הָוָנְטָן אוֹן אַרוּפְגַעַשְׁפָּרְנוֹגָעָן צָוּם אַיוֹיל אַוָיפֿין

רוכוּ, די קאָץ — צום הונט אַויפֿז רוכוּ אָוּן דער האָן —
צָוְ דָעֵר קָאָץ אַוִיפֿז רָוּכוּ.

אוּן אלָע צְוֹאַמְעָן האָבָן וַיְיַגְעַד גַעֲנוּמָעָן זַיְנְגַעַן אָזוּן
הַחַיָּה, וַיְיַגְעַד האָבָן נָאָר גַעֲקָעַנְתָּ.

דָעֵר אַיְזָל הַאָט גַעֲשְׁרִיעָן, דָעֵר הַוְנָט — גַעֲבוֹלָן, די
קָאָץ — גַעֲמַיאָקָעַט, דָעֵר האָן — גַעֲקָרְרִיעַט.

וַיְיַגְעַד האָבָן אַוִיפֿגַעַהוּבָן אָזָא טָוְמָל, אוּן די רַוִיבָעָר
הַאָבָן זִיד דַעֲשֶׁרָאָקוּן, גַעֲלָאָזָן די וּוּטְשָׁעָרָע אָוּן זַיְנְגַעַן.
אַנְטָלְאָפָן אָזוּן שְׁנָעָל, וַיְיַגְעַד האָבָן נָאָר גַעֲקָעַנְתָּ.

אָנוּצָעָרָע פְּרִינְד זַיְנְגַעַן דַעֲמָאָלָט אַרְיָין אַיִן הַוִי, האָבָן
זִיד גַעֲעַצְט אָרוּם טִיש אָוּן אַוִיפֿגַעַנְעָסָן די וּוּטְשָׁעָרָע.

— אוּן אַיְצָט — הַאָט גַעֲוָאנְט דָעֵר אַיְזָל — לְאָמֵר
זַיְנְגַעַן שְׁלָאָפָן.

איַז דָעֵר אַיְזָל אָרוּם אָוּן גַעֲלִיְיגַט זִיד אַוִיפֿז הַוִיָּה;
דָעֵר הַוְנָט הַאָט זִיד גַעֲלִיְיגַט הַינְטָעָר דָעֵר טִיר; די קָאָץ
הַאָט זִיד אַוּוּכְגַעַלְיִיגַט וּוּאַרְיָמָעָן אַוִיפֿז אָיוֹזָן, אוּן דָעֵר
הָאָן איַז אַרְיִפְנוּפְלוֹיָן אַוִיכָא בְּרָעָג שְׁטוֹלָן.

וַיְיַגְעַד אלָע גַעֲוָעוּן אָזוּן מִיד, אוּן זַיְנְגַעַן בָּאַלְד
אַיְנְגַעַשְׁלָאָפָן.

אָרוּם הַאַלְבָעָר נָאַכְט האָבָן די רַוִיבָעָר דַעֲרָזְעָן, אוּן
איַן שְׁטִיבָל איַז דָאָס פְנִיעָר אַוִיסְגַעַלְאָשָׁן, אוּן אוּן אלָע אָרוּם
איַז שְׁטִילָן.

איַז אַיְנְגַעַר פָוּן זַיְ שְׁטִילָן אַוּוּכְגַעַרְאָכָן צְוָרִים אַז

הויז. ער איז אידין און אוועק צום אויזוּן אַנְצִינְדָּן אַ שׁוּעָה
בעלע. דֵּי קאָז האָט אִים אַ שְׁפָרָונְג גַּעֲטָאָן גַּלְיכִיךְ אִין גַּעַד
זַיְכְּט אַדְרִין אָן צַעֲדָרָאָפָעַט.

דער רויבער האָט זיך אָזֶוּ דערשראָקָן, אָן ער אִין
גַּלְיכִיךְ אַרוֹיסְנַעַלְאָפָן.
בַּיּוֹם טיר האָט אִים אַנְגַּעַנְכָּאָפָט דער הוֹנְט אָן אַ בַּיִס
גַּעֲטָאָן אִין פּוֹס.
אוֹיפִּז הַוִּיפְּתָחָה האָט אִים דער אַיְיָל גַּעֲנַבְּנוּ אִזָּא
שְׂטָאָרָקָן בְּרִיךְ, אָן ער אִין אַרוֹיסְנַעַלְאָפָן אוֹיפִּז וּוּבָגְן.
דער האָן האָט זיך דערבְּנִי אוֹיפִּגְנַעַנְכָּאָפָט אָן אַנְגַּעַנְכָּאָפָט
הַיּוֹבָן שְׁרִיּוּן : קוֹדְקִידְעָקָן !
דער רויבער אִין אוֹוּקְגַּעַלְאָפָן צְוִירִיךְ צַוְּנִינְעַד
פֿרִינְד.
— עַמְּ אִין עַפְעָם שְׁרַעַקְלָאָכָס ! — האָט ער דער —

ציאילט. — ווי נאָר אַיךְ בֵין אַרְבִּין אֵין הוֹי, אֵין צוֹגָעַשְׁפָּרוֹנֶס
געַן אָנוּ אַלְטָעַ פְּרוּי אָנוּ צַעֲדָאָפָעַט מִידָּמִיט אַטְשָׁוָאָט.
— בַּיִּדְעָר טִידָּהָאָט מִידָּמִיט אַטְשָׁוָאָט
שָׁאָרָת מַעֲסָעָר. עַרְעַהָאָט מִיר אַשְׁטָאָר נַעֲטָאָנוּ אֵין פּוֹם.
— אַוְיְפִּין הַוִּיפָּאָה אֵין גַּעֲוָעָן אַרְגִּינָּה. עַרְעַהָאָט מִידָּמִיט
שְׁטִוִּים נַעֲטָאָנוּ אָנוּ פָּאַרְוּאָרְפָּוּן אַוְיְפִּין וּוּגָן.
אָנוּ אַיְסָעָר דֻּעָם אֵין נַאֲרָד דָּאָרְטָן גַּעֲוָעָן אַיְינָעָר, וּוּאָם
הַאָטָה נַעֲהָאַלְטָן אֵין אַיְזָן שְׁוּרְיָעָן: “לָאוּ מִידָּמִיט אַיְם אַקְנָאָק
טָאָן!” “לָאוּ מִידָּמִיט אַקְנָאָק טָאָן!”
די רְוִיבָעָר הַאָבוֹן זִיד דָּעַרְשָׁרָאָקָו אָנוּ זִינְגָעָן אַוּעָם
עַרְגָּעָץ וּוּיְמָט, וּוּיְמָט.

אָנוּ אַונְזָעָרָעַ פִּיר פְּרִינְד זִינְגָעָן פָּאַרְבְּלִיבָּן אֵין חַנְזָלָה
אֵין מִיטָּנוּ וּוּאָלָד, אָנוּ זַיְזַיְעָן דָּאָרְטָן נַאֲרָד בֵּי הַיְנָטִיקָן
טָאָג.

די קָאָז, וּוּאָם הַאָט גַּעֲוָעָרָט.

פְּרִילִינְגָּה אַשְׁיְינָעָר גַּאֲרָטָן.
אַקָּאָז מִיטָּאָירָע צְוּוּיִי קַעְצָעָלָאָר וּוּאָרִימָעָן זִיד אַוְיְפִּין דַּעַר זָוָן.
די קָאָז: אַיְרָע זַעַט די נַעֲטָמָט אַוְיְפִּין בְּוּם, קַעְצָעָלָאָר מִינָּעָן?
קַעְצָעָלָעָן: יָאָ, מַאֲמָעָנוּ! וּוּאָם אֵין דָאָרָט אֵין נַעֲטָמָט?
די קָאָז: אַיְיָעָר, מִינָּעָן טַבְיוּרָעָ!

קעצלע 2 : זינגען איניער געשמייך ?
די קאץ : יא, איניער זינגען געשמייך. איך וועל באלאד ארכויַם
קייכן און אראפבריגגען פאר אוניך ביזון צו איביעלאָך.
די קאץ דראפעט זיך אורייפ אוייפֶן בויס צו דער געמט און
קומט באלאד צוריק אראפ.

קעצלע 1 : וואם האסpto דארטן געווען, מאמעניו ?
די קאץ : פינפ בלוייע איביעלאָך, קינדערלאָך !
קעצלע 2 : זינגען פינפ בלוייע איביעלאָך ניט געשמייך.
מאמעניו ?
די קאץ : פינפ בלוייע איביעלאָך זינגען יא געשמייך, קינד
דערלאָך ! אבער פינפ קליענעם פיניגעלאָך זינגען נאָך געשמייךער.
לאָמיר ווארטן.

איין דריינ וואָבן אָרום.

די קאץ מיט אירע צוּוִי קעצעעלאָך זוֹאָרימען זיך איין גאָרטן
אויף דער זוּן.
די קאץ : האט איר זיך חניינט, קינדערלאָך, צונגעוקט צו
דער געמט ?

קעצלע 1 : יא, מאמעניו.
די קאץ : האבן פון דאָרט אָרְיסְגָּעָקָּט קליענעם פיניגעלאָך ?
קעצלע 2 : יא, יא, מאמעניו !

ד' ק א ז : מיר וועלן זיו איזט אויפעטען ; זיו וועלן זיין זיער געשמאק. זי דראפעט זיך ארויף אוייפען בוים צו דער געסט און קומט באלאד צויריק ארטאפ.

ק ע צ ע ל ע 1 : וואם האסטו דארטן גיעזען, מאמענו ?

ד' ק א ז : אויך האב דארטן גיעזען פינט קלויינע פוינגעלאך קעצעלאך מײנע !

ק ע צ ע ל ע 2 : זייןען דען קלויינע פוינגעלאך ניט געשמאק ?

ד' ק א ז : קלויינע פוינגעלאך זייןען יא געשמאק, קוינדרעלאך מײנע ! אבער גרייסע פוינט זייןען נאך געשמאקער. לאמיר ווארטן.

אין צוין וואכין ארטום. ד' ק א ז מיט אידע קעצעלאך וואריםען זיך אין גארטן אויף דער זיין.

ד' ק א ע : חאפט אויר זיך היננט. קעצעלארד מיבנע, צוגעוקות
צו דער געסט ?

קעצעלע 2 : יאל, מאמענו !

ד' ק א ע : האבן פון דארט ארויסגעוקט גראוישע פֿינְגָל ?

קעצעלע 2 : נניין, מאמענו !

ד' ק א ע : האבן פון דארטן ארויסגעוקט קליענינקע פֿוּי-

ב' ייְד עַקְעָלָךְ : נִיּוֹן, מַאֲמָנוֹן !
 ד' קָאָז : דָּאָס אָזֶן עַפְעָם נִישְׁתָּחַטְעַנְדָּאָךְ . נָנוֹ, וּוּלְגָמֵיר הַיְנַטְטַטְמַטְעָן אַוְיַפְעָסָן דִּי פַּינְגַּעַלְאָךְ . זַיְן מוֹזָן אַיְצָט זַיְן זַיְעָר גַּעַשְׁמַאַק .

ז' דראפעט זיך ארכויפ אופין' בוים צו דער געסט און קומט
באלד צוריק אראפ.
קע צעלע 1: וואם האפטו דארטן געווען, מאמעניו?
די קאץ: גאנרנישט, קינדערלאך מינען! גאנרנישט, קעצע-
לאך מינען! די פיגעלאך זייןען אועוּקעפּלוֹיגַן.
בִּיְדָע קעצעל אָך: אָ, מַאֲמַנְיוֹ, אָ, מַאֲמַנְיוֹ!

די דריי בערן.

1.

אַ מִינְדָּעַלְעַ אֵין אָזּוּקַ פֿוֹן
שְׁטוּבַ אֵין וּוְאֵלֶּד אַרְבִּין. אֵין וּוְאֵלֶּן
הָאַטַּ זַי פֿאַרְבְּלָאַנְדוּשְׁעַטַּן. זַי חָאַסְּ
גַּעֲנוּמָעַן זַוְּן דַּעַם וּוְעַגְּ אַחֲיָים, נַאֲזַי
זַי הָאַטַּ אִים נִיטַּ גַּעֲפְּנוּנָעַן. אֵין זַי
גַּעֲנוּמָעַן אֵין וּוְאֵלֶּד צַוְּ אַ קְלִינְזַּן
שְׁטִיבָלְעַן.

די טִיר אֵין גַּעֲוָעַן אָפַן. זַי
הָאַטַּ אַ קְוָק גַּעֲטָאַן דּוֹרְכִּין טִיר, זַעַט זַי — אֵין שְׁטִיבָלְעַן אֵין קְיֻינְעַר
נִיטָּאַן. אֵין זַי אַחֲיָן אַרְבִּין.

אֵין דַּעַם שְׁטִיבָלְעַן הַאֲכָבָן גַּעֲוָאַינְטַן דְּרִיכַי בְּעָרָן. אֵין בְּעָר
אֵין גַּעֲוָעַן דָּעַר טָاطָעַן, גַּעֲרוֹפַן הָאַטַּ מַעַן אִים בְּעָרָלַן. עָר אֵין גַּעֲוָעַן
אַ גְּרוּסְעַר מִיטַּ לְאַגְּנָגָעַן קוֹדְלָעַבַּם. דָּעַר אַנְדָּעַרְעַר אֵין גַּעֲוָעַן אַ בְּעָרְכָּעַן.
זַי אֵין גַּעֲוָעַן עַטְוֹאַסְּ קְלָעְנָעַר, אַוְן גַּעֲרוֹפַן הָאַטַּ מַעַן זַי וּוְיְכָנָעַן. דָּעַר
דְּרִיכְתָּר אֵין גַּעֲוָעַן אַ קְלִינְיְנְקָעַר יְוִנְגָעַר בְּעָרְעָלַעַן, אַוְן גַּעֲרוֹפַן הָאַטַּ
מַעַן אָסְם בְּעָרְטְשִׁיקָלַן. די בְּעָרָן וּוְיְנָעַן נִיטַּ גַּעֲוָעַן אֵין דָעַר חַיִּים:
זַי וּוְיְנָעַן אָזּוּקַ שְׁפָאַצְּרִין אַיְבָּעָרַן וּוְאֵלֶּן.

2.

אֵין שְׁטִיבָלְעַן וּוְיְנָעַן גַּעֲוָעַן צְוּוֹיַּן צִימָעָרַן: אַיְינְגָעַר — אַזְּ עַסְּ
צִימָעָר, אַוְן דָעַר אַנְדָעַרְעַר — אַ שְׁלָאָפְּ-צִימָעָר. דָּאַס מִינְדָּעַלְעַן אֵין
אַרְבִּין אֵין עַס-צִימָעָר אַוְן הָאַטַּ דָעַרְזָעַן אַוְיְפַן טִישַׁ דְרִיכַי שִׁסְלָעַן מִיטַּ
גַּעֲקָעַבַּן. די עַרְשְׁטָעַ שִׁימְלַן, זַיְיָעַר אַ גְּרוּסָעַן, אֵין גַּעֲוָעַן בְּעָרְלָמַן
אַלְיָין. די צְוּוֹיְטָעַ שִׁימְלַן, אַ בִּיסְלַן אַ קְלָעְנְגָעַר, אֵין גַּעֲוָעַן וּוְיְכָנָעַן.
די דְרִיכְתָּר, אַ בְּלוֹאַיְנְקָעַר קְלִינְיְנְקָעַר שִׁימְעָלַעַן, אֵין גַּעֲוָעַן בְּעָרְטְשִׁיקָלַעַן.
לְעָבָן יְעָדָעַר שִׁימְלַן אֵין גַּעֲלָעַגְן אַ לְעָפָל: לְעָבָן בְּעָרְלָמַן — אַ גְּרוּסָעַר,

לעבן וויכנעם — א מיטעלער, און לעבן בערטשיקלם — א קלויי נינקער.

דאם מיבידעלע האט גענומען דעם גראפטן לעפל און האט א ביסעלע געגעטען מיט אים פון דער גראפטער שילס ; דערנאך האט זי גענומען דעם מיטעלן לעפל און האט געוופט פון דער מיטעלער שילס ; דערנאך האט זי גענומען דאם קלוייניקע לעפעלע און האט געוופט פון דעם בלואיאינקן שיסעלע. און בערטשיקלם געקכץ איז איר געפעלן געוואָרַן מער, ווי אלעמענען.

דאם מיבידעלע האט געוואָלַט זיך צועצן. זעט זי בײַם טיש דריינ שטולן. אינגעַם א גרויסן — בערלט, דעם צוּווַיטַן א קלענערן — וויכנעם, און דעם דרייטן א קלויינינקן מיט א בלואיאינקן קישעלע — בערטשיקלם. זי האט געוואָלַט אַרְיוֹפְּקִרְיכֶּן אוֹיפְּזַן גרויסן שטול און איז אַרְאָפְּגַּעֲפָלֵן. דערנאך האט זי זיך אַוּוּקְגַּעְזַּעַט אַוְיְפְּזַן מיטעלן שטול ; אוֹיפְּזַן אים איז איר אַבְּעַד געווֹעַן ניט גוט צו זצן. דערנאך האט זי זיך אַוּוּקְגַּעְזַּעַט אַוְיְפְּזַן קלויינעם שטילכעלע, און זי האט זיך צעלאָכַט — אַזְוִי גוט איז איר געווֹעַן. זי האט גענומען דאם בלואיאינקע שיסעלע צו זיך אוֹיפְּזַן די קני און האט זיך גענומען ווינגן אוֹיפְּזַן שטול.

דאם שטילכעלע האט זיך דורךגעבראָכַן, און זי איז אַרְאָפְּגַּעַ פָּלֵן אוֹיפְּזַן דער ערֶד. זי איז אוֹפְּגַּעַשְׁטָאנַעַן, האט אַוְיְגַּעַהְבִּין דאם שטילכעלע און איז אַרְיַין אַזְׂוּבַּיטַן צימער. דַּאַרְטַּן זַיְנַעַן גַּעַשְׁטָאנַעַן דריינ בעטן : אַיְנַע אַגְּרִיסְעַ — בערלט, די צוּווַיטַע אַמִּי טעלע — וויכנעם, די דרייטע אַקלוייניקע — בערטשיקלם. דאם מײַר דעלע האט זיך אַנְיַדְרְגַּעַלְיִיגַּט אוֹיפְּזַן דער גַּרְוִיסְעַר בעט — איז זי געווֹעַן צו גַּרְוִיס אַזְׂוִי בְּרִוְיטַן. זי האט זיך גַּעַלְיִיגַּט אוֹיפְּזַן דער מײַר טעלע — איז געווֹעַן צו הוֹיךְ. האט זיך גַּעַלְיִיגַּט אַזְׂוִי נִינְקָעַר ; דאם בעטעלע איז געווֹעַן פּוֹנְקָט, ווי פֿאָר אִיר, אַזְׂוִי אַיִן אַנְיַנְגַּעַשְׁלָאָפַן.

3.

די בערדן זייןנען געקבומען אַחִים
הונגעריךע און האבן געוואָלט עסן
מייטאג. דער גרויסער בער האט גע-
נוּמען זיין שיל, האט אַ קוק געטָן
און האט אַרויסגעשריען מיט אַ שרעְקֵי
לאכער שטימע:

ווער האט געופט פון מײַן שיל?"

ויכנעה האט אַ קוק געטָן אַין אַיר שיל אַון האט אַ געשריין
געטָן שוין ניט אַזוי הויך:

“ווער האט געופט פון מײַן שיל?”

און בערטשיקל האט דערזען
זיין פומט שיסעלע אַון האט אַנגנע-
היבּן צו קוויטשען מיט זיין דין
שטימעלע:

“ווער האט געופט פון מײַן שיל
סעלע אַון האט אַינְגאנֶץ אַויסגעופט?”.
בערל האט אַ קוק געטָן אַויפּ
זיין שטול אַון האט אַרויסגעשריען
מיט אַ שרעְקֵל אַכער שטימע:

ווער איז געומן אַויפּ מײַן שטול?”

ויכנעה האט דערלאָנגט אַ קוק אַויפּ אַיר שטול אַון האט אַ
געשריין געטָן שוין ניט אַזוי הויך:

“ווער איז געומן אַויפּ מײַן שטול?”

בערטשיקל האט א קוק געטאן אויפּ זיין צעבראכּן שטילכעלע
און האט אַרויסגעקויטשעט :
„ווער אויז געומסן אויףּ מײַן שטול און האט אַים צעבראכּן ?“
די בערן זינגען אַרבען אַין צוֹוִיטָן ציְמָעָר.

„ווער האט זיך געליגנט אויףּ מײַן בעט ?“

האט אַרויסגעשרירען בערל מיט אַ שרעקלאלכער שטימע .
„ווער האט זיך געליגנט אויףּ מײַן בעט ?“
האט אַרויסגעשרירען וויבנע שווין ניט אַזוי הויך .
און בערטשיקל האט צוגעשטעלט אַ בענקעלע, אויז אַריפּגע-
קראָקָן אויפּ זיין בעטעלע און האט אַרויסגעקויטשעט מיט זיין דיין
שטימעלע :
„ווער האט זיך געליגנט אויףּ מײַן בעט !
מיט אַמְּאָל האט ער דערזען דאס מִידְעָלָע אַן האט אַנְגָּע-
חויבּן צו קוויטשען אַזוי, ווי מען וואלט אַים גַּקְוִילָעָט :

„אט אַין זיך האָלָט ! האָלָט ! אַט אַין זיך ! אַט אַין זיך ! אַיְדַּאַיְאַי !
האָלָט !“.
ער האט זיך געוואָלָט אַנְגְּבִּיכּן. דאס מִידְעָלָע האט אַוְיפּגע-
עפּנטן די אוינָן, האט דערזען די בערָן און האט זיך אַ זוֹאָרָףּ גַּעֲטָאָן
צומּ פֿעַנְסְטָעָר. דאס פֿעַנְסְטָעָר אויז גַּעֲוָעָן אָפּן. ווי אויז אַרויסגע-
שְׁפַּרְוְנְגָּעָן דּוֹרְכֵּן פֿעַנְסְטָעָר אַן אויז אַנְטָלָאָפּן גַּעֲוָאָרָן. די בערָן האָבָּן
וַיְיִתְדַּעַרְאָגָט.

דער זוינט.

1.

האָט אַיר אַמְּאָל גַּעֲזָעַן, וַיֵּדֶר ווִינְטַ פַּאֲרַט-רִיטְנְדִּיק אֹוִיפַּ
זַיְן ווַיְלֵד פַּעֲרַד? וַיֵּדֶר רִיטְנְדִּיק אַיבָּעַר וּוְאַסְמַעַר אָוֹן אַיבָּעַר טְרִיקְעַנְישׁ,
אַיבָּעַר בְּעָרְגַּן אָוֹן אַיבָּעַר הַוִּיכָּעַ בְּזַיְמָעַר?

גַּוְטוּעַ קִינְדְּעַר זַעֲזָעַן אִים קִוְינְמָאָל נִימַּט. אַבָּעַר אַיְלְעַד
זַיְן הָרָן נָהָר, וַיֵּדֶר רִיטְנְדִּיק; וַיֵּדֶר קְלָאָפַן דַּי קְלוּיעַן פָּוּן זַיְן
וַיְלֵד פַּעֲרַד.

אַבָּעַר אַיְנְמָאָל, לְאַנְג, לְאַנְג צְרוּיק, אַיְזַי גַּעֲזָעַן אַטְמַנְשׁ, זַיְעַר
אַ שְׁלַעַכְטָעַר מַעַנְשׁ.

עַר הָאָט גַּעֲטָאָן זַיְעַר פִּיל שְׁלַעַכְטָעַר זַאָכָן. אַיְזַי גַּעֲזָעַן
יַעֲדָעַר אַיְנְגָעַר הָאָט זַיְךְ גַּעֲשָׂרָאָקָן פַּאֲרַט אִים. קִינְגָעַר הָאָט אִים
נִימַּט לִיב גַּעֲהָטָם.

אַיְנְמָאָל אַיְזַי עַר אַוְעַק אַיְזַי וּוְאָלָד. עַר אַיְזַי גַּעֲגָנְגָעַן פָּוּן
בּוּיְם צַו בּוּיְם אָוֹן גַּעֲבָרָאָקָן דַּי פְּיוֹגְלָשָׁע אַיְיְעָלָאָךְ אָוֹן צְעַלְיְידָעָרָט
דַּי גַּעֲפָטָן.

אָז אַלְטָעַר קְלוּגָעַר לְאַכְפּוֹגַל הָאָט אִים גַּעֲזָעַט :
„הָיַת זַיְךְ! דַּו וּוּעַט דַּעֲרָפָאָר קְרִינְג אַ שְׁטָרָאָפְּ. דַּעַר ווִינְטַ
וּוּעַט דַּיְךְ בְּאַשְׁטָרָאָפְּן.“
— וַיֵּדֶר שְׁרַעַקְט זַיְךְ פַּאֲרַן זַוְינְטַ — הָאָט דַּעַר מַעַנְשׁ גְּרָאָב
גַּעֲנַטְפָּעָרָט. — אַיְךְ גַּעֲווֹים נִימַּט. אַיְזַי גַּעֲזָעַן
אָוֹן עַר אַיְזַי גַּעֲגָנְגָעַן וּזְיִיטָעַר אַיבָּעַרְן וּוְאָלָד.

מִימַּט אַמְּאָל אַיְזַי גַּעֲוָאָרָן פִּינְסְטָעָר.
„זַאָל דָּאָס זַיְן, אֹז דַּי נַאֲכָט קּוֹמָט אָז?“ — הָאָט דַּעַר מַעַנְשׁ
אַ טְרָאָכָט גַּעֲטָאָן. — „זַיְיָן, עַמְּ קָעַן נִימַּט זַיְן. עַמְּ אַיְזַי צְוָרָיָן. קְעַנְטִיק
עַמְּ וּוּעַט רַעֲגָנְגָעַן.“

2.

פְּלוֹצְלוֹנָג הָאָט עַר דַּעֲרוֹעָן אַ בְּלַעַנְדָּן בְּלַיְזָן, אָוֹן בְּאָלָד נַאֲכָ-
דָּעַם חָאָט עַר דַּעֲרָהָעָרט אַ בְּאַטְוִיכְנָדָן דּוֹנָהָר.

“איך מוו וואם שנעלער אַרוּס פָּזָן ווְאַלְד.” — האט זיך דער מענש געטראכט.
אבער וואם שנעלער ער אויז געגאנגען, אלץ שטארקער אויז גע-
וואָרֶן דער שטורעט. און ער האט זיך אַלְזַן פִּינְסְטְּרָעֶר אָוֹן פִּינְסְטְּרָעֶר אַין
וואָרֶן אָוֹן עַמְּ אַיְזַן גַּעֲוָאָרֶן אַלְזַן פִּינְסְטְּרָעֶר אָוֹן פִּינְסְטְּרָעֶר
וואָרֶן. דער מענש האט אַנגַעַחוּבוֹן לוֹיפְּטַן. ער האט אבער ניט געווען,
וואָהוּן ער לוֹיפְּטַן, אָוֹן ער האט זיך אַנגַעַשְׁלָגָן אָוֹן די בִּינְמָעָר אָוֹן
צַעְקָלָאָפְּט זיך אָוֹן פָּאַרוּוָונְדָעַט. אַנְדְּלָאָך אַיְזַן ער אוֹיסְגַּעַטְמָטָעַט גַּעֲוָאָרֶן אָוֹן גַּעַפְּאָלָן צַו
דער ערְד, אַ דָּעַרְשָׁאָקָעָנָעָר אָוֹן אַ מִידָּעָר ... אָוֹן ער האט פְּלוֹצְלָגָג דָּעַרְחָעַט, ווֹי אַ פָּעַרְד לוֹיפְּטַן; לוֹיפְּטַן
אוֹן קָוָמָט אַלְזַן גַּעַנְעַטָּר. — דָּאָס קָוָמָט אָנְזַן אַ רִּיבְתָּעָה, אָוֹן ער ווּטַם מֵיר הָעַלְמָן. — האט
דער מענש געטראכט.

אָוֹן דער רִיבְתָּעָה אַיְזַן גַּעַקְוּמָעָן אַלְזַן גַּעַנְעַטָּר. אָוֹן גַּעַנְעַטָּר.
אָוֹן ער האט דָּעַרְחָעַט דָּאָס רִיבְתָּן סָאמָע אַיבָּעָר ווֹיְן קָאָפְּט. אַלְזַן
ער האט אַ קָּוֹק גַּעַטָּאָן אַרוּפְּט — אָוֹן ער האט דָּעַרְחָעַן אַיְזַן
דער לוֹפְּטַן אַ גָּרוּים שָׂוָאָרְצִין פָּעַרְד, אָוֹן אַוְיְפְּזַן פָּעַרְד — אַ חָוִיכָּן מִאָן
מייט שָׂוָאָרְצָע בְּלִישְׁטָשְׁעַנְדִּיקָּע אַיְזַן אַנְטָמָע לְאַגְּנָע שָׂוָאָרְצָע הָאָרָה.
דָּאָס פָּעַרְד האט זיך אַרְאָפְּגָעַלְאָזָט אַוְיְפְּט דָּעַרְד, אָוֹן דער
רִיבְתָּעָה האט גַּעַזְגָּט מִיט אַ גַּעַדְיכְּטָעָר שְׁטָמִים, ווּאָס האט גַּעַקְלוֹנוּגָעָן
וֹי אַ דָּוָנָעָר : “אַיְדַּבֵּין דָּעַרְד ווִינְטַן אָוֹן בֵּין גַּעַקְוּמָעָן נָעַמְעָן דִּיךְ רִיבְתָּן אַוְיְפְּט
מִבֵּין פָּעַרְד. קְרִירַן שְׁנָעַל אַרוּפְּט אָוֹן זַעַץ זיך חִינְטָעָר מֵיר !”
דער דָּעַרְשָׁאָקָעָנָעָר מענש האט גַּעַטָּאָן אָוֹוי, ווֹי מַעַן האט
אַיְסָמָעָן גַּעַהְיִיסָּן.
אָוֹן ווֹי נָאָר ער אויז אַרוּפְּט אַוְיְפְּזַן פָּעַרְד, האט זיך דָּאָס פָּעַרְד
אַ חִיְּבָה גַּעַטָּאָן אָוֹן ער אויז גַּעַשְׁפְּרוֹנָגָעָן אָוֹן גַּעַשְׁפְּרוֹנָגָעָן, בֵּין זַיִן זַיִן
גַּעַקְוּמָעָן צַו אַ בָּאָרְגָּן.

3.

דאָס פערד האָט געקלאָפֶט מיט זיין גרויסע קלויין ; דער
בליען האָט געליצט, און דער דונער האָט געדונגערט.
דער מענש איז געווען צו פיל דערשראָקן, ער זאל אַרוֹיסְרִיְידָן
כאטש אַ וואָרט.

איין באָרג האָט זיך געעפֶנט אַ טיר. זיין זיין געגעפֶאָרֶן
איין אַ הײַל. די טיר הינטער זיין האָט זיך צוּגַעַמְאָכֶט מיט אַ קְלָאָפֶט
וואָי אַ דונער.

“אַרְאָפֶ! ” — האָט אַ גְּשֵׁרִיְּן גַּעֲתָאָן דער ווינט.
דער מענש איז אַרְאָפֶ פֿוֹן פערד און האָט זיך אַרְוָמְגַעְקָוְט.
די חײַל איז געווען אַ גרויסע. זיין זיין געווען באָלוֹיכְטָן מיט
אַ בלִיכְזִיק-הָעַל לִיכְטָמָ. די גַּאנְצָעָהָיָל איז פֿוֹל גַּעַוּן מיט פּוֹיגְלָעָן.
זיין זיין גַּעַוּן אַלְעָ גַּעַוּן אָמוּטִיקָ. — האָט זיין גַּעַפְּרָעָגֶט דער
וואָי.

וואָי אַזְוִי זאלְן מִיר נִיט אָמוּטִיק זַיְן ? — האָבָן גַּעַנְטָן
פֻּרְטָם די פּוֹיגְלָעָן. — אַ שְׁלַעַכְטָעָר מַעַנְשָׁן האָט צְעַבְּרָאָקָן אַנוֹגְעָרָע
שְׂיִינָן אַזְוִעָר. נִיטָאָ מַעַר קִיבְּנָן נַעֲסָטָן אַין וּזְאָלָד, קִיבְּנָן גַּלְיְקָלָאָכָע
הַיְּמָעָן.

“מִיר זַיְינָן פְּרִינְד פֿוֹנְסָם מַעַנְשָׁן. מִיר זַיְינָן פָּאָר אַיִּם. מִיר
פָּאָרְטִּילְיָקָן די פְּלִינְגָן אַון וּוּרְוִימְלָאָך, וּזָאָם טָוּן אַיִּם אַן שָׁאָדוֹן. מִיר
טָוּן דָּעַם מַעַנְשָׁן קִינְמָאָל קִיבְּנָן שָׁאָדוֹן נִיט אַן.
“אַון דָּא אַיז גַּעַקְוּמָעָן אַ מַעַנְשָׁן אַון האָט אַונְגָּפָט אַזְוִי
פִּיל שְׁלַעַכְטָמָ ! ”

— וּוּדר אַיז דער מַעַנְשָׁ ? — האָט דער ווינט גַּעַפְּרָעָגֶט.
דאָס אַיז ער ! דער מַעַנְשָׁן, וּזָאָם דוֹ האָסְטָט עַרְשָׁת גַּעַבְּרָאָכָט
מיט זיך. — האָבָן אַלְעָ פּוֹיגְלָעָן מיט אַמְּאָל אַוְיְגְּשָׁרְיוּן אַון אַנְגָּעָן
וּזְיָן אַוְףָ דָעַם דַעְרְשָׁאָקָעָנָם מַעַנְשָׁן.
אוֹן דָעַם מַעַנְשָׁן האָט אַיצְטָאָזְוִי שְׁטָאָרָק פָּאָרְדְּרָאָסָן, פָּאָרָ
וּזָאָם ער האָט גַּעַטְאָן שְׁלַעַכְטָמָ די פִּינְגְּלָאָך. ער זַאָלָט זיך אַיצְטָאָזְוִי

בעווענשן, קיינטאל קיין אונגעטס פון זיין קיין שלעכטס ניט צו האבן
געטאן ! און דער ווינט האט זיך ווידער מיט זיין הויבער שטיטס גע-
זונדט צום מענשן :

— שלעכטער מענש, פארוואם האסטו דאס געטאן ?
דער מענש או געווין צופיל דערשראָקן, ער זאל קענען ענט-
פערן אַ וואָרטן.
האט זיך דער ווינט געזונדט צו די פוייגלען :
„וועיל דער מענש או געווין אָזוי שלעכט, וועל אַים פֿאָר-
שלימן אַין באָרג און זאל ער דאַ זיצן, ביז אַים ווועט שטאָך פֿאָר-
דרוּסן, פֿאָרוואָם ער האט דאס אַין געטאן.“

4.

דעמאָלט האט דער מענש זיך געכוקט פֿאָר זיין און געזאנט :
„אַ, גרויסער ווינט ! און אַיך אִיר, טיעער פֿיינגעלאָך ! עם
פֿאָרדיסט מיך שווין אֵיכְט.
„לאֹזט מיך נאָר אָרוּס פון דאנען, וועל אַיך העלפֿן די פֿוייגלען
צוּרִיך אָויפֿבוּין זַיְעָרָע נַעֲטָן. אַיך וועל אלעמאָל זיין גוט צו די
פֿוייגלען אַון וועל אַיך אַנדערע לערנען צו העלפֿן זַיִן.
„פֿאָרגִּיט מִיר, טיעער פֿיינגעלאָך ! פון הײַנט אַון וויטער
וועל אַיך זַיִן אַנְיָעָר אַ פרײַנְדֶן.“
— ווּאָם זַאלְן מִיר מיט אַים טַאַן ? — האט דער ווינט גע-
פרענְט.
— „לאֹ אַים נַיִן ! — האבן אלע פֿוייגלען אַיסְגַּזְגַּעַן, —
לאֹ אַים נַיִן ! מִיר פֿאָרְגִּיבָּן אַים. מִיר דעַנְקָעַן, אָז ער ווועט שווין
מער קיינטאל ניט זיין שלעכט. אַון מִיר ווילְן, אָז אלע זַאלְן זַיִן
גַּלְיְּקַלְאָך.“
אונ אַידער דער מענש האט נאָך צִוִּית געהאט גוט אַרוםְקוּן
זיך, זַיִן עַל פֿוייגלען אַוּעָקָגָעָפְּלוֹגָן.
אונ דער ווינט האט זיך אַנגַעַדְרִיט אַן די אוּגַּן פון דעם מענשן,
אונ דער מענש אוֹז אַנטְשַׁלְאָפָּן גַּעֲוָאָרָן.

אוֹזַן ווּעַן עָר הַאֲט זִיךְ אָוִיפְגָּעַכְאָפְטַ, הַאֲט עָר גַּעֲזָעַן, אָז עָר אַיְזַן
צָוֵרִיק אַיְזַן וּוְאַלְדַּ.

גַּרְינֶע בִּיְמִיעַר הַאֲבָנַן אַרְאָפְגָּעַה אַגְּנָעַן אַיְבָּעַר אַיְם זִיְעָרַע
צְוּוּבִּיגַן. אָזָן נָאָך הַעֲבָר — הַאֲט זִיךְ גַּעֲצִוְינַן דָּעַר בְּלוּיְעַר הַיְמַלְּ.
אָזָן אָ בְּלוּיְעַר פְּוִיגֵּל הַאֲט גַּעֲבִוִּיט זִיןַן נָעַסְט אָזָן הַאֲט גַּעֲזָגְגַּעַן.
אוֹפַף יְעַדְן בּוּם זִינְגַּעַן גַּעֲזָעַן פָּאַרְנוּמָעַן פִּינְגָּעַלְאַר, בּוּעַנְדִּיק זִיְעָרַע
נָעַסְטַן.

— «וַיְיִשְׁוַׁן, וַיְיִגְּלִיקְלָאָךְ זִיךְ זִינְגַּעַן! — הַאֲט דָּעַר מַעֲנֵש גַּעַי
טְרָאָכְט. — וַיְיִהְבַּח אַיְיךְ דָּם אַמְּמָל גַּעֲקָאָנַט טָאָן שְׁלָעַכְתָּם אַזְעַלְכָע
קְלִיְינַע שִׁיְינַע בָּאַשְׁעָפְעָנִישׁן? פָּוֹן הַעֲנֵט אָז וּוְעַל אַיְיךְ זִיןַן זִיְעַר
בְּעַסְטָעַר פְּרִיבִּינְד.»

אָזָן דָּעַר מַעֲנֵש הַאֲט טָאָקָע גַּעַהְאָלְטַן וּוְאָרָט.

זִיךְ צְוִילַן זִיךְ.

2.

עַנְגָּע, בְּעַנְגָּע,
סְטוּפָע, צְעַנְגָּע,
אַרְצָע, בְּאַרְצָע,
גַּאַלְע, שְׂוֹאַרְצָע,
אַיְוּמָעָלָע, רְיִוְמָעָלָע,
בְּיִוְנָעָלָע, פְּיִוְנָעָלָע, הַאֲפָ!

1.

אַיְינַם, צְוַוְויִי, דְרִינַי,
אַדְעַר לִידְעַר לִינַי,
אַקְוּ, בְּאַקְוּ,
בְּיִידְעַגְלָאַקְוּ,
צְוַרְלַ, פְּעַרְלַ,
דוּקְם, אַרְוִים.

3.

פִּינְתַּ — פִּינְגָּעַר,
זְעַלְמַ — זְיִנְגָּעַר,
זִיבָּן — טִוִּין,
אַכְבָּט אַהֲזִי — נִיְיָ אַרְוִים!

אַיְינַם — אַמְּלִילִינְגַּן,
צְוַוְויִי — אַצְוּוֹלִינְגַּן,
דְרִינַי — מְעוֹזְמָעַן,
פִּיד — דְּעַדְעָה,

רעדענישן און פראָן.

האָט בַּלְעַטָּעָר אָן אִיז נִיט קִינָן בּוּם ; הָאָט אַ רְוֶת
אָן אִיז נִיט קִינָן מְעַנְשׁ.

הָאָט נִיט קִינָן פִּים אָן גִּוִּיט ; הָאָט נִיט קִינָן מְוֵיל אַי
צִיוּילְט ; הָאָט נִיט קִינָן הַעֲנָט אָן שְׁלָאנְט. אָן
אַלְעַמְעָן בְּאַנְטִיט דָּסֶם, אַלְעַמְעָן בְּאַקְלִיְידִיט דָּסֶם, אָן
אַלְיָין גִּוִּיט דָּסֶם נְאַקְעַטְעַרְהִיט.

פְּלִיט אָן פְּלִיגְלָעָן, מוּעָרְט אָן צִיגְלָעָן ; לְגִיגְט זִיךְ
וּוֹי אַהֲרָן, שְׁטִיבִיט אֹוִיפָה וּוֹי אַנְאָר.
גְּרִין וּוֹי גְּרָאָן — נַאֲרָן נִיט דָּסֶם ; רְוִיט וּוֹי בְּלָוט — נַאֲרָן
נִיט גּוֹט ; שְׁוֹאָרְץ וּוֹי קוֹיל — דָּסֶם אִיז וּוֹאַיְל.

צְוּוֵי בְּרִידְעָר זִיכְרָן אֹוִיפָה אַנְיָ�ן בּוּם אָן וּעָנוּ זִיךְ
דְּרִיסִיק וּוְיִסְעָפָרְד אֹוִיפָה אַרְוִיט בְּעַרְגָּל ; אַמְּאָל
שְׁפְּרִינְגָּעָן זַיִן, אַמְּאָל גְּנִיעָן זַיִן, אַמְּאָל שְׁטִיבְיָעָן זַיִן שְׁטִילְ.

אַקְלִיְין בְּאַשְׁעַבְעַנְישָׁ מִיט אַיְזָן אֹוִיגְן ; קְרִיבְטָהָוִיךְ
אַיבָּעָר יְעָדוֹן בְּאָרְגָּן, שְׁוֹוִימָט טִיף אַיְזָן יְעָדוֹן וּוּאַסְעָר.

וּזְעָנוּ נִיט אַשְׁנִידְעָר אָמוֹוִיסְט ?
וּוּפְיל בְּיִגְלָל קָעָן מְעוֹן אֹוְיפָעָסֶן אֹוְיפָעָן נִכְטָעָרְן

הַאֲרָצָן ?
וּאַסְמָס וּוּאַקְסָט אָן אַרְעָן ?
וּועָר קָאָן עַנְטָפָעָרְן אֹוִיפָה אַלְעָ שְׁפָרָאָכוֹ פָּוֹן דָּעָר
וּזְעָלְטָן, נִיט הַאַבְּנָדִיקָּ פְּרִיעָר גַּעַלְעָרָנָט קִינָן אַיְינָעָ פָּוֹן זַיִן ?